

APOSEL IRARA VO KOVOARO **Irapa Reoro Vo Vukuo Iava**

Oeavu vo vuku vaisiiva oiso, *Aposel Irara Vo Kovoaro*. Ari ita, oiraopavira uvuipai ra va vaisipe oiso, *Tugoropato Uraurato Vo Kovoaro*. Aue iava uvare rirovira tavitavipai rera vo kovoaro iava vo osa oirarapa rugorugooara ora taraiara rera varaaro oisoa vatepareve. Ora vo osa aposel vo kovoaro oisoa oirao piepareve tapo.

Uva rera ro Luk ira varei rutu vukuarei rigatoreva. Ira Vearo Siposipo Jisas iava rigato rovoreva (Ap 1:1). Oa iava aposel irara vo kovoaro iava rigatoreva vo vuku-ia vao. Ovukua rigatoreva 63 yia Jisas vo kavauaro isivaaro iava, vo osa Pol tapo toupaveva tuukepa kepa-ia Sisaria-ia.

Ari ita, Luk rirovira Tugoropato Uraurato iava tavitaviroepa. Ora aue iava tapo rigatoreva oaravu lotuara rovoaro varao oara-ia Pauto voeaaro oisoa toupave. Uva rorovira Pita vo kovoaro iava tavitaviroepa vo osa lotupa irara oisoa tauvavapave (Ap 1-12). Oire evo siposipo isivaaro iava Pol iava ita tavitaviroepa Luk (Ap 13-28).

1. Aposel irara vatatopopaaepa Jisas vo reoro vatesa oirara rutupa, 1:1-26.
 - a. Jisas ovoiopavira aposel irara tavireva Tugoropato Uraurato iava ira vara pierevere voea tauvapasa, 1:1-11.
 - b. Judas iava vao vo uvare iravu ira rera vo tavukiaro oureva, 1:12-26.
2. Turaro voea tavireva oiso, Vosa Uraurato

- outavere, ra Jerusalem iava rovota ragai vo reoaro tavitavipaoro, 2:1–8:3.
3. Turaro voea tavireva oiso, Vore avata Judia taere iare ora Sameria-ia Vearo Siposipo iava tavitavipasa, 8:4–12:25.
 4. Pol vaaro iava kovoa vo osa Jisas vo kovoaro purapaoro avaroepa voraro rutu uruiara-ia, 13:1–28:31.
 - a. Rovopa voka Pol vaaro Jisas vo reoaro kaepaoro, 13:1–14:28.
 - b. Riroa rutu paua puraiva vo Jerusalem-ia, 15:1–35.
 - c. Eraopa voka Pol vaaro Jisas vo rearova, 15:36–18:22.
 - d. Vo pevapa voka Pol vaaro Jisas vo reoaro kaepaoro, 18:23–21:19.
 - e. Pol tuukepa keparo-ia toureva vo Jerusalem-ia, ora Sesaria-ia, ora Rom-ia, 21:20–28:31.

Jisas Reo Ovoi Purareva Auere Tugoropato Uraurato

¹ ✧ Vateto oaa, Tiofilas, viipa rigato rovoavora voviri vo siposiporo iava ora vo kovoro iava varao oara oisoa purapareve Jisas.

² Oara rovoreva osa vorevira iparoepa. Uva varao tapo reoreoara voeapa vatereva vo Tugoropato Uraurato vo goruaro iavirava, oiso ra vara purapaive, voeao aposel irara oea reeresireva Pauto vo kovoaro purapasa. Oire va isivaaro iava iparoepa vuvuiua iare

³ ✧ aue-ia vo resura tau (40) vokiro rera kopiiaro isivaaro iava. Oa iava voea iare aposel irara

ora karekeroepa vorevira. Ora rera raga ora tootoaro karekereva voeapa oiso ra kekeive. Ora oiso tapo uvare vo kareke-ia eva voea tapo ora reoroepa aue iava Saraaro Pauto ipa asavira touoro.

⁴ Ovokivu-ia voea tapo goruvira tavireva oiso, *“Opeita vo Jerusalem-ia kavupata. Ari voa raga tuepatai auere ovoiei rearo Pauto oa varapere vao oa iava visii taviavora tuaririvi.*

⁵ ✧ Oire Jon oearovu baptaisreva uukoa raga-ia. Ari tou visivi visii Tugoropato Uraurato vo baptaisaro-ia rera vaaro gorua outavere.”

⁶ Uva vo aivaro-a vao oa-ia oiso rera akeiva, *“Turaro, apeisi-a? E vo vokio-ia Isrel sara tore piepari vorevira oiso osa voari tuariri?”*

⁷ Uva voea tavireva oiso, *“Viapau oiso visii vaaro-a ra vo vuutaro-ia ora vo ivaro-ia taraita. Ari aue oaro-a Aite ira varao tovoreva vo ora rera raga vaaro-ia ruipa.*

⁸ ✧ Ari vao raga vo osa Tugoropato Uraurato uriorovere visii iare osa rera-ia gorua outa. Oa iava ragai iava oearovu rutu tavitavitavere voraro oiso, Jerusalem-ia ora Judia ora Sameria, vo taerero rutu varao ora voraro rutu rasitoa rutu ivara-ia.”

*Jisas Iparoepa Vuvuiua Iare
(Mak 16:19-20; Luk 24:50-53)*

⁹ Uva vo reo-a vao oa isivaaro iava kaero viropa ipaoro vo osa rera siitueiva. Osa rukuta rera ruueva Jisas rera vatauoro.

✧ 1:5: Ap 11:16 ✧ 1:8: Ap 2:1-4; Jo 15:27

10 ✧ Uva vuvuiua-ia siituepaaepa osa iparoepa, ovusa sita pievira voea vatuario-ia karekesiepa aitereivu kaapopatoarei-ia kuvupaoro.

11 ✧ Oire voeare oiso purasiepa, “Ai. Visii vao Galili-pa irara. Eakere vuvuiua ragava si-ituepatai? Ro-ia oirato Jisas ira ipa pierevoli Pauto vuvuiua iare. Ira ita vararoverea vorevira oiso osa iparoi osa rera keketa.”

Judas Vo Tavukiaro Oureva Iravu

12 Uva eva isivaaro iava kareaepa Jerusalem iare vova vo pukuio-ia oa vaisipaiveira oiso, Oliv Kovo Pukui, vo raivao-ia oa oisoa voare potekupa voava vo pukuia.

13 ✧ Uva kepa oaive-ia poua viropa. Oire voava vo kepa-ia ipaaepa otugivu iare oa oisoa ipavirava toupave, ivaraiapa tugi. Uva voea rutu vaisiaro-a voeao oea voa tupaiva oiso, Pita ora Jon, ora Jems, Andru, ora Filip vaio tapo ora Tomas, ora Batolomyu vaio tapo ora Matyu, ora Jems aue oviitoaaro Alfias, ora Saimon Selot, ora Judas aue oviitoaaro Jems.

14 ✧ Uva vaea vovou raga-ia voea rutu tupaiva variripaoro voeao oirara, ora riakora, ora Maria Jisas aakoaro, ora Jisas araoko irara oaro tapo.

15 ✧ Vo voki-ia vao Pita voea iava toreroepa reoreosa. Uva voea rutu vieiaro uvuiaro-a voeao-ia oiso, Katai vovoto erao tau (120) oirao pie vovou irara.

16 ✧ Pita ira oiso puraroepa, “Visii araoko irara oaa, aue iava uvare vao Tugoropa Reo oiraoepa

✧ **1:10:** Jo 20:12 ✧ **1:11:** Mt 24:30; Mk 13:26; Jo 14:3 ✧ **1:13:** Lu 6:14-16 ✧ **1:14:** Ap 2:1, 46 ✧ **1:15:** Ap 6:3 ✧ **1:16:** Jo 13:18

oreoa vatereva Tugoropato Uraurato aue-ia Devit gisipoaro. Uva vo vokia oirao piea rutu kare-keepa aue-ia Judas, eera ira voea tuvetuvereva voeao oea Jisas ouiva aue iare kort.

¹⁷ Eera iravu igei iava ira oisoa oiso kovopareve osa igei.

¹⁸ “Eera ira monia oureva aue-ia Jisas vuria puraoro. Oa iava oevu rera vaaro-ia monia vo rasio voriiiva oa-ia koveroepa takuvira. Oa iava ora kovuaro poku piereva. Uva sare rera iava vuseva.

¹⁹ Oire uva Jerusalem-ia tou irara va-ia tara-iaepa. Oa iava va vaisiiva voea vo reoaro-ia oiso, Akeldama. Oa porearo oiso toupaveira, Revasi Tova.

²⁰ ✧ “Oara rutu varao toupaveira aue-ia Sam Vuku oiso,
‘Kepa oaro viapavira toupaverea. Viapau oiso ra oirara vai iava irai voa toureve. Iravu rera vo kovoaro ourevera vao oa oisoa pitupareve.’

²¹ “Uva irai vo kovo ou iraorevere, vo kovo aue iava tavitavisa torearo Turaro Jisas. Oa iava voeao sirova uturovere oea oisoa rera sirova utupaave Jisas ora igei tapo.

²² Vo voki-a vao-ia ovokia rutu-ia Jon voea baptaispareva, ovokiroa rutu-ia tapo uvuipa ra igei tapo toureve ora vo ovokia-ia Pauto Jisas ipa piereva vorevira.”

²³ Oire uva voea vaitereo tore pieiva oiso aueroaro Josep ora ovaisireivu vareo-ia Basabas ora Jastas rera raga ita Mataias.

✧ **1:20:** Sam 69:25, 109:8

24 ✧ Uva oiso puraoro variriaepa, “Turaro. Vii oearovu rutu vovouaro-ia taraipau. Oa iava ro igei iare kareke pieri ira igeipa reesirivora.

25 Ira aposel kovoaro ourevere Judas vaaro oa arova vuria purarevora vore avaoro opesi tapi oaro aue-ia vuria oaro.”

26 Uva va iava voea vao puraiva paupaua rerare Pauto vo ruipaaro sirova. Oa iava vaisiarei uveuveveiva. Oire iravu rera vaisiario kae piereva torevokovira. Oa iava rera tore pieiva ro-ia Mataias. Uva ora voea iare vaeavira raga rera tovoiva, oiso osa voea voeao aposel irara katai tau katai (11).

2

Tugoropato Uraurato Vararoepa

1 ✧ Uva vo osa Pentikos-pa Voki pou piropa. Uva oirao pie vovou irara ora guruaepa katai tapi raga-ia.

2 Uva urioepa gurukoa vuvuiua iava sita pievira. Oa oiso urioepa rutu osa riroto kiuvu. Uva vo kepao rutu agasi pieva okepa-ia ora voeava paupaaepa vo guruko vao oa varaepa vuvuiua iava.

3 Oire uva voea iare katakataivira karekeepa oiso osa arevuoara etovira voea kukuearo-ia pausa.

4 ✧ Oa iava rera iava vuku iraoaepa Tugoropato Uraurato ouoro. Uva rera iavirava oearovu rutu pisa reoro rutu puraiva, ovusa voeapa gorua vatereva vo reoro purasa Tugoropato Uraurato.

⁵ Uva va iava oearovu rutu urioaepa Jiu-pa irara riro vuurapa vaisi pura irara voeao oea oisoa Jerusalem-ia toupave, voeao osararoa oisoa toupave vo uvarovu rutu vo rasitoa rutu-ia.

⁶ Oire uva gurukoa uvupaoro ora gurupaaepa voea rutu. Vo osa vavagisipaaepa uvare ora reo oaive raga uru piepaiva katakataivira, vo reoro pisipisa reoro oara purapaiva.

⁷ Oiraopavira. Uva voea rutu vavagisipaaepa. Oa iava oiso puraaepa rirovira rutu rugorugooro, “Uvuta. Easi voeao rutu Galili raga iava urioae.

⁸ Uva apeisi ragavira uvuipaviei ra ora vigei vo reoro raga uvupe vo reo oreoa-ia kakaevira touera.

⁹ Uva vigei rutu oiso toupai vo-ia, vigei Patia, ora voeao Midia, ora voeao Ilam, ora voeao Mesopotemia, ora voeao Judia, ora voeao Kapa-dosia, ora voeao Pontas, ora voeao Esia,

¹⁰ ora Frisia, ora Pamfilia, ora Isip, ora voeao otaererovu iava oiso osa Libia-ia sovara-ia oea Sairini-ia ruvara-ia toupaveira, ora oearovu voeao oea Jiu-pa irara vo pitupituroaro sirova utupaaveira.

¹¹ Ora Krit-pa irara, ora Arebia-pa irara vigoa rutu oiso ragavira toupai. Vigoa rutu uvuipaviei ra evoea uvupe oea goru kovoaro iava Pauto vaaro tavitavipai.”

¹² Osa iava eisi vavagisivira rutu toupaveira oiso purupaoro, “Avoeao! Eake rutu-a vao?”

¹³ ✧ Oire uva oearovu oiso puraaepa vakuvaku-paoro, “Easi evoea aue raga-ia airepa oviro wain ukaioaiva kokoropaai.”

Pita Vo Reoaro Aue-ia Pentikos Voki

¹⁴ Uva Pita aueva toreroepa katai tau katai (11) voeao rera iava oeava oiso puraroepa goruvira, “Visii rutu vao-ia Jerusalem-pa irara ora oearovu uvarovuva Jiu-pa irara visiigoa ragai uvuta. Uva ragai gisipoaro sirova utupatai rara.”

¹⁵ Uva oiso puraroepa oearovu vo reoaro pukooro, “Viapau oiso evoea kokoropaai wain iava oiso osa purapatai voeare aue-ia toupaooro vo resura vatara vuuta (9 klok) vo vokipaua. Viapau igei vo pitupituario vao vokipakou-ia ukaiopasa aue-ia wain.

¹⁶ Ari vao iava tuariri profetato Joel taviroepa oiso puraoro,

¹⁷ ✧ ‘Pauto oiso puraroepa auere ovoiopa voki, Ragai reraaro Uraurato ira-ia oirara rutu vuku pieaverea voeao oea rasitua rutu-ia toupaveira oiso-ia, Voeao-ia ovii irara oavisii ora ovii riako oavisii oea taru ragai vo reoroaro siposipoiverea vo ragai vo goruaro sovara-ia. Oa-ia tapo orekerovu karekeaverea visii ovii iraraoro viovokoa osireiara-ia aue-ia areo uusi. Ari avuka irara oavisii urusiara oupaiverea.

¹⁸ ✧ Ora voeao kovopa irara oaa ora kovopa riako oaa oea tapo vuku pieaverea aue-ia Urauratoa oaa. Oa iava ragai vo reoroaro kosi piepaiverea.

¹⁹ Ragai osasarovu rutupa oaravu rutu ravo-toara karekeaverea vova yuvuiua sovara-ia ora vo rasitua-ia tapo. Uva oaravu rutu tapo puraaverea oisi vo reesiro ravaavira

oiso-ia, oaravua revasiara, ari oaravu tui-tuiara, ari oaravu kupareara.

20 Ari ro-ia ravireo ira rupavira taru porero viroverea. Ari ro kekira ira revasivira ora porero. Oire vara rutu-a varao oara isivaaro iava taru Turaro vo vokiario oiraopavira pou piroverea. Vo voki-a eva oa-ia pisavira touperea oa-ia rera vaaro gorua karekereverea ora kortua.

21 ☆ Vo oiso, irouto-a ro ira Turaro arereverea oiso puraoro, Turaro ragaivi tauvari vii goruaro sovара-ia, eera-a ira oiso kae piereve rera orirusa.'

Eisi osa ro profetato Joel puraroepa tuariri.

22 “Isrel-pa irara visii-a vao visiigoa vo reoro uvu iraopata. Jisas ro vova Nasaret ira visiipa karekerevora rutu Pauto aue-ia oiraopara. Oa iava pisaara oiraopara rutu purarevora Pauto goruaro-ia oiso-ia, varao oara purarevora oearovu porete piepaoro ora riro gorupa kovoro tapo puraparevora. Uva vara rutu-ia varao vearovira tarai iraopata.

23 Eera Jisas ira tapatavora aue-ia evao parikou rera kopii pieoro oavuu raga vavaearo iava oea-ia viapau lotua vai. Uva va puratavora. Ari ita, viapau oiso visii vaaro-a vao-ia, ari Pauto vaaro-a vao oa puratavora, uvare visiipa rera iava vasereva. Uvare rera raga vo ravaaro-a oa oisoa voari rutu toupave tuariri. Uva vo ravaa-a eva oa vo taraiaro sirova ututaera.

☆ 2:21: Ro 10:13

24 Oire uva viapau oiso kopiia rera tuukevora. Oa iava Pauto rera ro-ia kae pierevora. Osiitoka eva kavurevora, oa iava tootoovira toupare Jisas.

25 ✧ Oisi-a eisi osa iava Devit oiso puraroepa vo rera iava ro Jisas,

‘Ro-ia Turaro Pauto ira kekepaaverea vo ora ragai puaaro-ia vo irapaua. Uvare vo ragai oirapapa vavaearo-ia toupareverea Turaro ragai virivaripaoro. Ra viapau vuria vai oua.

26 Eva-a oa-ia sopaua oaa agasipapeira aue-ia rorua, ora uvare tapo ragai vuurapa vaisi purapaaveira rera-ia. Vosa kopiira, eagara. Tueparaverea vo ovoioipa voki vare tuepaoro.

27 Eva oa iava viapau oiso varaua oaa urau-raaro kavuriverea vore kopii irara voaaro voeao uraura irara. Ra viapau va iava vaseriverea, ora oiso tapo ra viapau oiso ra Tugoropato oara varaaro eruro.

28 Vii ragaipa tootoopa raiva vaterivora ora ragai vuku piepariverea aue-ia rorua, uvare ragai tapo toupariverea vo vokiara rutu-ia.’

Eisi osa puraroepa Devit.

29 ✧ “Visii-a araoko irara oaa, uvuiparai ra visiipa aviavi pievira tavira aue iava aaotoa oavi ro-ia Devit ira kopiioepa. Oa iava rera tovaiva aue-ia kakiua rera vouaaro. Uva va vao vigei ruvara-ia toupai vo vokie.

30 Uva rera profetato va iava tarairoepa vao oiso osa rera vatereva Pauto vao reo ovoi. Vo reo-a ovoiei reo oreoa-ia oiso puraroepa, Ragai vii aao

irara iava irai ouaverea irai turaro piesa oiso osa vii vao Turaro. Uva va-a vao-ia oiso ragavira tarai rovoroepea Devit oiso, Utupaua taru toupavevea ro-ia oirato Pauto reraaro Jisas Krai ro Ropoto vo rasitoa-ia. Ora kopiivovea, ora vovevira torerovea tapo.

³¹ Oa-a vao oa-ia taraipaoro oiso puraroepa Devit auere Jisas Krai vaore torea oaro vovevira, Viapau oiso Pauto rera ro-ia urauraaro iava vaserevea vove uva kopii irara urauraaro toupaveira. Ora oiso, Asi viapau varaua rerare eruperea.

³² “Ro-ia oirato Jisas ira vovevira tore piereva Pauto, ira kekeiovera ora igei osireiaro iava tuu pievira.

³³ Uva toupaveira vo oirapapa varata-ia uva rera toveva rera rei pieoro Pauto. Uva vao tapo-a uvare Tugoropato Uraurato oueva ro irare Reo Ovoi puraveva Pauto rerapa. Oisi-a oiso osa iava varao rutu kareke pierveo oara rutu keketavo ora vara tapo uvutavo vo-ia.

³⁴ ✧ Ira-a ro-ia Devit viapau oiso iparoepa vuviua iare. Ari ora rera raga oiso puraroepa, ‘Ro-ia Turaro Pauto ira oiso puraroepa rerare Turarotoa oaa, Vo pauu oirapapa vavae oaa-ia.

³⁵ Ovusa viipa urua puraa tasipasa voeao-ia keripa irara oara, vo rara voea-ia puteri.’

³⁶ “Oiraopavira rutu varao Isrel sararo vao-ia tarai iraopaavere Jisas iava ro ira rei piereva

✧ **2:34:** Sam 110:1

Pauto. Ro-ia ira evao parikou-ia tapatavora. Oa-a vao oa iava rera roporeva rera vaisioro oiso, Krai, rera Turaro pieoro.”

Oirara Rutu Ora Voea Iava Sopaura Poreivoiva, Baptaisaepa

³⁷ Uva vo reo isivaaro iava voea iava sopaura oaive vavataepa rutu. Oa iava siraoaepa. Oire va iava oiso puraaepa auere Pita ora oearovu aposel irara, “Avoeao araoko irara oaio. Eake vai-ia uvuipaiei ra oai puraio?”

³⁸ ✧ Oa iava Pita voeare oiso puraroepa, “Ora visii iava vovouisiro oavisii poreta katakataivira visii rutu. Ra baptaisa outa ora reesioro. Ra rera vaisiaro-ia Jisas Krai touta. Oiso ra visii iava vuriara oavisii verareve, oa iava vao Tugoropato Uraurato outavere rera vo goruarova tupaoro.

³⁹ ✧ Vao-ia Reo Ovoi oa purareva Pauto visiire, ora aao irara oavisii, ora voearore tapo oearoa tauairo rutu tapo toupaveira, ora oearovu rutu tapo oearoa roporoporevera Pauto ora rera iare.”

⁴⁰ Uva oreorovu rutu-ia voea goruvira tavireva Pita oiso, “Ora oriruta visii vao-ia ora voearo vo vokio iavapa irara. Uva voearopa ora vatatopopatavere oearovu vuri vovou irara.”

⁴¹ Oire va iava voea voeao rera reoaro uvu iraoiva. Oa iava baptaisa ouiva. Voea rutu voeao-ia oea vieiaro-a vao vo peva tuku (3,000). Uva voea evoea oirao pie vovou irara tapo ora takutakuvuaepa.

✧ **2:38:** Lu 24:47; Ap 3:19, 5:31 ✧ **2:39:** Ais 57:19; Joe 2:32; Ap 10:45; Ef 2:13

⁴² Oa iava taraia ouiva aue sirova utupaoro aposel irara vo siposiporoaro. Osa iava voea rutu toupaiwa oavu-ia ora goruaepa aue komunion aio purasa ora aue tapo variria.

Oirao Pie Vovou Irara Vo Tootoaro Iava

⁴³ ✧ Voea rutu voea-ia tavetavepaiva, uvare oaravu rutu ravoto kovoro puraiva aposel irara vo Tugoropato Uraurato goruaro-ia.

⁴⁴ Oirara rutu voeao oirao pie vovou irara oea oisoa vaea kaevira toupaiwa katai tapi, ora orekerovu rutu oaive oara-ia ora roorookaaepa ora voea raga.

⁴⁵ Vara rutu varao oara oisoa voea ruvara-ia toupaiwa oara-ia moni ouaepa oearovu ruvara-ia. Oa iava oisoa voearopa vara varao moniaro roo piepaive voeaopa apota iraravi.

⁴⁶ ✧ Uva oisoa vokiara rutu-ia aivaropaive Rovopa Kepa Tugoropa Kepa-ia Tempel vo katai vovou raga-ia, ora vo tapo kepara oaive-ia tapo. Uva tapo oisoa aue-ia aioara oisi raga vaeavira aiopaive voea rutu. Ora aue-ia roru vovou-ia oisoa oearovupa orekerovu vate ragapaive.

⁴⁷ ✧ Oa-a eva oa-ia oisoa Pautoa-ia vuurapa vaisi purapaive. Uva va-ia oearovu voea-ia oisoa tavetavepaive. Oa iava oisoa vokiara rutu-ia Turaro Pauto oearovu gurupareve oirao pie vovou irara voea iare.

3

Vuri Kokototo Vearoroepa Ira Oisoa Toupareve Tempel Iava Rataoa Riaaro-ia

✧ **2:43:** Ap 5:12 ✧ **2:46:** Ap 5:42; 1 Ko 10:16 ✧ **2:47:** Ro 14:18

1 ✧ Ovokivu-ia Pita vaio ora Jon ipasiepa Tugoropa Kepa Tempel iare aue-ia vo peva vuuta (3 klok) variripa vuuta ovaiarovi.

2 Oire iravu oirato ira kavaueva aakova vuri kokototo. Ira iava kopiiepa kokotoarei. Oa iava oisoa rera kaepaive. Uva oisoa vokiara rutu-ia rera tovopaive vo Tempel rataoa riaaro-ia. Vo ratao oa oisoa vaisipaive oiso, Vearo Ratao Rutu. Uva oisoa voa toupaooro oearovu arepareve auere moni, ovusa koatapaave Tempel sovara iare.

3 Oire voava kaea-ia Pita vaio kekereva ora Jon ovusa koata rovopasiepa. Oa iava vaiterei arepareva auere oaravu avu vai rerapa, oiso ra oarai vatesi rerapa.

4 Uva tuupavira Pita rerava vurapareva. Uva Jon tapo toupaooro oiso puraroepa, “Vegei-ia vurari.”

5 Uva va iava vaitereiva vurapareva keapaoro oiso, Ragai vatepasivoi orekevu avu vai.

6 ✧ Oa iava Pita rerare oiso puraroepa, “Viapau oiso monia vaiei ra viipa oai vateve. Ari ita, oavu raga vao-ia oa iava vii vatepaave Jisas Krai vo goruaro raga iava ro vova Nasaret. Uva vii tavipaa ra toreu, ra vokari.”

7 Oire Pita rera oirapapa vavaeoro-ia pituoro rera tore piereva. Uva vo vuuta raga-ia eva oa-ia rerare goruepa kokotoarei vova ario kerureiario iava.

8 Uva voava tokatokareva voaviva voka ovoisa. Oire vaiterei tapo koataroepa vore Tugoropa Kepa vao Tempel sovara-ia tokatokapaoro ora Pautoa-ia vuurapa vaisi puraoro.

⁹ Osa iava eisi oirara rutu rera kekeiva osa eisi vokareva Pautoa-ia vuurapa vaisi puraoro.

¹⁰ ☆ Oa iava voava rerare oiso puraroepa, “Akoea, ari ro oisoa Tempel vuura rataoaria toupareve moni arepaoro.” Ari ita, rirovira rugorugoo iraopaaepa vao iava oa rera-ia karekeepa uva oisi vokareva.

Pita Vo Reoaro Rakorako Uru Iava Vao Solomon Vaaro

¹¹ ☆ Vo osa Pita vaio-ia pitupareva ora Jon, ovusa oearovu ikaupaoro uriopaaepa vore rakorako uru vao Rovopa Kepa Tugoropa Kepa. Oa oisoa vaisipaive oiso, Solomon Vo Uruaro Rakorako Uru. Osa iava oiso rirovira rutu rugorugooopaaepa voea rutu.

¹² Oa iava Pita voeare oiso puraroepa, “Ai! Eake iava vegeiva tuupavira vurapata visii Isrelpa irara. E oiso rugorugoopatai ora vegei raga vo goruaro iava vao puravevo? Ora vao tapo vao iava torevoko vovou oiso ro oirato pievevoi?”

¹³ ☆ Viapau rutu. Oiraopavira, ari Pauto raga ro Pauto oaive Ebrahim vase, ora Aisak, ora Jekop. Uva eera-a Pauto oaive vigei aite iraraaro. Ari ita, rera raga-a eera Oviito Kovopato Jisas ira rei pierevora Pauto. Ira vate ragatavora rera rovirieisa kortua-ia. Rera-ia kuuvu pitupituro rutu puraoro rerare isivataera vo Pailat osireiaro-ia. Oire va iava Pailat Jisas koruoro oiso puraroepa, Rerape.

¹⁴ Uva visii rutu vao-ia visiigoa rerare isivaoro ora poretaera rera karusa ro oira upopato. Oire

rera kopii pietavora Torevoko Vovouto ora Tugoropato.

15 ✧ Ira upotavora Turaro ira Tootooa vatepareveira. Ro ira vorevira tore pieredora Pauto voeao ruvara iava kopii irara. Uva rera-a eera ira kekevevora vegei.

16 Va-a vao oa iava Jisas oirao pievevoiva, vuri kokototo porete pievevora rera vaaro iavirava gorua, oporetea-a vao-ia oa keketavoi vo vokie vao oa karekei ro-ia ira-ia taraitai.

17 “Araoko irara oaa, taraiparai vao-ia osa vao pura ragatavora vuria, uvare viapau taraipataera oiso rutu osa voeao reipa irara oavisii vo tuariri.

18 Ari ita, vara rutu varao oara karekereva Pauto aue-ia profet irara gisipoaro tuariri. Oire vo tavakaro urioera Krai iare Pauto Ropotoaaro. Uva vo reoro varao oara oirao pieredora Pauto vo rera-ia.

19 “Oire ora visii vo pitupituroaro tavoriata, ra poreta viro. Oa iava vuriara oavisii uvuipai verareve.

20 Osa iava eisi uvuipa ra vorerivira airepa gorua vatereve, oiso osa ogoepato gorua oupareveira aioa-ia. Aue iava uvare vao raga-ia Turaro Pauto visii tapo toupate. Uva va iava Jisas visiipa siporevere, ro Krai ira roporeva Pauto visiipa.

21 Ari ita, rera ro tou rovorevera vo vuvuiua-ia vo vuutare tuepaoro, vo osa orekerovu rutu torevoko rovorevere vo rasitoo-ia. Oara iava rera voearo profet irara tavireva tuariri voea vateoro. Osa iava profet irara vara iava tavitaviaepa.

22 ✧ “Oire uva Moses tapo oiso puraroepa,

‘Pauto profetatoa vai roporeverea visii araoko iraraaro iava irai oiso osa ragai pierева. Ra irai reoaro uvupata.

23 ☆ Oire vosa irouto rera reoaro viapau uvu-pareve, ira-a eera taru voea iava viro piereverea rera opesi piesa.’

24 Oiraopavira ita, voeao-ia profet irara oiso osa ro-ia Samyuel rovopato, ora oearovu rutu voearo oearoa oiso rera sirova utupave vo reoro varao vatepaoro oara rutu iava tavitaviaepa vo vokiro rutu iava varao-ia.

25 ☆ “Oire uva evara-a oara iava oaravu out-avere varao oara iava tavitaviaepa profet irara voari tuariri. Visiigoa Pauto vo Reo Ovoiaro sovара-ia toupata oreoa iava vigei tuariripa iraraaro tavireva oiso, ‘Ebrahim, vova vii ovii iraraaro oea iava taru viraakoa karekeperea vore oearovu rutu-ia vo rasitoo-ia.’

26 Pauto Oviitoaaro roporeva rera sipo rovosa visii iare, oiso ra visii rutu viraakoreve auere, ra vuriara oavisii iava poreta viro.”

4

Pita Vaio Ora Jon Tovoiva Tuukepa Kepa-ia

1 ☆ Oire vo osa voea tapo oirara ora reopasiepa, ovusa poua viropa oearovu oirara oiso osa pris irara, ora Sadyusi-pa irara, ora ro rovopatoa rutu vova voeao iava oea oisoa Tugoropa Kepa Tempel tokipaive.

☆ 3:23: Diu 18:19 ☆ 3:25: Jen 12:3, 28:14 ☆ 4:1: Lu 22:4; Mt 3:7

² Uva va iava rirovira kasipupaaepa vo siposiporo iava oara vatesiva oirarapa oiso osa vao-ia oa-ia oiso purasiepa, “Voea rutu taru oirara vorevira toreaverea Tootooa ouoro oiso osa pierevora ro-ia Jisas.”

³ Oa iava vaierei iava gasiiva vaierei tuukesa uva vaiereire vokiepa voa.

⁴ ✧ Ari ita, riro irara rutu Pauto vo reoroaro oirao pieiva vo reo oa vatesiva. Eva-a oa iava voea rutu vieiario aue-ia uvuiaepa, vo vavae tuku (5,000) voea rutu uvuiario voeao oirao pie vovou irara.

Kaunsel Irara Osireiario-ia Vaierei Kortuiva

⁵ Uva katai voki putevoiva, voea rutu ora guru-aepa Jerusalem-ia.

⁶ Oiso-ia tokipa irara, ora oevu oira vasi irara, ora oevu voeao Reo Taisi iava siposipopa irara, ora ro tapo Anas Rovopato Pristo, ora Kaiafas, ora Jon, ora Aleksanda, ora voea rutu voeao Rovopatoa rutu voeaaro.

⁷ Uva ora voea sovara-ia aposel irara tovoiva. Oa iava oiso voea akepaiva, “Aa vo goru-a, ora aa vo karopo-a oa iava varao purapatavo visii oira akukuro?”

⁸ ✧ Oire Pita Tugoropato Uraurato vo goruaro iavirava oiso puraroepa voeare, “Visii vao oirarapa uutupa irara reipa irara ora oira vasi irara oae Isrel-pa irara.

⁹ Vosa taraia oupata vegei-ia vava vegei rovirieipasa vao-ia vegei vaaro vearo kovo oa-ia

ro porete pievevora vuri kokototo. Uva uvuipatai ra rera kekepaoro rugorugoo iraopata.

¹⁰ ✧ Ro Jisas ira vo goruaro-a vao oa aviavi pie iraopaavoi visiipa vao-ia ora voeao Isrel-pa irara. Ari ita, rera raga ro-ia Jisas Krai ro vova Nasaret ira tapatavora aue-ia evao parikou, oa iava rera tore pievevora Pauto aue iava kopiiaro. Ira vo goruaro-a vao oa oiso ro porete pievora vuri kokototo ira tapo toupatavoi vo vokieo.

¹¹ ✧ Ro-ia Jisas irare isivataera oiso osa vao vo reo-ia rera iava Jisas aveke tuuta oreoa toupai Tugoropa Vuku sovara-ia oiso, ‘O-ia aveke iriare isivaaera kepa paupa irara. Uva utupauavi oiso karekeoi kukuuvu tuuta oira o aveke.’

¹² ✧ Uva viapau irai vova rasitoa-ia uvuiparoi irai ita ousa vore Pauto ruvara-ia. Viapau rutu. Ari ro raga vaisiara-a, ira vigei kae pieverea utupaua ro raga, Jisas Krai.”

¹³ Oa-a eva oa iava vaiterei-ia tarai iraopaepa voeao Jiu iava voea reipa irara, uvare viapau uriripasi goruvira rutu reopaoro. Uva oiso tapo oisoa taraipaave, Asi vaitereo viapau oiso skulsiipa, ora viapau vigei vo taraiaro ousivora. Oa iava rirovira rutu oiso rugorugooapaepa, uvare vaiterei eveipaiva oiso, Easi vaitereo Jisas tapo oisoa toupasi.

¹⁴ Ari ita, rera vurapaiva ita ro-ia oirato ira vorevira vearoroepa. Uva viapau oiso uvuipaepa oiso ra oreovu avu vai puraive va iava eva rera-ia.

✧ **4:10:** Ap 3:6, 2:24 ✧ **4:11:** Sam 118:22; Ais 28:16 ✧ **4:12:** 1 Ti 2:5-6

15 Oire vaiterei kosi pieiva Kaunsel Kepa iava. Oa iava vaiterei-ia ora reopaaepa rirovira rutu rugorugooapaoro vaore oa purasiva.

16 Uva oiso puraaepa vaitereire, “Avoeao, eake vai purapere vaitereire? Ari ita, oiraopa rutu ita vao oa purasivora ravoto kovo rutu puraoro oirara rutu osireiaro-ia voeao Jerusalem-ia tou irara. Uva viapau uvuipaviei ra oiso puravio, Easi viapau oavu avu vaiei vao-ia.”

17 Oire vaitereire oiso puraaepa voea raga ora reopaoro, “Vearopai ra oisivu avu rutu ora vaiterei raga-ia vape. Ra viapau rutu avape oearovu siposiposa ro iava Jisas. Teapi oearovu iare ita avape ra va-ia taraiave.

18 Uva va isivaaro iava vorevira ita vaitereire keeraaepa. Uva voava oiso vaiterei vearovira rutu vosipaiva oiso vaiterei tavipaoro, “Opeita vo vaisio iava ita Jisas-pa vaisi oearo ita siposiposivere.”

19 ✧ Uva Pita vaio ora Jon oiso ragavira voea akepasiva voea vo reoroaro pukooro, “Eake vai vearopai vo Pauto osireiaro-ia, visii vo reoroaro sirova utusa, eke Pauto vo reoro? Oire varei vearovira rookata, aa vao vearopai.

20 Viapau rutu uvuipaiei ra varao kavuio oara kekeiovora ora vara uvuiovora.”

21 Oire va iava vorerivira vaitereipa oreovu ita goru pie reo vateiva. Oa iava vaiterei iava vaseiva. Uvare viapau uvuipaaepa oiso ra raiva vai kekeve ra oai-ia vaiterei vuri pieive. Aue iava uvare vao ragare vorevira rugorugooaepa oearovure voearo oearoa tapo vova ratau Pautoa-

✧ 4:19: Ap 5:28-29

ia vuurapa vaisi purapaiva va-ia vao vaierei vo kovoaro-ia, oa-ia ro porete piesivora vuri koko-toto.

²² Rera-a ro irare vo resura tau (40) ivaro puteva. Uva uvuiparoi ra vorevira vokareve vo vokio-ia.

Oirao Pie Vovou Irara Uriri Asavira Variripaaepa

²³ Oire uva va iava ora vaierei iavapa irara iare avasiepa voeapa siposiposa vo reoro rutu iava varao oara puraiva voeao rovopa irara rutu pris irara ora oira vasi irara.

²⁴ ✧ Uva vo siposipo uvuoro katai guruko raga puraiva varirioro vaeavira rutu oiso, “Pauto riro gorutoa rutu-a vii Turaro. Vii raga varao purariva oiso-ia, vuvuiua, ora rasito, ora avakava, ora orekerovu rutu varao oara sovara-ia toupaveira.

²⁵ ✧ Uva vii raga vo reoro-ia Tugoropato Uraurato oara iava Devit gisipoaro-ia ro vii kovopatoaaro oara-ia oiso purauepa, ‘Eakere osararovu kasipuvira toupaveira. Ora eakere oearovu vo kovoro-ia reesiara pura ragaiva akukuvira.

²⁶ ✧ Uva voeao-ia oira vasi irara oea oisoa rasitonia toupave ora ravaapaoro uutuvira. Ora oearovu tapo voeao tokipa irara oearoa rutu ora guruaepa uva voava rerare ro Turaro Pauto kasipuaepa ora auere tapo Kraisa rera reraaro ro Ropoto.’

²⁷ “Oiraopavira osa toupai vo-ia. Uva voeao ora guruaera auere vii Oviitoaarore kasi-pusa ro Jisas ira roporiva rera siposa Airereito

Kovopato. Uva voea-a voeao-ia oea ora guruaepa oiso-ia, Herot-a ro-ia, Pontias Pailat-a ro, ora Isrel-pa irara, ora oearovu ratau tou irara.

28 Oisi ragavira otakutakuvua vao puraiva oiso osa vii vo goruaro ora vii vo ruipaaro reesireva, oisore ra oisi kareke iraope.

29 Turaro, igei tauvari voea vo reoaro uvuoro kasipu reo, oiso ra viapau uriripaio vo osa vii vo reoroaro goruvira puraio.

30 Ora vo osa vavaea oara tovari vo oearovu porete piepaoro, auere ra ravaa reesiro ora karekepe ora ravoto kovoro tapo vao iavirava Jisas vaisiaro vii reraaro Airereito Kovopato.”

31 ✧ Uva vo varirio isivaaro iava kepa vao rikeri-keepa ravurikeoro. Uva voea rutu tapo agasiaepa Tugoropato Uraurato vo goruaro ouoro. Eva-a oa iava uriri asavira oisoa Pauto vo reoaro vatepaive.

Orekerovu Rutu Voea Varaaro-ia Oisoa Vaeavira Raga Pitupaive

32 ✧ Oire uva voeao oirao pie vovou irara oea aue raga-ia oisoa toupave katai vovou ora katai tootoo. Uva viapau oiso ra irai voea iava oiso puraro, “Eva-a ragai vaaro.” Oapa viapau oisi o-ia touiva kataia raga-ia vaea rugorugoo.

33 Uva aueva gorua voeao aposel irara Turaro Jisas torearo iava siposipoiva. Osa iava riroa-ia touiva gavaurea ora tauva vereopa vovou-ia.

34 ✧ Uva viapau irai voea iava apotavira oisoa toupave, uvare kepaara ora rasiara oaive-

✧ 4:31: Ap 2:2, 4 ✧ 4:32: Ap 5:12 ✧ 4:34: Ap 2:45

ia oisoa voria oupaave varao oara oisoa voea ruvara-ia toupai.

³⁵ Oire vo voriro evara oara oisoa oupaive oara oisoa tovopaive aposel irara ruvara-ia. Uva voava oisoa vara oupaoro voearovio roo piepaive apota irara.

³⁶ Ro Josep ira oisoa vaisipaive oiso, Banabas. Ovaisia porearo oiso ragavira oisoa toupai, Vearopa Reoro Vateto. Eera Livai-pato Saipras iava rera.

³⁷ ✧ Uva oisoa rera vaaro rasia toupai, oa-ia voriroepa monia ousa aposel irarapa.

5

Vo Ananias Vaio Iava Toupai Ora Sapaira

¹ Uva ita, iravu-a ro-ia rera vaisiario, Ananias ora vatuava o-ia, Sapaira aiterea tapo oavu oaesia rasia vori ousiepa monia ouoro va-ia.

² Ari ita, aiterea vaitereo monia ou ragasiva auero oesi rutu voriaro-ia. Uva okarutuvu-ia pitureva ora rerapa. Uva vatuava tapo taraiopa va-ia, osa okarutuvu raga ouoro vava avaroepa aposel irara vatesa va.

³ ✧ Oa iava Pita oiso puraroepa rerare, “Ananias. Apeisi ragavira iava ora vii iava sopaua iava vaserivoi Seten-pa? Oa iava voua-ia piturevoi. Uva vo pitupitu-a vao kuuvua purarivo Tugoropato Uraurato keaoro ora viipa moni-ia karutuoro rasia voriaro.

⁴ Vo osa vori asavira rasia oisoa toupai, uva voa-a eva uva oisoa vii raga vo rasia oisoa pitupari. Uva va isivaaro iava vo rasi voriiivo

✧ 4:37: Ap 5:2 ✧ 5:3: Diu 23:21; Lu 22:3

viipa. Oa iava va voriaro tokirivo. Oire uva apeisi ragavira vovouisi oara pierivo? Rera tapo Pauto kearivo. Viapau oiso oirara raga kearivo vao-ia. Viapau rutu.”

⁵ Uva va iava Ananias vo reo uvuoro kove ovoiroepa kopii ovoioro. Oa iava voea rutu rera iava uvuiva va iava eva osa piereva kopiioro ora uririaepa rutu.

⁶ ✧ Uva oearovu rera ruuro rerava kosia vi-ropa rera tovasa.

⁷ Oire vo peva vuuta (3 aua) isivaaro iava urioopa vatuava oaro. Viapau oiso rera-ia taraipaoro oiso, Ro kopiioe, ra oa-ia koataopa.

⁸ Uva Pita oira akereva oiso, “E vo monia vao-ia rasia oaesi voriaro?” Oa iava oiso puraopa, “Aure. Eisi ita osa torevokopai.”

⁹ Osa iava Pita oirare oiso puraroepa, “Apeisi irao iava vei rutu vaea vovou purasivo Tugoropato Urauratoa-ia kokaraoro Pauto reraaro? Uvui-pau ra voea kukuukuaro uvuri ovusa vii kaesa vorepaave vova uva vatuatoa oara tovapa tapi.”

¹⁰ Oa iava kove ovoio-pa kopii ovoioro. Uva voava vokapaoro vo gerepa kekeiva. Oa iava oira kaeiva oira tovasa voari vatuato tova ruvara-ia.

¹¹ ✧ Uva voea voeao lotupa irara ora oearovu oea rutu vaitereo iava uvuoro rirovira rutu uriri-aepa.

Riroara Puraiva Ravaa Reesiro Ora Ravoto Kovoro

12 ✧ Oire voeao aposel irara osasararovu rutu ravoto kovoro puraiva oirara rutu vuutaaro-ia. Oa iava voea rutu vaea vovou puraiva. Uva ora guruaepa rakorako uru-ia Solomon vaaro.

13 Oearovu voearo lotu asa irara oea via-pau voea tapo ora guruaepa uvare uriripaaepa. Ovusa oearovu oisoa voea iava aposel irarapa avivikepaave.

14 Ari ita, oearovu oearoa Turaro-ia oirao pie vovou rutu purapaiva, oearoa voea tapo ora guruaepa ora takuvuoro.

15 ✧ Oa iava voraro rutuva oearovu uriopaaepa oearovu kaepaoro, upiapa irara vore raiva. Uva voeapa urupaiva vo raiva puaaro aue-ia mat ora uru rakorakoro-ia tapo auere rugoopaoro, Vosa Pita voea-ia putepaoro vokaparevere, ra uveiotoa oaro kavupareve voea-ia rera verapaoro voea iare osa voea ruupareve uveiotoa oaro voea porete piepaoro.

16 Uva vo uruiro tapo uriopaaepa ouruiroa oisoa Jerusalem-ia ruvara-ia toupai, ouruiroa oearovu upiapa irara sipopaiva ora oearovu oearoa-ia oisoa tugara kopiuro toupai. Oa iava vorevira voea porete pieiva.

Vo Tavaka Iava Toupai Vao Oa Karekepa Aposel Irara-ia

17 ✧ Oara-a evara ravoto kovoro riiriireva kasipuoro Rovopato Pristo ora oearovu rera iava Sadyusi-pa irara.

18 Osa-a eisi osa iava aposel irara ouiva voea tovosa tuukepa kepa sovara-ia.

✧ 5:12: Ap 2:43, 3:11, 4:32 ✧ 5:15: Ap 19:12 ✧ 5:17: Ap 15:5

19 Uva vokiario urioroepa Turaro purapurapa-toaaro ensel rataoa karusa. Oa iava voea kosi piereva rataure. Uva oiso puraroepa,

20 ✧ “Avata. Uva Rovopa Kepa-ia Tempel toutavere, ra voa tupaoro voea rutu oirara siposipota vao iava tootooa, Airepa Tootoo oa vo tupaivoi Jisas vo raivaaro-ia.”

21 ✧ Eva-a oa uvuoro avaaepa Tempel iare vo reoro-ia rovosa vara vateoro.

Uva Rovopato Pristo urioroepa ora voeao rera iavapa irara tapo. Oa iava voeao Kaunsel irara guru pieiva voeare keeraoro voeao Isrel-pa irara oira vasi iraraaro. Uva va isivaaro iava oearovu aposel irara ousa avaaepa tuukepa kepa iava.

22 Oire uva polis irara avaaepa voare. Uva viapau voea kekeiva tuukepa kepa sovara-ia. Oa iava vura ragaoro voreaepa oiso purasa,

23 “Igei tuukepa kepa-ia vura ragaio. Viapau oiso irai ariarava karuiovo. Ari ita, tupavira raga tupaivo tupa. Ora aue tapo uvare vo kepa-ia uutupa irara tapo tupaivo.”

24 Uva va iava vo reoro uvuoro Rovopato Pristo ora iravu reito aue iava Tempel aiterea rutu oiso rugorugoo iraopasiepa, Eake irao-a vao-ia oa pou piroi vo-ia?

25 Oa iava iravu urioroepa voea rutu tavisia oiso, “Avoeao uvuta. Easi voeao epao Tempel-ia oea oirara siposipopaivoi.”

26 Oire reito avaroepa rera voeaaro tapo. Oa iava voea tapo aposel irara voreaepa voea rutu. Uva viapau oiso orekevu avu vai puraiva voea-

ia, uvare oiso ragavira rugorugoopaaepa, Teapi vigei iare avekeara vai vikiive.

Aposel Irara Viapau Oisoa Uriripaave Kaunsel Irarare Reoreopaoro

²⁷ Uva voava voeava karea viropa voea tovoosa Kaunsel irara sovara-ia. Oa iava ro-ia Rovopato Prito oiso puraroepa,

²⁸ ✧ “Igei visiipa goru vosi rutu pura ra-gaiovorao oiso, Opeita vo vaisio iava oearovupa siposipopatavere Jisas-pa vaisi. Uva apeisi iava visii raga vo uruio agasi pieta Jerusalem urui vo ora visii gisipoaro raga iava igeipa vao vuria puraoro oiso, Igoa rera kopii pieiovora?”

²⁹ ✧ Uva Pita ora oevu aposel irara vo reo pukoiva oiso puraoro, “Igei Pauto vo reoaro sirova utu iraopaioveira. Ari oirara vo reoroaro oara tupepapeira.

³⁰ Vigei aite iraraaro Pautoa-aro ira Jisas tore pierevora vorevira ro ira kopii pietavora evao parikou-ia.

³¹ Uva Pauto rera rei pierevora ora rera oira-papa varata oaro-ia oiso rera pieoro, Turaro Kae Piepato, oisore ra Isrel-pa irara sopaaro oaive poreive. Oire ra va iava voea iava vuriara oaive veraparevere.

³² ✧ Ora igei-ia vao iava tavitavipa irara ora ro tapo Tugoropato Uraurato ira voearopa vatepare Pauto oearoa rera vo reoaro sirova utupaaveira.”

Gameliel Oiso Puraroepa, Kaunsel Irara Gavaure Visivi Aposel Irarare Reopata

✧ **5:28:** Ap 4:18; Mt 23:35, 27:25 ✧ **5:29:** Ap 4:19 ✧ **5:32:** Lu 24:48; Jo 15:26; Ro 8:16

³³ Oire uva vo reoro voea sopaaro togava rutu. Oa iava voeare vovouisiro tore iraoepa. Uva oiso vovoupaaepa ra aposel irara upoive voea kopii pieoro.

³⁴ Uva voava vo vokia vao-ia iravu toreroepa voea iava voeao Kaunsel irara ro-ia Farisi-pato rera vaisiario, Gameliel. Eera Gameliel riro taraito Reo Taisi-ia. Irare oisoa oearovu rutu oiso purapaave, “Eera-a vearo vovoutoa rutu,” uvare reo keketoa. Oire uva toreroepa oiso purasa, “Eisivi raga ratauvi voeao aposel irara kosi pieta.”

³⁵ Oa iava oiso puraroepa Kaunsel irarare, “Visii vao Isrel-pa irara vatatopopata. Teapi voeao vuri pie ragata.

³⁶ Teapi oiso pieta osa iravu ro-ia rera vaisiario, Tiudas ira oisoa ora rera vaisiario raga rei piepareve. Oire riro irara rutu rera sirova utuaepa. Voea uvuiario voeao-ia vo resura vovoto (400). Uva va iava oavu rera upoiva. Osa-a eisi osa iava oisi raga ora rigaaepa voeao vo resura vovoto ora opesi pieoro.

³⁷ Uva voea isivaaro iava iravu ro-ia rera vaisiario, Judas ira karekeroepa aue-ia vo vokio sensispa voki ro-ia Galili-pato. Uva voava riro irara ivureva ora rera iare rera sirova utusa. Ari ita, eisi ita osa ragavira iava ora opesi pieroepa. Uva oisi raga voeao utuaepa rera voeaaro.

³⁸ ✧ Ari ita, vo vokio-ia visii tavipaa oiso, Voeape, ora voea vo kovoaro tapo, ora raivara oaive. Oara tapo evara opesi ragapere, vosa voea raga varaaro oira turiro.

³⁹ ✧ Ari vosa voea varaaro vova Pauto, ra viapau

oiso uvuipatai ra voea-ia puteta. Uva oiraopavira pasi oiso, Easi visii vai raga Pauto upopatavere.”

Aposel Irara Roruiva Ariia Oupasa Jisas Vaisiario-ia

⁴⁰ ✧ Osa-a eisi osa iava Gameliel vo reoaro sirova utuaepa. Oa iava voeare aposel irara keeraaepa. Uva voea rahiiva voeare goruvira oiso purapaoro, “Opeita Jisas vo kovoaro iava tavitavipatavere.” Uva va isivaaro iava voea eakaiva.

⁴¹ ✧ Oire Kaunsel-pa irara kavuiva roruoro, uvare Pauto voeapa reoa reesireva oiso puraoro, “Uvuitae ariia ouoro varao rutu vearopa kovoro kareketavoiva Jisas varaaro.”

⁴² ✧ Oa iava vokiara rutu-ia vo Rovopa Kepa-ia vao Tempel ora vo kepaara tapo vo siposipo oisoa vatepaive Jisas iava oiso, Pauto reraaro ro-ia Ropoto.

6

Erao Vatara (7) Oirara Reesiiva Aposel Irara Tauvapasa

¹ Ovokivu-ia utupaua uva disaipel vieiario riroepa. Uva voea raga iava oearovu Jiu-pa irara Grik reo-ia oisoa reopaave voeaore oea oisoa Hi-bru reo-ia reopaave oiso purapaoro, “Uva apeisi viapau vairopa raroe riako igei iavapa riako uvuivira aioara vai vatepaiveira vokiara rutu-ia?”

² Uva oiso puraaepa voeao katai tau erao (12) aposel voeaore keeraoro disaipel irara, “Viapau

✧ 5:40: Mt 10:17; Mk 13:9 ✧ 5:41: 1 Pi 4:13, 16; Jo 15:21 ✧ 5:42: Ga 1:16

rutu uvuipaiei ra Pauto vo rearo vatepa kovo kavuio okovorovu raga tokioro.

³ ✧ Oire ora visii raga iava erao vatara vaire taraata torevoko sopa iraraa vai. Voeao oea vukupaaveira aue-ia Tugoropato Uraurato rera vaaro tauva ouoro, ora aue tapo vosa riro tarai iraraa vai. Oa iava uvuipaiei ra voea reesiio vo kovo tokipasa aio vatepa kovo.

⁴ Uvare igei vaaro oiso toupai, Igoa variripaiovere, ora vo reo vatepaiovere siposipopaoro.”

⁵ Uva va iava oiso puraaepa, “O ita vearopai.” Oa iava Stiven reesiiva ro ira aue-ia Tugoropato Uraurato vukuroepa ro riro oirao pie vovouto. Ora voea tapo reesiiva oiso-ia, Filip, ora Prokoras, ora Naikena, ora Taimon, ora Pamenas, ora Nikolas Antiok iava rera ouruia oisoa ratau toupai ve tauai, ira Jiu vo pitupituario sirova uturoepa.

⁶ ✧ Oire voea tovoiva aposel irara ruvaraa-ia. Uva variria isivaaro iava voea-ia vavaeara tovoiva voea-ia ovoiei reesi puraaoro.

⁷ ✧ Oire Pauto vo rearo ora sikataepa. Uva disaipel vieiario riroepa. Oa iava riro irara pris irara vo reo vao oirao pieiva.

Vo Stiven Iava Toupai Uvare Rera Tuukeiva

⁸ Oire uva Stiven vukuroepa gavaurea-ia ora gorua uvare Pauto vaaro-a tauva. Ira varao ravaa reesiio purareva ora oira porete piepa kovo tapo.

⁹ Oire oevu okepavu iava Jiu vaaro Reo Taisi Uvupa Kepa oea oiso vaisipaiveira oiso, Friman oea urioaepa ora oearovu vo taerero iava oiso-ia,

✧ **6:3:** Jo 21:23; Ap 1:15 ✧ **6:6:** 1 Ti 4:14, 5:22; 2 Ti 1:6 ✧ **6:7:** Ap 12:24, 19:20

Sairini, Aleksandria, ora Silisia, ora Esia Provins evoea oea rutu kaureoaepa Stiven-va.

10 ✧ Uva viapau uvuipaaepa oiso ra tarai oaro goruaro gasiive vao oa vatereva Tugoropato Uraurato rerapa vao oa iava oisoa reoreoparo.

11 ✧ Oire oearovu oirara vatauvira vori ra-gaiva, oiso ra oiso vo kuuvu puraive, “Igei Stiven uvuiovora osa Pauto vaio toviparevora ora Moses tapo vaiterei vara piepaoro.”

12 Oa iava voea oira vasi irara aveave pieiva ora voeao riro tarai irara Jiu-pa irara oea rera vateiva Kaunsel irarapa.

13 Uva oearovu kareke pieiva kuuvuoro oiso purapaoro, “Ari ita, ro Tugoropa Tapi toviparevo ora vao Reo Taisi tapo.

14 ✧ Uva rera uvuiovora osa oiso puraroera, Ro-ia Jisas Nasaret iava ira vao Tugoropa Kepa Tempel verarevere, ora vo pitupituo tapo tavar-iorevere oa vatereva Moses vigeipa.”

15 Uva voea rutu Kaunsel Kepa-ia uvurupaoro rerava tuupavira vurapaiva. Uva oisi ragavira Stiven iava puaua vurapaiva sisikorevira oiso osa ensel puaro.

7

Stiven Voea Vo Reoroaro Pukooro Voeapa Siposiporeva

1 Uva ro Rovopato Pristo oiso rera akereva, “E auero rutu varao torevokopai?”

✧ **6:10:** Lu 21:15 ✧ **6:11:** Mt 26:59-60 ✧ **6:14:** Mt 26:61, 15:1

2 ✧ Uva Stiven oiso puraroepa, “Araoko irara oaa, ora aite irara oaa. Ro reittoa rutu Pauto ira sisikorevira karekeroepa Ebrahim iare vigei aaotoaaro, vo osa Mesopotemia-ia toureva. Uva vo tou isivaaro iava aue iare avaroepa Haran-ia.

3 ✧ Uva oiso puraroepa Pauto, Rasiara oara kavuoro avau ora sara irara oara vo rasio iare oa-ia vii kareke pieavere.

4 Oire va iava Kaldia taere kavuoro avaroepa Haran-ia toupasa, vo uvare aitetoaaro kopi-iroepa. Oa iava visii iare urioroepa vo taereo-ia oa-ia toupatavo, uvare Pauto rera urio piereva voare.

5 Viapau oiso rerapa rasia vai vatereva Pauto auere ra oavi-ia tasipareve. Viapau rutu. Ari ita, voari tuariri uva Reo Ovoi-ia rera tavireva Pauto oiso, Viipa taru vo rasio rutu vateaverea vii ora vii aao iraraa vaiaro. Eisi osa puraroepa vo osa Ebrahim viapau oviitoo vaiaro toureva.

6 Uva Pauto oiso puraroepa, Ro-ia ira aao iraraaro aapaapavira toupave tauai rutu akukuvira kovopaoro. Ora aue tapo vuria ouiverea rara tauaipa irara aue-ia vo resura vovoto (400) ivaro.

7 Voeao oea oisoa kovopa irara oaive-ia pitupaive ragai voearo, oea vo vuriaro voriaro vateaverea taru voeapa, ora voeao kovopa irara oea voava kosia viro ragaipa lotupasa vuurapa vaisi purapaoro vo-ia.

8 ✧ Oire uva va iava voeapa reo ovoi purareva Pauto. Oa iava vao puraiva rakari verapa pitupitu vo ora voea iava. Oire voava Ebrahim

Aisak kavaureva. Oa iava vo peva vatara (8) voki-ro putevoiva, rera kuroreva rera rakari ve-raoro. Oire va iava Aisak Jekop kavaureva. Uva rera ro Jekop katai tau erao (12) arao aitearo voeao vigei aite iraraaro.

⁹ “Voeao katai tau katai (11) arao ora voea iava araokoto oaive-ia voriaepa Josep rera riiriipaoro voeaopa oea avapaaepa Isip iare. Ari ita, Pauto oisoa rera tapo toupaveve.

¹⁰ Rera vuria iava orirureva rera virivarioro. Ora aue tapo osa riroa tarai vatereva rerapa. Uva vearotoa rutu-a ira oiso ragavira karekeroepa aue Pero osireiario-ia ro king oaive Isip-pa irara. Ira tore pierewa Pero, oiso ra rerapa eraoparo Isip-pa irara tokipaoro ora orekerovu rutu Pero vo kepaaro sovara-ia touara tapo.

¹¹ “Oire uva ovokivu-ia ogoepa vuuta urioepa vore Isip taere-ia ora vo tapo Kenan taere-ia. Riroa rutua tavaka oa pou piropa vo voki-ia eva. Oa iava vigei aite iraraaro aio kasikasiaepa rutu rera-ia eera ogoeto.

¹² Oire Jekop aioara iava uvurevoiva Isip-ia, vigei aite irara oaro arureva voea ava pieoro voare Isip-ia.

¹³ ✧ Uva eraopa vore-ia ita Josep voeapa ora karekeroepa araoko irara oaro, ro ira oisoa Isip vata tokipareve.

¹⁴ Oa iava Josep aiteto oureva voare evoa Isip-ia. Uva voea rutu takuvuaro uvuiaro-a voeao-ia erao vatara tau vo vavae (75) rutu.

¹⁵ Oire voava vararoepa Isip iare Jekop voea tapo vigei aite iraraaro. Oa iava voa kopiiapaa.

✧ 7:13: Jen 45:1-4

16 Oire uva oisoa voa kopiipaave, oa iava vova oisoa voea kaepaive voea tovapasa Sekemia aveke rikui-ia oa vorireva Ebrahim Hemo ruvara-ia Sekem-pato.

17 “Uva va iava Reo Ovoi vo vuutaaro tutuu pieva vao oare Ebrahim tavireva Pauto. Osa iava ora kavakavauaepa Isrel-pa irara Isip-ia.

18 Oire uva iravu Isip-pato king tore pieiva ira viapau oisoa Josep-ia taraiparo.

19 Vuri pitupitu-ia vigei aite iraraaro ratareva vatauvira oiso pieoro vo kakaerore sikeo kakaero, oisore ra aite irara vo kakaero kavu ragapaive. Oa iava vo kakaero oisoa kopiipaave.

20 Uva vo vokia-a vao oa-ia Moses kavauroepa vearo keketo rutu oirato vo Pauto osireiario-ia. Uva voava vo peva putevoiva kekira, rera aio vatesiva aitetoarei, vo osa veguruvira toureva.

21 Oire uva oisi-a oiso osa Moses kavu ra-gaevoiva aakova, Pero oviivaaro rera oueva rera aio vatesa oiso rutu osa oira ovii kakaearo, osa rera pieeva.

22 Uva voava Moses riro tarai oureva Isip-pa irara vo siposiporoaro-ia. Ora riroroepa tapo aue-ia reoara ora kovoara.

23 “Oire voava vo resura tau (40) putevoiva ivara, oiso rugooroepa ra araoko irara oaro kekereve Isrel-pa irara.

24 Oire uva iravu-ia voea iava vuria karekeepa. Oa iava Moses va kekereva rera-ia. Osa iava va tuureva Moses iravu-ia Isip-pato rera tapaoro. Oa iava kopiioepa.

25 Uva va iava oiso purarepa Moses ora rera ragare, Easi pasi ro araoko oiso purarovere ragaire vo osa riroa iava tavaka voea virivaria Pauto

vo goruaro iavirava, Vearotoa rutu Moses. Riro viriviri purato. Ira ragai tauvarevo.

²⁶ “Uva utupa visivi aitereivu-ia pouro viropa ovusa ora upopasiepa. Osa iava vaierei sika-paoro vaierei goruvira tavireva oiso, Ae ora eakasi. Eakere ora upopasiei? Vei araorei raga ita vao. Vorevira ora agiagisi.

²⁷ Uva ro ira iravuva ora upoparoepa ira Moses peoro rerare oiso puraroepa, Auoro, irouto vii rei pierevora, oa iava vegei sikapari?

²⁸ E ragai upopaari oiso osa Isip-pato pierivorao aruvea, raa?

²⁹ Oire uva va iava torireva Midian-ia tousa Moses. Oa iava voa oviitoarei kavaureva.

³⁰ ✧ “Oa iava vo resura tau (40) ivaro puteva rerare. Uva purapurapato ensel rera iare pouro viropa raaka tapi vo Sinai Pukui-ia. Uva eto kasi-ia enselto karekeroepa rera iare Moses.

³¹ Uva rera-a ro kekerevoiva Moses, voavire tutuu piereva rutu, oiso ra va eveireve. Uva Pauto vo reoaro rera iare urioepa viaevira.

³² Oa rerare oiso puraepa, Ragai-a Pauto vii aitearo ora Turaroaro Ebrahim, ora Aisak, ora Jekop. Uva Moses uriroepa. Uva viapau vorerivira voa vurareva.

³³ Uva Turaro Pauto rerare oiso puraroepa, Tasitauo iava eva verari tasipa, uvare Tugoropa Tapi-a vo-ia uva toupavoi uva tasipari va-ia.

³⁴ Tavaka keke iraoavora oirara oaa-ia vo Isip. Oa iava voea gauaro uvuoro vararae voea orirusa voea virivarioro. Oire vatatopou ra vii sipo piea vorevira Isip iare.

✧ **7:30:** Eks 3:1-2

³⁵ “Ro-ia Moses irava kaureosiepa oiso puraoro, Irouto vii rei pierevora oa iava vegei sikapari vegei taapaoro? Uva rera-a ro Moses sipo piereva Pauto turarosa, ora voea tapo voeao virivarisa vao-ia tauva enselto vaaro oava pouro viropa garepa vegovi-ia.

³⁶ Uva varao tapo ravoto kovoro purareva Moses Isip-ia ora avakava-ia tapo aue Ret Si. Ira rera voeaaro oirara tuvetuveoro raaka tapi iare voeava kosiro viropa Isip iava. Oa iava vo resura tau ivaro voa voeare puteva, osa voa voea oisoa tokipareve.

³⁷ Ira-a ro Moses ira Isrel-pa irara tavireva oiso, Rera ro Pauto oavisii ira visii iava oirara profeta-toa vai kareke piereverea oiso irai osa ragai. Ira taru visiipa Pauto vo reoroaro vatepareverea.

³⁸ Ira raga-a ro Moses ira Isrel-pa irara gurureva raaka tapi voa voea tapo toupasa. Uva voa ro purapurapato ensel Moses gisipoaro iava reoroepa voeare. Oa iava voea vatereva Pauto vo reoaro goru reo oa viapau opesia vai.

³⁹ “Ari ita, voea vigei aite iraraaro viapau oisoa Moses vo reoroaro sirova utupaave. Uvare oisoa oiso va purapaive, Rerape. Viapau uvuipaviei ra rera uvupape, uvare orekerovu rutu vigei varaaro toupaveira Isip-ia.

⁴⁰ Oa iava oiso puraaepa Eron-re, Tokarasiara vai purari ora vii vavaearo-ia. Ra oeai vigei tuvetupepaive, uvare viapau taraipaiei Moses-ia oiso, Apeisi pierevora ira vore vigei tuvetuverevora raaka tapi Isip iava. Ira va-ia piroroera pasi, eke. Apeisia avu pierevora?

⁴¹ Uva vo vokiro-ia oavu bulmakau kakae puraiva vapa tauopasa. Uva oisi-a oiso osa iava rorupaiva rutu vo kovo-ia vao oa puraiva ora voea vavaearo iava.

⁴² ✧ Uva va iava Pauto voea arova isivaroepa voeapa vaseoro. Oa iava aaviikoarapa oisoa lotupaave varao oara vuvuiua-ia toupaveira. Oiso rutu osa vo rigato oisoa toupave profet irara vaaro vukua-ia vao oa-ia oiso puraroepa, 'E ragai ragapa tauopataera vo-ia raaka tapi, ovusa vo resura tau (40) ivaro visiire putevora visii vao Isrel-pa irara?

⁴³ Viapau rutu. Asi visii vo kepa Moloko vo kepaaro lotupa kepa varo kepa kaepata-vora aue tapo aaviiko rera ro oiraaro Refan pauto. Ora varao tapo oisoa kaepata oara puratavora varapa lotupasa tokarasiara. Oire uva visii topa piepaavoi rara vova eisire Babilon tauai rutu.'

⁴⁴ "Uva vo-ia raaka tapi uva Lotupa Kepa varo kepa touva, okepa-ia Pauto oisoa ora rera vo reoaro vatepareve. Vo kepa-ia vao oava oisoa toupave vigei aite iraraaro. Uva vo kepa-ia vao Pauto siposiporeva Moses tavioro oiso, Vo kepa purari oiso osa okepavu kekeriva.

⁴⁵ Voeao vigei aite iraraaro oea sirova oeavu ita utuaepa vo kepa ragava vao-ia varo kepa toupasa. Uva osararovu rutu oisoa putepaive rara voea upopaive vo kepa ragava tupaoro vao-ia, vo vuutao-ia oa-ia oisoa Josua voeapa iraparo vo viurupasa. Oa iava voeao sara irara kosi piereva Pauto voea veraoro vigei aite iraraarova. Uva

✧ 7:42: Amo 5:25-26

oisi-a eisi osa oisoa toupave vava vao varo kepa Lotupa Kepa vo osa Devit toupaveve.

⁴⁶ Uva rera ro Devit ira vo tou-ia vao tupaoro vearo vovou ouveva Pautoa-ia. Oa iava Pauto arereva oiso ra vigei reraaro Jekop reraaropa Pauto tavukia vai purareve.

⁴⁷ Oire eva-a oa iava Solomon rerapa kepa paureva.

⁴⁸ “Ari ita, Pauto ro oiraopatoa rutu viapau oiso vo kepa raga-ia toupaveveira oa purapaiveira vavaea-ia. Oa iava oiso puraepa profet irara,

⁴⁹ ‘Ragai-a Pauto ragoa vo turaroparai vuvuiua-ia ora evoa rasitoa-ia. Ari evoa rasitoa-ia tasipaavo vo paupaoro. Uva apeisi ragavira uvuipatai ra ragaipa kepa vai pauta? Uva aa vo tavukio-a vao oa uvuipai vao oa-ia tupaaverea turaropaoro?’

⁵⁰ Varao-ia oiso-ia vuvuiua ora rasito oara rutu ragai raga puraava ora ragai vavaearo iava. Uva apeisi-a? Oiraopavira-a oiso osa purarai?’

⁵¹ “Visii vao-ia visiigoa viapau oiso uvupataveira. Visiigoa oiso rutu tupaataveira osa voeao ratau tou irara oea-ia viapau oiso oirao pie vovou vai tupaaveira vo sopaura oave sovara-ia. Uva visii-a vao visiigoa Tugoropato Urauratoare korukorupataveira vo pitupituro pura-oro osa vara oisoa purapaive visii aite iraraaro tuariri.”

⁵² Uva va-a vao oa iava oiso voea akereva Stiven, “Irouto-a profet irara iava rera ira kavuiva visii aao iraraaro? Viapau oiso iraei ira kavuro viropa vaopa vuri vovou oa puraiva rera-ia. Ora voea voeao upoiva oea Torevoko

Vovouto vo raivaaro aviavi pieiva. Ro Tugoropato ira urioroepa, ira outavora kuuvu pitupitu-ia rera kopii piesa.

⁵³ Visii vao visiigoa Pauto vo rearo outavora pisavira enselpa irara ruvara-ia. Uva viapau oiso vo reo sirova utupataera.” Eisi osa rutu voeare puraroepa Stiven.

Stiven Vurokoiva Aue-ia Aveke

⁵⁴ Vo reoro rutu voea vovouaro togava. Oa iava rirovira voea iava gisipoara keikei piropa rirovira kasipuoro rerare.

⁵⁵ Ari ita, Stiven aue-ia Tugoropato Uraurato vukuroepa. Oa iava tuupavira vuvuiua taraareva. Uva voa Pauto vo sisikorearo kekeereva ora Jisas tapo, ovusa Pauto oirapapa varataaro-ia torepoepa.

⁵⁶ ✧ Uva voava Stiven vao-ia oiso puraroepa, “Oiraopavira rutu vuvuiua kekeavoi oa karuvira toupavoi. Uva rera tapo kekea Ropotoaaro Oiraopato ira oirapapa varata-ia torepoari Pauto varaaro-ia.”

⁵⁷ Oa iava kokiara tupaiva vo gaupaoro kasipuoro rerare. Osa iava rerare vusi ovoiiiva.

⁵⁸ ✧ Oa iava oearovu voea iava kuvupara oaive ririvuoro vara guruiva ro ruvara-ia rera vaisiaro, Sol. Uva voea-a evoea oea rorovira rera reoro rovoiva aue-ia kort oea rera rovoiva rera vuruoro.

⁵⁹ ✧ Oire vo osa rera vurokopaiva aue-ia aveke. Oa iava variroepa oiso puraoro Jisas-re, “Turaro. Ragai urauraaro kae pieri.”

✧ 7:56: Mt 3:16; Dan 7:13 ✧ 7:58: Lu 4:29; Lev 24:16 ✧ 7:59: Sam 31:5

⁶⁰ Uva voava takuro viropa oiso goruvira rutu keerasa, “Turaro. Opeita vao vuria voeapa reesiri, oiso ra utupaua va tuuri voeapa.” Oa-a vao oa isivaaro iava kopii ovoiroepa vovouisi vaseoro.

8

¹ ✧ Uva Sol tapo gasirevoiva, Stiven upoiva.

Sol Oisoa Lotu Purapa Irara Vuri Piepareve

Uva vo voki-a vao oa-ia vao riroa rutu tavaka karekeepa vo lotua-ia Jerusalem-ia. Oa iava voea rutu voava sikaa viropa ora rigaoro vorarore oiso, oearovu Judia iare, ari oearovu Sameria iare avaaepa, ovusa voea raga aposel irara voa kavua viropa Jerusalem-ia.

² Uva voa rera tovaiva Stiven voea voeao riro oirao pie vovou irara. Uva voa tovaoro gau eraroria gaupaiva rerapa.

³ ✧ Ari ro Sol ira oisoa lotupa irara rutu vuri piepareve, ira kepaara rutu-ia koatapaoro oisoa oirara ora riakora oupareve voea tovopasa tuukepa kepa-ia.

Vearo Siposipo Vao Oa Viriva Sameria-ia

⁴ Oire uva lotu purapa irara torioro avaaepa vorarore oiso-ia, Judia-ia ora Sameria-ia. Uva voa siposipooro oisoa vokapaive aue iava Vearo Siposipo voraro ruture.

⁵ Uva Filip vararoepa riro urui iare vao Sameria-ia voea tavitavisa Krais iava ro Ropoto.

⁶ Vo ovusa voea rutu vaea vovou raga-ia toupaooro rera siposipoaro sirova utupaaepa. Vo

osa voeapa siposipopareva vearo reo vatepaoro voeapa. Ora oaravu tapo oara kekeiva rera-ia oira porete piepa kovoro.

⁷ Riro irara tugura oea kosi pierewa ro-ia Filip, ovusa riro guruko purapaiva gaupaoro oirara iava kosi virooro. Oearovu rutu oearoa-ia oisoa rikerikepa kopiuro toupave, ora voeao oea iava kokotoara oisoa kopiipape oearoa rutu vearo pierewa.

⁸ Oa iava rirovira rutu roruiva vo uruia.

⁹ ☆ Ovusa iravu ro-ia rera vaisiario, Saimon ira keakea kovoro oisoa purapareve pisavira rutu oirara keakeapaoro voeao Sameria-ia tou irara. Uva oisoa ora rera raga ora rei vaisi pieparo vo uruia.

¹⁰ Uva voea rutu oisoa oira vasi irara rera sirova utupaave ora voearo oiraravi raga. Oa iava voeao oisoa puraaepa, “Avoeao ro-ia gorutoa rutu Pauto reraaro Saimon.”

¹¹ Uva voea rutu oisoa rera sirova utupaave, rara rirovira rutu voea keakeapareve.

¹² Ari ita, vo osa Filip vo siposipoaro oirao pieiva vao Vearo Siposipo aue iava Pauto vo Saraaro ora Jisas vo vaisiario goruaro, uva voea rutu oirara ora riakora baptaisa ouiva.

¹³ Uva va iava rera tapo Saimon oiraoroepa rarioro. Oa iava baptaisa oueva. Oire uva va isivaaro iava oisoa Filip tapo toupaveve vokiara rutu-ia Saimon. Oa iava vo tou-ia varao-ia tarairoepa ravoto kovoro ora varao tapo ravaa reesiro. Uva rirovira rutu rugorugooroepa varare varao-ia ravoto kovoro.

☆ **8:9:** Ap 13:6, 5:36

14 Oire vo osa aposel irara vao iava uvuiva vo uvare Sameria-pa irara Pauto vo rearo ouiva. Oire va iava aitereivu sipoiva Pita vaio ora Jon Sameria iare.

15 Uva voa pousi viropa. Oa iava voeapa variri rovosiepa areoro Pauto ruvara-ia oiso, “Tugoropato Uraurato vara pierivere voeapa.”

16 ✧ Aue iava uvare viapau voea sopaaro-ia toupaveva Tugoropato Uraurato. Ari ita, Jisas vaisiario sovara-ia baptaisa ou ragaiva.

17 Oire uva va iava vavaeara oaesii tovosiva voea-ia. Oa iava voea iare Tugoropato Uraurato vararoepa.

18 Uva ro-ia Saimon ira vaierei siituereva aposeltoarei osa vavaeara oaesii-ia Tugoropato Uraurato vara piepasiva voea iare. Oa iava oiso puraroepa vaiereire,

19 “Ari oiso ruipaparai ra ragai tapo vo goru vao-ia voria vei ruvara-ia, oiso ra va-ia oearoi iare ragai tapo rera Tugoropato Uraurato vara piepaa oearo-ia vavae oaa tovopaoro.”

20 ✧ Oa iava Pita rerare oiso puraroepa, “Avoeao, apeisi ragavira rugorugoopau? E uvuipauei ra vatevatearo Pauto vorevira voriri? Vii ora monia oara oa tapo opesiuvare taru kopi-oro.

21 Auoro. Viapau oiso uvuipauei, uvare sopaua oara tauaivira toupaveira Pautoa-pa.

22 Vii vao-ia ora poreu vuri vovou oara iava varirioro. Osa iava Pauto uvuipa ra vii vaaro vuri vovou verareve.

✧ 8:16: Ap 19:2; Mt 28:19 ✧ 8:20: Mt 10:8; 2 Kin 5:16

23 Oiraopavira rutu vii iava sopaua sisiropaa oua vukuepa aue iava riroara rutu vuri vovouro vii varaaro. Uva vii-ia ora goruepa vii varaaro vuri vovouro vii-ia pituoro.”

24 Oa iava Saimon oiso puraroepa vaitereire Pita vaio ora Jon, “Turaro iare varirisi ragaipa tauva areoro. Ra oisi iava viapau vao karekepe ragai-ia oiso osa purasiei ragaire.”

25 Oire vo kovoro opesiaro isivaaro iava karesiepa Jerusalem iare, uvare voeapa aviavi pievira tavitavisiepa Pauto vo reoaro iava. Uva vo osa karesiepa oa iava vo raivao-ia ouruirovu-ia pousi viropa voeapa ita siposiposa vo uruiro-ia va raga iava Pauto vaaro Vearo Siposipo voa raga Same-ria taere sovara-ia.

Filip Vaio Iava Ora Ro Itiopia-pato

26 Oire uva Turaro reraaro ensel Filip-re oiso puraroepa, “Vatatopou, ra varau vo raivao-ia vova Jerusalem iava vore Gasa-ia vo raivao-ia oa raaka tapi-ia toupaveira.”

27 ✧ Uva va iava vatatoporoepa varasa, ovusa vo voki-a eva vao-ia iravu Itiopia iava, rera Kwin Kandesi reraaro reito ira oisoa oira vo monia tokipareve, ira urioroepa Jerusalem iare voa lotu purasa.

28 Uva vo voki raga-ia kareroepa voava aue-ia karis rakorako. Uva va-ia paupaoro profet Aisaia vo rigatoaro vieipareva.

29 Uva va iava Tugoropato Uraurato oiso puraroepa Filip-re, “Tutuu pieri karis rakorako iare.”

✧ 8:27: Sam 68:31; Jo 12:20

³⁰ Oire uva voa pouro viropa va iare ikauoro. Oa iava Filip rera uvureva vo osa profet Aisaia vo rigatoaro vieipareva. Osa iava oiso rera akereva, “E va-ia taraipau eva oa iava va vieipaari?”

³¹ Oa iava oiso puraroepa, “Viapau. Uvare irai ragaipa va aviavi piepareveira?” Oa iava Filip-re oiso puraroepa, “Vore kaeu viro ragai tapo pausa.”

³² ✧ Oire vo vuutaro-a varao-ia oara oiso toupai vo vuku iava vao oa vieipareva, ‘Rera ava pieiva oiso osa sipsip kare oisoa kopii piepaive. Ra viapau vo kakae eva sipsip kakae oivepe vo osa oirato va oruaro siipareve. Eisi osa ro oirato ira viapau oreovu avu vai purareva osa rera-ia vuria puraiva vao.

³³ Uva vo osa rera arii pieiva rera-ia vakuvakupaoro, uva viapau oiso irai voea iava oiso puraroepa, Rerape, uvare torevokoto-a eera. Uva iroutoa vai uvuiparoi ra varao vuri vovouro oaive vieireve voeao iava vo vokio iavapa irara. Evara vuri vovouro oara rera tootooaro ouiva rera kopii piesa vo rasio-ia.’

³⁴ Uva va iava ro-ia reito Itiopia-pato oiso puraroepa Filip-re, “Irouto-a ro ira iava sijosipopare ro-ia profetato. Ora rera raga iava-a, eke iravu raga?”

³⁵ Oire uva Filip Vearo Sijosipo rovoreva rera soporesa aue iava Jisas vo rigato raga iava Aisaia vo rigatoaro.

³⁶⁻³⁷ ✧ Uva vaiterei avasiepa vo raivao-ia. Oa

iava vo pousi viropa vao-ia uuko rovu. Uva ro Itiopia-pato oiso akereva, “E oavu avu vaiei ragai-ia oa iava viapau uvuiparai ra baptaisa oua vao-ia uuko rovu?”

³⁸ Oire vo reo uvuoro karis rakorako ruu pierewa va goto pieoro. Uva va isivaaro iava varasiepa aue iare uuko rovu vaiterei vaitereo Filip vaio ora Itiopia-pato. Oa iava voa Filip rera baptaisreva Itiopia-pato.

³⁹ ☆ Uva voava kaesi viropa vorevira. Oa iava sita pievira Turaro Pauto Urauratoaaro Filip kaereva vorarore. Osa Itiopia-pato viapau rera-ia tarairoepa vo osa voraro rerava avaroepa. Uva avaparoepa rera raga Itiopia-pato raivaaro rorupaoro rutu.

⁴⁰ Uva Filip Asdot-ia pouro viropa. Uva voa vokapaoro vo uruiro-ia siposipopareva. Ari va isivaaro iava eva avaroepa Sisaria iare.

9

Pol Porereva Vo Damaskas Raiva

¹ Ro-ia Sol touvira rutu oisoa gasipareve Turaro voeaaro disaipel irara upopaoro. Uva oisi-a eisi osa iava avaroepa Rovopatoa iare Pristo

² rera aresa varaore rigatoara, oisore ra raiva oaro rerapa karu piro vore Jiu varaaro iare Reo Taisi Uvupa Keparo Sinagog, varao oara oisoa toupave Damaskas-ia. Oiso ra voa oearoi kekereve voearo oearoa Turaro vo raivaaro sirova utupaave Airepa Tootoo oupa raiva. Oire voea oureve voea tuukeoro tuukepa kepa iare Jerusalem-ia.

☆ **8:39:** 1 Kin 18:12; 2 Kin 2:16

3 ☆ Uva vo osa avaparoepa Sol raiva-ia vao Damaskas, uva tutuu piereva voa ovusa aviavia varaepa vuvuiua iava rera ruusa.

4 Oa iava koveroepa vo rasitoa-ia vo reo uvuoro oreoa oiso puraepa rerare, “*Sol, Sol, apeisi iava ragai vuri piepariveira vokiara rutu-ia?*”

5 Oa iava oiso akereva, “Turaro, irouto-a vii?” Uva Turaro oiso puraroepa, “*Ragai-a Jisas ragoa upopariveira vokiara rutu-ia.*”

6 Uva vii tavipaa oiso, Toreu ra avau vo uruio iare oa-ia iravu vii tavirevere ragai iava vaore oa-ia uvui iraopauvere oiso ra va purari.”

7 Vo osa voeao oea rera tapo avapaaepa oea ruruvutu ragaaepa voka tuuke pieoro, uvare oiso auepaaepa, Apeisi vai ragavira reoreopave. Uvare viapau rera kekepaiva ro ira reoreoparoepa auere Sol.

8 Oire uva voava Sol toreroepa rasiua arova. Oa iava aauvira vurareva. Uva viapau oiso irai kekereva, uvare osireitoarei rerare aausiepa. Oa iava rera kapokaporopaoro rera tuvetuvepaoro poua viropa aue-ia Damaskas-ia.

9 Oa iava vo peva-ia aue voki peva voosivira raga toureva, ora aio asavira, ora ukaio asavira tapo.

10 Oisi-a eisi osa iravu disaipelto toupaveva Damaskas-ia rera vaisiaro Ananaias. Ira kuu piereva Turaro areo uusi-ia oiso puraoro, “*Ananaias.*” Oa iava Ananaias oiso puraroepa, “*Ragai-a vao-ia.*”

11 Uva Turaro rerare oiso puraroepa, “*Toreu ra avau vao-ia raiva va vaisiaro, Torevoko Raiva.*”

☆ 9:3: Ap 22:6, 26:12; 1 Ko 15:8

Uva evoa akerivere auere Sol ro vova Tasas, ira epao Judas vo kepaaro-ia uva variripa tauvare areparoi.

¹² Ira areo uusi-ia vao kekerevorao, ovusa vii Ananias rera osireiario-ia vavae tovoparivorao rera vura piesa vorevira.”

¹³ Oa iava Ananias rera vo reoaro pukooro oiso puraroepa, “Turaro, ro iava uvuavora riro irara rutu iava, vo osa oaravu kaureo vovouro puraparevora oearovu-ia vii voeaaro-ia oirao pie vovou irara vo Jerusalem-ia.

¹⁴ Ira uvuipa ra igei rutu tapo tuukereve, igoa vii vaisiario sovara-ia kovopaioveira. Uvare vo rigato kaepareveira raiva purapa rigato oa ourevora Rovopato Pristo ruvara-ia.”

¹⁵ ✧ Uva va iava Turaro rerare oiso puraroepa, “*Avau, uvare ro reesiavora ora ragaipa ira ratau tou irara, ora oearovu Isrel-pa irara, ora king irara tapo, ora turaro irara oearoa rutu taru siposiporevere ragai iava.*

¹⁶ Ira kareke pieavere siitoka-ia, uvare ragai iava siposiporevere.”

¹⁷ Oire uva avaroepa Ananias vo kepao-ia koatasa oa-ia Pol toupareva. Oa iava oiso puraroepa ora rera vavaearo tovooro rera-ia, “Araokotoa oaa, Sol. Turaro Jisas ira vii iare karekeroerao vo raivaaro Damaskas ruvara-ia vo osa uriopauerao. Ira ragai siporevoi vore vii vorevira vura piesa vii porete pieoro, ora auere tapo ra vukuuvere aue-ia Tugoropato Uraurato.”

¹⁸ Uva vo voki raga-a vao oa-ia verutara rera osireiario iava kovekoveepa. Oa iava varare

✧ 9:15: Ap 13:2; Ef 3:7-8; Ga 2:7-8

rorooro vearovira vurareva. Oa-a eva oa iava toreroepa. Osa iava rera baptaisiva.

¹⁹ Vo raverave eva isivaaro iava gorua oureva vorevira, uvare aioara aioreva.

Sol Siposiporeva Damaskas-ia

Oire voava Sol touvira raga toupareva Damaskas-ia disaipel irara ruvara-ia.

²⁰ Uva vo vokia-a vao oa-ia siposipo rovoroepea Jiu varaaro-ia Reo Taisi Uvupa Keparo Sinagog keparo oiso purapaoro, “Ro-ia Jisas Pauto Ovi-itoaaro.”

²¹ Uva oisi-a oiso osa iava rirovira rugorugooaepa, vo uvare va-ia eva rera uvuiva. Uva oiso puraaepa, “Avoeao! E rera-a ro-ia ira Jisas kovopa iraraaro upopareveira Jerusalem-ia? Uva viapau oisi piesa urioroi ita vore osa oisoa voea tuukepaoro voea sipopareve aue iare Rovopato Pristo?”

²² Vo osa rugorugooa oaro goruaro riroepa rerare Sol. Oa iava voea Jiu-pa irara voeao Damaskas-ia tou irara oea vavagisi piereva, uvare Jisas oiraopavira poerareva voeapa oiso purapaoro, “Krais-a Ropoto ira reesireva Pauto oiso rutu, Rerapa Kovopato.”

Sol Jiu-pa Irara Asavira Torireva Vokiario

²³ Ovokirovu isivaaro iava voea Jiu-pa irara ora guruaepa, oisore ra rerare raiva vaire taraaive rera kopii piesa Sol.

24 ✧ Vo ovusa voea vovouaro-ia tarai ovoiroepa rera Sol. Uva kasura rataoroaro-ia oisoa uutu-paave vokiario rutu-ia avi vokiario-ia ora vokiario rera uposa.

25 Oa iava orupavu-ia vokiario aue disaipel irara rirova-ia pekuri rera vara pieiva rera pute pieoro kasura kukuearo iava. Oa iava voava torireva.

Sol Jerusalem-ia Toureva

26 ✧ Oire vo osa Jerusalem-ia pouro viropa uva oiso aueparoepa, ra oearovu tapo disaipel irara ora takuvuro. Oa iava evoea rera roruorupaiva oiso purapaoro, “Easi ro vigei keakeapare. Via-pau oiso iravu-a vigei iava disaipelto.”

27 Oa iava aue Banabas rera oureva rerava avasa aposel irara iare. Oa iava oiso voea tavireva rera iava, “Ari ita, oiraopavira Turaro kekerevora. Uva Turaro rerava ora reoroera. Ora vo osa Damaskas-ia toupaooro voea goruvira siposiporevora vo Jisas vaisiario-ia.”

28 Oire va isivaaro iava aue Sol voea tapo ora takuvuroepa voea tapo toupasa vokiara rutu-ia Jerusalem-ia. Uva voa uriri asavira siposipopareva aue iava Jisas Turaro vaisiario.

29 ✧ Uva va iava voa ora reoparoepa oearovu tapo Jiu-pa irara voeao oearoa oisoa Grik-pa reo-ia reopaave. Vo ovusa voea rirovira rutu ruipa-paaepa oiso ra raivaa vai rerare kekeive oa-ia rera kopii piesa.

30 Vo ovusa va-ia taraioro ojavu oirao pie vovou irara rera vara pieiva vore Sisaria. Oa iava voava rera sipoiva aue iare Tasas-ia.

✧ 9:24: 2 Ko 11:32-33 ✧ 9:26: Ap 22:17; Ga 1:17-18 ✧ 9:29: Ap 6:1, 11:20; 2 Ko 11:26

³¹ Uva voeao lotupa irara oisoa vearovira rutu gavaurevira toupaiwe vo Judia-ia, ora Galilia, ora Sameria-ia. Oire va iava Turaropa avivikepaoro lotupa kovo-ia goruaepa. Oa iava ora rigaaepa riropaoro aue-ia tauvaaro vao Tugoropato Uraurato vaaro.

Pita Inias Porete Piereva Vo Lida Urui-ia

³² Uva ovokivu-ia Pita vararoepa vokapaoro voeao kekesa oea oisoa Jisas oirao piepaiwe aue-ia Lida urui-ia.

³³ Vo osa voa pouro viropa uva iravu kekereva rera vaisiaro, Inias. Irare puteva vo peva vatara ivaro (8) rutu osa keravira raga toupaveve urua ivara-ia.

³⁴ ✧ Oa iava Pita rerare oiso puraroepa, “Inias, Jisas Krais vii porete piepare vorevira, ra toreu. Ra urua oara torevokori.” Oa iava toreroepa Inias.

³⁵ Vo osa voeoro rutu vo uruiro iava voa toupaiwa oiso, Lida vata ora Saron vata oearoa rutu-a voeao oea va rera-ia ro-ia kekeoro ora voea iava sopaura oaive rutu poreiva. Oa iava rera sirova oisoa utupaave Turaro.

Dokas Vorevira Tootoopa

³⁶ Oire iriavu-a o riakova disaipelva Jopa vata iava oira. Iria vaisiaro, Tabita. Uva Grik vo reoaro-ia oiso, Dokas. Riro tauva purava rutu. Iria oisoa riropa kovoro vearopara purapaveve orekerovu vate ragapaoro apota irarapa.

³⁷ Uva ovokivu-ia upia oira ouva, oa iava kopi-ropa. Oire va iava vo kopii sisuiva oira tovoa ivaraiapa tugi-ia kepa-ia.

✧ **9:34:** Ap 3:6, 16, 4:10

38 Uva Pita-re aruaepa, uvare oisoa Lida uruia tutuu pievira tupaive Jopa-ia. Eva-a oa iava voare aitereivu aruiva Pita ou piesa. Oa iava oiso rera tavisiva, “Ikauvira raga vegei sirova uriou, ra vorevio.”

39 Uva Pita tapo voresiepa. Oa iava voa pouro viropa. Uva rera ipa pieiva vo tugi iare vao ivaraiapa tugi. Uva voa rera kareke piepaoro raroe riako gaupaiva varoara-ia oara oisoa purapaeve Dokas, vo osa oisoa tootoovira tupaive vairo tapo vo kovo purapaoro.

40 ✧ Oa iava Pita vairo rutu kosi pierewa rataure. Uva kotupiuarei rekuoro variriroepa. Oire voava ora poreroepa vo kopiire oiso purasa, “Dokas, toreu!” Oire va isivaaro iava eva osirei kae pieoro porete ovoioipa tokoruosa Pita vurapaoro.

41 Uva oira vavaearo-ia pituoro oira tore pierewa. Oa iava voea ruture lotupa irara keeroepa ora vairo raroe riako. Oa iava oira kareke pierewa voeapa, uvare toopa vorevira.

42 Oire va-a vao oa-ia taraiava voeao Jopa-ia tou irara iava, oearovu rirovira rutu Turaro oirao pieiva.

43 ✧ Uva Pita voa toureva Jopa-ia riro vokiro rutu-ia iravu tapo ira oisoa bulmakau rakariro gagopareve vara purapasa. Rera vaisiario, Saimon.

10

Pita Vaio Iava Ora Konilias

¹ Iravu rera vaisiario, Konilias ira oisoa tupaive Sisaria-ia katai vovoto (100) tuvetuvepato

✧ 9:40: Mt 9:25; Ap 7:60; Mk 5:41-42 ✧ 9:43: Ap 10:6

viurupa irara. Uva voeao aue iava Itali ratau tou tapi.

² Ira oisoa Pautoa-pa avivikeparo rutu vearotoa rutu lotupato ora ovii avao oaro. Riro vatevate vovouto oearovu rutupa apota irara. Ora oisoa tapo variriparo vokiara rutu-ia Pautoa-re.

³ ✧ Oire uva ovokivu-ia vo peva vuuta-ia (3 klok) ovaiarovi Pauto reraaro ensel kekereva, ovusa koataparoepe rera iare oiso purapaoro areo uusi sovara-ia, “Konilias.”

⁴ ✧ Oa iava tuupavira rerava vurapareva uriripaoro rerapa. Uva oiso puraroepa, “Eake-a, Turaro?” Uva oiso puraroepa enselto rerare, “Vii varaaro variriara pou piropa Pautoa iare, ora vii vaaro tapo vatevatea vovou apota irarapa. Oarare rugorugoparoveira Pauto viire.

⁵ Uva oeai arupari Jopa iare eerare Saimon rera raga Pita, ra urioro vore.

⁶ ✧ Ira epao tavetevira iravu ruvara-ia Saimon, ira bulmakau kare rakariaro gagopareveira. Ira vo kepaaro avakava ruvara-ia toupaveira. Pita vii tavirevere rara oiso osa pierivere rara.”

⁷ Va isivaaro-ia purapurapato ensel rera arova voreroepa. Oa iava aitereivu oureva kovopatoarei ora iravu tapo upo purapato vearoto lotupato. Uva rera oisoa Konilias vearovira tauvaporeve.

⁸ Oa iava enselto vo reoroaro iava voea tavitavireva voea aruoro Jopa iare.

Pita Orekerovu Kekereva Areo Uusi-ia

✧ **10:3:** Ap 9:10, 3:1, 5:19 ✧ **10:4:** Ap 3:4; Re 8:4; Mt 26:13

✧ **10:6:** Ap 9:43

⁹ Utupa voki-ia vo urui iare tutuu pieiva evoea oira peva, ovusa Pita ivaraiapa tugi-ia varirisa kaero viropa rirotoa-ia ravireo.

¹⁰ ✧ Uva voa rirovira ogoeroepa aio ruipapaoro. Vo osa oevu aioara rerapa ravaapaiva, ovusa rurapareva.

¹¹ ✧ Evo rura oa sovara-ia areo uusi oureva. Ovui-pa-ia aue vuvuiua kekereva ovusa karu piropa. Uva vo karupa-ia varapaepa aue varuere koko. Oiso osa oearovu varo kovero eoropaiveira. Eisi osa rutu vo koko kekereva osa varapaepa vore rasito.

¹² Uva vo koko sovara-ia okareroovu sasararo touva oiso-ia, okareroovu vokapa karero, ari okareroovu riruvira ora voea raga-ia vokapaiveira rasitoa-ia, ovusa okareroovu oea papapaiveira.

¹³ Oa iava vo reo oiso rera iare urioepa, “Auoro Pita. Toreu ra vo kareo upori. Ra vo kare aiori.”

¹⁴ ✧ Ovusa Pita oiso puraroepa, “Viapau rutu Turaro, oiso ra vo kareo iava irai aioa. Uvare vuiuie-i vo karea okareroapa tugoropapeira vo-ia Jiu-pa irara vaaro sovara-ia Reo Taisi vo karepa kavupasa.”

¹⁵ ✧ Oa iava vo reo oiso ragavira ita urioepa Pita iare, “Vosa vo karero-ia okarea purareva Pauto vearovira rutu, uva vii viapau uvui-pauei ra oiso purau vo karere, Vuri kare vao-ia Jiu-pa irara vaaro Reo Taisi varuere karepa kavupa.”

¹⁶ Uva vo peva-ia aue areo uusi peva vara kekepareva. Oa iava vo peva isivaaro iava vo koko rutu vorevira kae piropa vuvuiua iare.

✧ **10:10:** Ap 22:17 ✧ **10:11:** Ap 7:56; Re 19:11 ✧ **10:14:** Lev 11:4, 20:25; Diu 14:3, 7 ✧ **10:15:** Ro 14:14; 1 Ko 10:25

17 Oire vosa evara vorearo isivaaro iava Pita rirovira rutu oiso rugorugoooparoepa, Apeisi rutu vao porearo toupavoi? Vo ovusa evoa oira peva Saimon vo kepaarore akepaiva vo kepa-ia toupaveva Pita. Oa iava poua viropa opevaa arureva Konilias rerare Pita vo kepa rataoaro riaaro-ia.

18 Oa iava vo peva eva oiso puraaepa, “E Saimon-ei vo ira vaisiaro ro-ia, Pita?”

19 Oire va iava Tugoropato Uraurato oiso puraroepa rerare vo osa touvira rugorugoooparoepa areo uusire, “Evo peva oea viire akepaivoi.

20 Toreu, ra voea iare varau. Opeita vao-ia roruorupari. Viapau oiso ra vii tuukepaive, ra voea tapo avau. Ari ita, ragai raga viire vo peva aruavo.”

21 Vao isivaaro iava Pita voea iare vararoepa oiso purasa, “Ragai-a vao ragoare taraapata. Eakere uriotai?”

22 Oa iava oiso puraaepa rera iava tavioro Konilias, “Ro-ia irapato ira katai vovotopa (100) viurupa irarapa iraparoveira. Vearo vovoutoa rutu-a, uvare Pautoa-pa avivikiparoveira Oa iava Jiu-pa irara rera vaisipaiveira oiso, Vearo vovoutoa rutu. Uva Pauto reraaro ensel ira rera tavireva oiso, “Pita-re aruu, ra urioro. Ra rera uvuri.

23 Uva va isivaaro iava Pita voea koata piereva kepa-ia. Oa iava rera tapo touiva voa tavetevira vokiario. Uva utupa voki-ia voea tapo avaroepa ora oevu oirao pie vovou irara Jisas-ia voava vo Jopa-ia.

Pita Konilias Vo Kepaaro Iare Avaroepa

24 Ovokivu-ia poua viropa vo Sisaria-ia, vo ovusa Konilias voa voeare tueparo ora rera voavaoaro, ora vate irara oaro tapo.

25 Oire vosa Pita Konilias vo kepaaro-ia koataroepa. Uva Konilias rerapa avivikepaoro rerare takuro viropa kotupiuarei rekuoro.

26 ✧ Oa iava Pita rera tore piereva oiso puraoro, “Ae! Eaketo-a ragai? Easi ragai-a oiratoa raga. Viapau oiso pautoa-a ragai.”

27 Oisi-a eisi osa ora reopaoro koatasiepa atoaro ruture oearovu oirara riro irara kekepaoro, ovusa ora gurupaaepa voa.

28 Oa iava oiso puraroepa voeare, “Visii rutu vao-ia taraipatai Jiu vo pitupituario oa oiso toupaveira, Viapau irai uvuiparoi Jiu-patoa vai ra osararovu raga iava iraiva uvururo tavetetoa vai, uvare viapau oiso Jiu vaaro eva. Ari ita, Pauto ragai tavirevora areo uusi-ia, oiso ra viapau uvuiparai ra vo pitupituo oirao piepaa igei vaaro Jiu, oa oisoa purapaive voeapa Reo Taisipa sopaipa irara, Visii-a vuri irara.

29 Oire vao oa sirova uriorai visii iare ikauvira, uvare ragaire arutaerao. Viapau oiso oavu avu vai-ia rugorugooapaoro uriorai visii iare. Oire uva eake vaipa ruipaoro ragaire arutaerao?”

30 ✧ Oire va iava Konilias oiso puraroepa, “Ari ita, vo resura aue voki putevoiva vo vuutaore vo peva vuuta (3 klok) ovaiarovei oa-ia variriparaera, osa sita pievira urioroera oirato ragai iare. Ira varaaro sisikorevira tourevora.

✧ **10:26:** Ap 24:14-15; Re 19:10 ✧ **10:30:** Ap 1:10; Mt 28:3; Mk 16:5; Lu 24:4

³¹ Uva ragaire oiso puraroera, “Konilias, variria oara uvupareveira vii varaaro Pauto. Ora vao tapo vatevatea vovou apota irarapa vii vaaro oare tapo rugoiparoi.

³² Uva oiso vovouparai ra Saimon Pita-re aruu Jopa-ia. Ira Saimon vo kepaaro-ia toupaveira vo kepaaro oa avakava sirova toupaveira, bulmakau rakariro gagopato vo kepaaro. Uva vosa rera Pita uriorovere, ra vii tavireve.

³³ Uva vo voki raga-a eva oa-ia viire aruraerao. Ari ita, uva vearo vovoutoa rutu-a vii, osa iava ikavira uriou ragai iare. Oire ra vigei rutu vo toupe Pauto osireiara-ia. Ra igei taviri rara vo reoro iava oara igeipa vaterevora Turaro Pauto viipa.” Eisi osa puraroepa Konilias.

Pita Konilias Vo Kepaaro Sovara-ia Reore-oroepa

³⁴ ✧ Oa iava Pita siposipo rovoroepe voeapa oiso puraoro, “Oiraopavira rutu oiso ragavira taraiparai vokio-ia, Viapau oiso rovirievira Pauto vo vovouaro toupaveira vo osararovu rutupa.

³⁵ Vosa eake sara iava irouto Pautoa-pa avivikeparo ora torevoko vovou purapave, ira-a eera oiratoaaro Pauto.

³⁶ ✧ Visii rutu vao-ia taraipatai vo reo-ia oa vatereva Pauto Isrel-pa irarapa. Oa-ia Jisas Krais iava gavaurea taviroepa vao sovara-ia Vearo Siposipo [oirara rutu reraaro Turaro].

³⁷ Vo reoro-ia oreoroa kosi piepaiveira Judia iava oara rovoepa vova Galili taere-ia aue isi-vaaro iava oiso osa siposiporeva Jon vo ora rera vaaro-ia baptaisa.

³⁸ Ora oiso tapo osa vo siposipo aue iava Jisas ro vova Nasaret, uvare rera iare Tugoropato Uraurato vara piereva Pauto ora riroa gorua, vo osa Jon rera baptaisreva. Jisas ira virireva vokaoro vearopara rutu purapaoro ora oirara rutu porete piepaoro voearo oearoa-ia pituva Seten vo goruaro. Oara purareva Jisas, uvare oisoa Pauto rera tapo toupaveve.

³⁹ Vara rutu varao kekeiovora oara puraparevora vo Judia taere-ia ora Jerusalem-ia. Uva rera kopii pieoro rera tapaivora evao parikou-ia Jisas.

⁴⁰ Rera raga ita ira tore pierevora Pauto aue-ia vo pevapa voki. Oa iava rera karekerevora oirarapa.

⁴¹ ☆ Ari ita, viapau oiso oirara rutupa. Ari igei raga igoa reeresireva Pauto tuariri igoa rera iava tavitavipaioveira. Igoa rera tapo aiopaiovora ora ukaiopaiera rera toearo isivaaro-ia, vo osa kopii tapiva voreroera.

⁴² ☆ Ira oiso igei tavirevora goruvira rutu, *Ava iraopatai oirara rutupa siposiposa oiso, Ro-ia kataitoa raga ira reesireva Pauto oirara rutupa. Ira voea rovirieipareverea voeao oea tootoovira toupai, ora voeao oea kopiiapa tapo.*

⁴³ Oire voeao-ia profet irara oea rera iava tavi-taviaepa tuariri oiso, Vosa iroutoa vai Jisas oirao

☆ **10:41:** Jo 14:17, 22 ☆ **10:42:** Ro 14:9; 2 Ko 5:10

piereve rera-ia rarioro, oa iava rera iava vuri vovouaro verareve Jisas ora rera vo goruaro-ia.”

Ratau Tou Irara Tugoropato Uraurato Ouiva

44 ✧ Oire touvira evo reoro vatepareva Pita voeapa, osa Tugoropato Uraurato vararoepa voea iare oea rera vo siposipoaro uru piepaiva voa.

45 Uva voeao Jiu-pa irara oirao pie vovou irara oea tapo Pita urioroepa voare, oea rirovira rutu vao-ia tavetave iraopaiva, uvare ratau tou irarapa Tugoropato Uraurato vara pierева Pauto rera vatepaoro voeapa.

46 Ari ita, ro-ia Tugoropato Uraurato ira eveiiva voeao Jiu-pa irara, uvare pisa reo-ia Pautoa-ia vuurapa vaisi puraiva. Oire vao isivaaro iava Pita oiso puraroepa,

47 ✧ “Iroutoa vai uvuiparoi ra oiso puraro, Viapau uvuipauei ra uukoa vai-ia baptaisa vateri voeopa oea Tugoropato Uraurato ouivoi oiso-ia osa igei igoa rera ouiovora?”

48 ✧ Osa iava Pita voea goruvira tavireva oiso, “Visii vao-ia baptaisa ou iraota ora reesioro, ra rera vaisiaro sovara-ia touta Jisas Krais.” Uva vo reo isivaaro iava rera akeiva oiso, “E uvuipau ra igei tapo tou rovoroi ovokiro-ia ita?”

11

Pita Ora Rera Vo Kovoaro Iava Siposiporeva Vo Jerusalem Vao Oa Oisoa Purapareve

1 Oire uva aposel irara ora oearovu oirao pie vovou irara oea rutu vao iava uvuiva, Ratau tou

✧ 10:44: Ap 4:31, 8:15-16, 11:15, 15:8 ✧ 10:47: Ap 8:36

✧ 10:48: 1 Ko 1:17

irara Vearo Siposipo oaro Pauto ouivora va sirova utuoro.

² Uva vo osa Pita kareroepa Jerusalem iare vorevira, uva oearovu Jiu iava voeao oea oisoa rakari verapa pitupitu iava siposipopave oea Pita reroaropaoro rerava ora kaureopaaepa

³ ✧ oiso purapaoro, “Auoro, vii koatauerao osaravu raga-ia voeao ratau tou irara. Uva voea tapo tupaoro aioparivora voeao oea viapau ora kuropaaveira ora rakari verapaoro.”

⁴ Ari varao aviavi pie rovoreva Pita oiso osa vo siposipoa oiraopavira karekeepa. Oare oiso puraŕoepa,

⁵ ✧ “Ari ita, Jopa-ia tupaavora variripaoro, ovusa ragai iare urioera areo uusi-ia aio koko eorovira vuvuiua iava varaoro. Oa iava ragai iare pou pirora.

⁶ Uva tuupavira vava vurapaoro okarerovu rutu sasaaro kekepaavora oiso-ia okarerovua vavarai kare, ari okarerovua oea riruvira ora voea-ia vokapaiveira rasitoa-ia, ari okarerovua kokio kare.

⁷ Oa iava vo reo uvuavora oa ragaire oiso puraera, Auoro, Pita. Toreu ra vo kareo upori. Ra vo kare aiori.”

⁸ Uva oiso puraraera, “Viapau rutu Turaro, oiso ra vo kareo iava irai aioa, uvare vuvuiiei vo kareo-ia okareapa tugoropapeira vo-ia Jiu-pa irara vaaro sovara-ia Reo Taisi vo karepa kavupa.”

⁹ Oa iava oreovu vorevira vuvuiua iava varaera ragai iare oiso puraoro, “Vosa vo karea purareva

Pauto vearovira rutu, uva viapau uvuipauei ra oiso purau vo karere, Vuri kare vao-ia Jiu-pa irara vaaro Reo Taisi sirova varuere karepa kavupa.”

¹⁰ Uva vo peva-ia aue areo uusi peva vara kekepaavora. Oa iava vo peva isivaaro iava vo koko rutu vorevira kae pirora vuvuiua iare.

¹¹ Vo voki raga-a vao oa-ia vo pevao oira peva poua viropa kepa iare vao oa-ia toupavaora. Oea urioaera Sisaria iava ragai ou piesa.

¹² Oa iava Tugoropato Uraurato ragaire oiso puraroepa, Avau voea tapo. Viapau oiso ra rugorugoopau rutu vaore. Ari ita, viapau oiso vii tuukepai va vao-ia. Uva voeao-ia katai vatara ora vo peva vao oea ragai sirova utuaera. Oa iava igei rutu avaiera Konilias vo kepaaro-ia koatasa.

¹³ Oire uva ro-ia oirato igei tavirevora vao iava osa enselto kekerevora ora rera vo kepaaro-ia. Uvare torevira toupaaoro rera taviparevora oiso, Oeai aruri Jopa iare Saimon ou piesa rera raga Pita.

¹⁴ Ira visii aao ruṭu tavirevere Turaro iava visii siposipooro, ra vuri vovouro oavisii kavuta. Osa iava eisi visii virivarirevere visii oriruoro Pauto.

¹⁵ Oire vo osa ragai voeapa siposipo rovaraera, ovusa Tugoropato Uraurato vararoera voea iare, oiso-ia osa va purareva vigei-ia voari rovoa-ia.

¹⁶ ✧ Uva vaore rugooraera oiso osa puraroepa Turaro oiso, *Jon baptaisa vaterevora aue-ia uukoa raga. Ari tou visivi visii Tugoropato Uraurato vo goruaro-ia baptaisa outavere.*

¹⁷ Vo osa Pauto Tugoropato Uraurato vaterevora voeapa, eisi ita osa vigei vate

✧ **11:16:** Mt 3:11; Jo 1:26, 33; Joe 2:28, 3:18

rovorevora voari tuariri, vigei vao vigoa Turaro Jisas Krai oirao piepapeira. Oire vosa Pauto oisi va purareve, uva irouto-a ragai ragoa uvuiparai ra Pautoa-re korura?”

18 ✧ Uva vo reoro-a varao uvuoro viapau oiso oavu avu vai puraiva. Ari Pautoa-ia vuurapa vaisi raga puraiva oiso puraoro, “Oiraopavira rutu ita Pauto vigei vatereva vo raivao ora osararovu rutu tapo. Oa iava vigei rutu uvuipaviei ra Airepa Tootoo oupe, vo rara ora vigei iava sopaura oavi rutu porepe.”

Vo Toupai Voeao Iava Lotupa Irara Vo Antiokia

19 ✧ Oire voeao-ia oea Jerusalem iava sikaa viropa Stiven upoaro iava tauairo ruture avaaepa oiso aue-ia vo Finisia-ia, ari Saipras-ia, ari Antiokia vo taerero-a evara oara-ia toupaooro oisoa Jiu-pa irara raga siposipopaoro toupave.

20 Ari oearovu oiso Saipras iava ari Sairini iava evoea disaipel irara iava, oea poua viropa aue-ia Antiok. Uva evoea-a oea Grik-pa irara tapo siposipoiva Vearo Siposipo iava Jisas Krai vaaro.

21 Oire uva Turaro voea tauvareva gorua vateoro voeapa. Oa iava riro irara rutu sopaura oaive poreiva Jisas Krai oirao pieoro.

22 Vo siposipoa pou piropa voea iare lotupa aivaro-ia, ovusa toupave Jerusalem-ia. Oa iava aue Banabas sipoiva Antiok iare.

23 ✧ Oire uva voa pouro viropa, oa iava Pauto vo kovoaro kekereva voa, ovusa Pauto voea vi-raakopareva. Oa iava rirovira rutu rorupareva.

Uva voeare oiso puraroepa, “Oirao pieara oavisii tovota Turaro-ia. Oa iava viapau oiso oavu avu vai visii vaaro sikavere oirao piea, rara goruvira raga oiso Turaro sirova utupata.”

²⁴ Eisi osa voeare puraroepa Banabas, uvare vearo vovoutoa rutu-a. Ira ita vukuroepa aue Tugoropato Uraurato ora oirao pie vovou. Oa iava eva riro irara rutu Turaro-ia oirao pie vaisi puraiva.

²⁵ Oire Banabas avaroepa Tasas iare Sol-re taraasa.

²⁶ ✧ Uva voa rera kekerevoiva, rera tapo vorevira kareroepa Antiok iare. Oa iava voa tousiva katai iva sovara-ia. Oire uva vo tou-a vao oa-ia toupaooro riro irara rutu siposiposiva lotupa irara. Uva voeao oea oisoa oiso disaipel irara vaisipaive, Kristen irara, uvare oisoa Jisas Kraiss oirao piepaive.

²⁷ Uva ovokirovu-ia urioaepa oearovu profet irara Jerusalem iava aue iare Antiok.

²⁸ Oa iava iravu voea iava toreroepa rera vaisiaro, Agabas. Uva Tugoropato Uraurato vo goruaro iavirava reoreoroepa voeare oiso purapaoro, “Rirotoai ogoeto ovuuta uriopere vorarore rasitoa rutu-ia.” [Ari ita, oiraopavira rutu ro ogoeto ira urioroepa, vo ovusa ro reito Klodias vo tokiaro-ia touiva.]

²⁹ ✧ Osa iava voea rutu disaipel oiso puraaepa, “Vearopai vosa vigei voeaopa oirao pie vovou irara tauvaa vai vatepe Judia Distrik-ia oiso osa uvuipaviei katakataivira.

³⁰ Oa iava va puraiva moniara vateoro voare vaitereo vaisiario-ia Banabas vaio ora Sol. Oire evaiterei varava avasiepa oira vasi irarapa vara vatesa.

12

Oeavu Jems Kopii Pieiva Ora Pita Tapo Tuukeiva

¹ Oire ro-ia ira vo vokio-ia oearovu lotupa irara iava oea vuri pie rovoreva rera vaisiario, King Herot.

² ✧ Oiso osa vao oa purareva ro-ia Jems kopii pieoro aue-ia bainet toorio, ro-ia Jon araokotoaaro.

³ ✧ Uva Jiu-pa irara roruiva rera-ia. Ororua-a vao kekerevoiva, Pita ita oureva rera tovoa kortua-ia. Uva vao oa purareva Jiu-pa irara vo vokiroaro sopaaro vuutaro-ia Tugoropa Vokiro. Ovokiroa vaisiario-a varao oara oisoa vaisipaive, Yis Asa Bret Vo Vokiro.

⁴ Uva rera-ia pituoro rera koata pierева tuukepa kepa sovara-ia. Oa iava rera tokipasa uutupa irara resiresuravira tovoreva. Oiso ragavira rugorugoooparoepa, Vearopai ira karekeavere vo Tagausapa Vurei Pasova isivaario-ia oirara rutu osireiario-ia rera rovirieisa.

⁵ ✧ Oire vo osa oisoa Pita tokipaive tuukepa kepa-ia, ovusa voeao lotupa irara rerapa Pauto oisoa arepaive aue-ia variriara oaive vokiara rutu-ia.

Pita Kosi Pierева Tuukepa Kepa Iava Enselto

⁶ Oa iava tutuu pieepa, oire va iava King Herot oiso vovouparoepea ra rera oureve vorevira. Uva vo rupa-a vao oa-ia voeao uutupa irara rera tapo toupaiava oiso-ia, Aitereivu rera tapo ora aue-ia tuuke iro ora tuukesiepa. Vo ovusa oeavu rataoa-ia uutupaaepa.

⁷ ✧ Osa iava Turaro reraaro enselto sita pievira pouro viropa rera ruvara-ia Pita, ovusa aviavia varaepa voa raga ora kiusa tuukepa tugi-ia. Oire voaviva rera eraopareva rera vurevurepaoro. Uva oiso puraroepea rerare Pita, “Toreu ikauvira.” Oa iava tuuke iro kove ovoiepa rera iava.

⁸ Uva purapurapato ensel rerare oiso puraroepea, “Kuvupatoa-ia ora kuvuu. Ora tasiparei tapo goruri.” Oa iava vara tovtovoreva ora rera-ia. Uva vorerivira enselto rera ita tavireva oiso, “Ora rakurakupato oara-ia ora rakurakuu. Ra ragai sirova utuu.”

⁹ Oa iava iraroepea enselto. Uva Pita rera sirova uturoepa. Uusivira raga Pita toupareva, vo osa rera eraopareva enselto. Osa iava oiso keaparoepa Pita, Urusiparai. Viapau oiso oiraopa vao-ia oiso-ia osa ragai piepare ro-ia enselto.

¹⁰ Oire vo osa rovopato uutupato ira-ia pute-siva, oire va iava vokasiva ita iravu-ia putesa eraopato. Oa iava tutuu piesiva riro ratao iare vao urui iarepa ratao. Ovusa karu piropa akukuvira raga vaitereipa. Oa iava kosi virosiepa raiva iare. Uva vao isivaaro iava enselto Pita arova roroverikovira ava ovoiroepa.

¹¹ ✧ Uva Pita torevokovira rutu roroiovira ru-

gorugooroepa oiso purasa, “Oiraopavira rutu oiso osa tarai iraorai vao-ia oa purarevo enselto ragai-ia. Ira arurevo Turaro ragaire ragai kosi piesa Herot vavaearo iava, ora varao tapo Jiu-pa irara oara purapasa aue ragapaaveira ragaire Herot tapo.”

¹² Oire va-a vao oa ragare rugorugooapaoro Maria vo kepaaro-ia pouro viropa, Jon aakoaro rera raga Mak. Vo ovusa voa vo kepa-ia riro irara ora gurupaaepa variripaoro.

¹³ Uva voea iare pouro viropa rataoa iava to-tosa. Oire va uvuoro iriavu kosi uviropa va iava vurasa. Oira vaisiaro, Roda.

¹⁴ ✧ Oa iava eva totoa rera reoaro eveieva. Vo osa viapau oiso karueva. Ari tupa raga-a toupaiava ratao-ia, ovusa rirovira rorupaoro va kavu ragaeva voea tavisa ikauoro vorevira oiso puraoro, “Avoeao, Pita eera evoa ratao riaaro-ia.”

¹⁵ Uva viapau oiso oira vo taviaro oirao piepaiva. Oiso raga purapaaepa oirare, “O ita, easi kokoropava o iria vigei keakeapaevoi.” Oa iava vorerivira ita aia oiso voea tavieva, “Viapau rutu. Ari oiraopavira eera-a Pita.” Oa iava oiso puraaepa, “Viapau, easi rera urauraaro eera.”

¹⁶ Osa Pita touvira totopareva rataoa-ia voa raga tupaoro ratau. Oa iava rataoa iava tupaaro karuoro rera kekeiva. Uva rera-ia tavetave iraopaiva rutu rorupaoro.

¹⁷ Osa iava voea tapetapereva Pita aue-ia vavaarei oiso voea tavisa, “Turaro ragai kosi pierervo tuukepa kepa iava. Uva visii tavipaa ra avata Jems tavisa ora araoko irara oaro tapo va

✧ **12:14:** Lu 24:41

iava vao oa purarevo ragai-ia Turaro.” Uva vao isivaaro iava voea kavureva vorarore avaoro.

¹⁸ Oire uva evo kepa-ia tuukepa kepa voeao uutupa irara oiso aue iraoaepa tavetavepaoro, Ae! Apeisi pierevo Pita vova?

¹⁹ Oa iava oearovu arureva Herot rerare taraasa. Uva viapau rutu oiso uvuipaaepa ra rera kekeive. Osa iava voeaore keeraroepa uutupa irara oea oisoa tuukepa kepa tokipaive voea akesa va iava. Uva va-a vao oa iava oearovu arureva oiso ra uutupa irara upoive, uvare voea ruvara iava kosiro viro Pita.

Vao isivaaro iava Herot ovokirovu-ia Judia Distrik-ia kavuoro vararoepa Sisaria iare.

King Herot Vaaro Iava Kopiiia

²⁰ ✧ Oire uva King Herot rirovira kasipuroepa auere Taia vatarei ora Saidon vata. Oa iava ora guruaepa rera iare uriosa. Oire va iava Blastas ou rovoiva rera-ia vearo rugoo ou rovosa ora voeapa. Uva ro ira ou rovoiva ira oisoa King Herot vo kepaaro tokipareve. Oire vao vuavua vovou oare taraapaiva rera-ia Herot, uvare oiso ragavira taraipaaepa, Easi ro ruvara-ia aio voripavioveira.

²¹ Uva vo vokia-a vao oa reesireva oa-ia varoa-ia ora rakurakuroepa vao turaro irara vo varoaro. Uva voa paupa-ia tapo pauroepa turaro irara vaaro voeapa riro kaekaevira siposiposa.

²² Uva voeao oirara rera uvuoro oiso purapaaepa rirovira keerapaoro, “Ro-ia pauto ira vigei vateparevoi vo siposiporo. Viapau oiso oiratoa raga-a ro-ia Herot, ari pautoa-a.”

23 ✧ Uva vo voki raga-a vao-ia oa-ia Turaro reraaro enselto rera upia piereva, uvare viapau vao pautoapa vaisi torevokoreva voeapa vorevira, oiso osa rera vaisiiva. Uva vo upia vao oa-ia aviko kare rera sarearo aioiva, vo ovusa urauratoaaro varaua arova rera kavureva. Oa iava kopiioeapa Herot.

24 Vo osa Pauto vo reoaro kovaepa ora rigapaoro rirovira rutu.

25 Uva Banabas vaio ora Sol Jerusalem iava karesiepa auero tapo Jon rera raga Mak. Uva voea vo kovoroaro ovoiro kareaepa vo peva rutu.

13

Banabas Vaio Ora Sol Reesiiva Vaiterei Aruoro Kovosa

1 ✧ Olotuvu vao-ia Antiok-ia oa sovara-ia oisoa voeao profet irara ora tisa irara toupave oiso voea Banabas, ari Simion ira oiso vaisipaive Naisa, ora auero Lusas aue iava rera Sairini, ora Maneyen ira oisoa iravu raga Herot Tetrak ruvara-ia toupaveve tuariri, ora ro-ia Sol.

2 Oea-a Pautoa-ia vuurapa vaisi purapaiva ovokivu-ia aio asavira toupaooro auere lotu purapasa vearovira rutu. Oa iava Tugoropato Uraurato voeare oiso puraroepa, “Banabas vaio rovirieita ora Sol vaiterei roro pieoro. Aiterea vo kovo purapasivere oa reesiavora vaitereipa, oiso ra va purasi.”

3 ✧ Oa iava aio asavira raga toupaooro variripaaepa vaitereipa. Oire va iava voea vaiterei

✧ 12:23: 1 Sml 25:38; 2 Sml 24:17 ✧ 13:1: Ap 11:22-26 ✧ 13:3: Ap 6:6, 14:26

kukuearo-ia vavaeara oaive tovoiva vo waiterei reesioro Pauto vo kovoaro purasa tauai. Oa iava eva isivaaro iava waiterei sipoiva waiterei ava pieoro voava vo.

Aposel Siposipoiva Saipras-ia

⁴ Oire voava Tugoropato Uraurato waiterei siporeva, oa iava varasiepa Selusia iare. Uva voava aue iare Saipras-ia avasiepa selpa uvuo-ia.

⁵ Uva voa pou virosieiva, voeao siposiposiva Salmis-pa irara vo Jiu-pa irara vo keparoaro-ia Reo Taisi Uvupa Keparo Pauto vo reoaro iava. Uva oisoa Jon waiterei tapo toupaveve waiterei tauvapaoro.

⁶ Oire voeao oea voraro vo toko-ia vokaiva. Oa iava vo voka iava Pefosa-ia poua viropa. Uva voa iravu-ia poua viropa Jiu-pato ira oisoa kuuvu kovoro purapareve pisavira rutu. Riro keakea purato profetato ira vaisiario-a, Ba-Jisas.

⁷ Ro-ia rovopato gavman ro kuuvu kovoro purapato vatetoaaro. Uva ro-ia rovopato gavman ira-ia oisoa vearo rugorugoo toupaveve. Rera vaisiario, Sesias Polas. Ira waitereore Banabas vaio ora Sol keeraroepa, oisore ra Pauto vo siposipoaro uvureve waiterei ruvara-ia.

⁸ Ro-ia ira oisoa kuuvu kovoro purapareve, rera vaisiario Elimas rera raga vaisiario Ba-Jisas ira rore rovopato gavman korukoruroepa, vo osa waitereipa ruiparoepa. Uva rera ro reasiparoepa oiso, teapi Pauto vo reoaro vatesivere ra va uvureve.

⁹ Ari ita, ro-ia Sol rera raga vaisiario, Pol ira vukuroepa rera-ia Tugoropato Uraurato ira

rerava tuupavira vurapaoro oiso puraroepa rerare,

10 ✧ “Auoro, vii-a vao Seten reraaro rutu viigoa vukupauveira tugara kare raga-ia, ora vii varaaro tapo vuri pitupituro. Vii vo pitupituroaro purapariveira. Viigoa torevoko pitupituva keriraopaueira. Vokiara rutu-ia vo vovouo purapariveira oirara rutu piro piepaoro vova Pauto vaaro-ia torevoko raiva.

11 ✧ Vaoviopavira raga Turaro vavaearo vii-ia toupai. Oa iava vavoriipauei, ra viapau ravireo kekepari vo vokiro-ia varao.” Oire vao isivaaro iava apapa koarapavira vurareva. Oa iava oira taraaparoepa oiso ra irai rera sikuropaoro vokapareve, uvare rupavira rutu vurareva.

12 Oa kekereva ro gavman rovopato, oa iava rera iava sopaua rutu oiraoepa rutu, vo osa varao-ia Turaro varaaro rutu tavetavereva.

Pol Ora Banabas Aiterea Antiok-ia Vo Pisidia Taere Sovara-ia Toupasiva

13 Oire uva Pefos-ia kavuoro aue-ia selpa uvuaa topaa viropa Pega urui iare ouruia oisoa toupave Pamfilia taere sovara-ia. Uva evoa vaiterei arova kareroepa rera raga Jon Mak Jerusalem iare.

14 Oa iava Pega urui iava vokasiva aue-ia pou virosa Antiok vo uruio oa oisoa Pisidia taere sovara-ia toupave. Uva okepavu-ia koatasiepa Sinagog Jiu vaaro voa pausa.

15 Oire oearovu Pauto vaaro Reo Taisi viei rovoiva, ora vo reoro tapo profet irara vo rigatoroaro. Uva varao isivaaro iava voeao rovopa irara vova Sinagog vo rigato vateiva vaitereipa

origatoa oiso puraepa, “Araokotoarei oaio, vosa reoa vai vei-ia toupaiue voeao oirara ora riakora sopaaro soporesa, oire oai kosi piesi vo uvuruo-ia.”

¹⁶ Oire uva Pol toreoro voea tapetapereva vavaearei-ia oiso puraoro voeare,

“Visii Isrel-pa irara ora visii oearovu visiigoa Pautoa-pa avivikepataveira. Visiigoa rutu vao uvuta.

¹⁷ ✧ Ro Pauto oaive Isrel-pa irara ira oearovu voeao iava vigei aao iraraaro viro piereva voea reesioro auere voea riro piesa vo ovusa tavetevira voa toupaiua. Oa iava voea iare goruaro karekereva voea kosi pieoro voava Isip-ia.

¹⁸ Oa iava aue sovara-ia vo resura tau ivaro (40) voea oisoa tauvapareve vo osa raaka tapi-ia toupaiue. Oiso osa voearo oearoa veguru kakaero oaive tokipaiveira.

¹⁹ Oire vosa erao vatara (7) sararo opesi pie rovorevoiva aue iava Kenan-ia, voea vatereva vo rasi Jiu-pa irara. Oa iava oiso pura piropa, Voea raga vo rasiaro. Uvare voeapa vo rasi roorookareva. Uva voa touiva aue-ia vo resura vovoto vo vavae tau ivaro (450).

²⁰ Uva vao isivaaro iava Pauto voea vatereva reo rovirieipa irara aue jas voea tokipasa. Oa iava ro-ia Samyuel profetato voeapa vatereva Pauto.

²¹ “Uva Samyuel isivaaro iava auere ita Pauto areiva king. Oire Sol vatereva Kis oviitoaaro vo sarao iava rera Bensamin vase vo saraaro. Uva oisoa va-ia toupaiue vo ivaro sovara-ia vo resura tau iva (40).

²² Vao isivaaro iava Sol verareva vorevira ita Pauto aue tavari piesa Devit, oisore ra voeapa turaroparo. Oa iava vo reoro vatereva voeapa aue iava Devit oiso puraoro, Ro-ia Jesi oviitoaaro, ira ragai vo ruipaaro rutu-ia toupere. Ira taru oiso vara puraparevere osa rera tavipaavoi.

²³ ✧ Uva Devit aao iraraaro-ia Pauto ro Jisas karekereva Isrel-pa irara kae piesa voea oriruoro. Oa purareva vao ora rera vaaro reo ravaa oirao pieoro.

²⁴ “Oire uva Jon ira pierewa Jisas-pa. Oa iava oiso siposiporeva oirarapa, Visii poreta viro, ra vuri vovouro oavisii kavuta. Oa iava baptaisa outavere.

²⁵ Uva Jon vo kovoro opesi pieoro oiso puraroepa, Apeisi rugorugoopatai ragai-ia? Irouto-a ragai? Viapau oiso ragai-a ro ira iare tuepataveira. Oire uvuta oiso-ia iravu ira uri-orovere irapa ariiparai. Uva viapau uvuiparai ra rerapa akaipa kovo vai pura ragaa. Oiso osa vao tasipaaro oa-ia viapau uvuiparai ra va akaipavira vera ragaa vo rera iava.

²⁶ “Araoko irara oaa. Visii vao Ebrahim aao iraraaro, ora visii vao ratau tou irara visiigoa rutu Pautoa-pa avivikepataveira, vigei rutupa Pauto vo reo vatereva virivari pie reo aue iava Jisas Krai vigei Kae Piepatoaaro.

²⁷ Voeao-ia Jerusalem-ia tou irara ora voeao reipa irara oaive oea rutu vo reo oirao pieivora profet irara vo reoaro vo Jisas kopii pieoro, uvare viapau oiso rera eveivora oiso, Kae Pieta oaive.

✧ **13:23:** Ais 11:1; Mt 1:21; Ro 11:26

Ira iava profet irara vo reo rigatoiva oa oiso vieipaive Sabat vokiro rutu-ia.

²⁸ Uva viapau oiso uvuiaera ra rera kortuive vuriara vai sirova, uvare oiso ragavira taraiaera rera-ia, Easi torevokotoa-a ro-ia. Ari ita, Pailat taviiva oiso ragavira, Eagara ita, ruipapaiei oiso ra rera kopii pieri igeipa.

²⁹ Uva vo reoro rutu evara oirao pieoro oara rera iava rigatoiva rera rere pieivora vova evao parikou-ia rera tovasa aveke rikui-ia.

³⁰ Ari ita, vo osa Pauto vorevira rera tore pierevora vova kopiia.

³¹ Oa iava oearovu ovokirovu-ia rera kekeivora voearo oearoa tapo avaroepa Galili iava aue iare Jerusalem-ia. Voearo oearoa vo vokio-ia tavitavipaai rera iava.

³² “Ora vegei tapo vara iava tavitavipaveiei vearo siposiporo oiso-ia, vara iava ovoiei reoro oara oirao pierevora Pauto vigeipa rera-ia. Varao oara vatereva tuariri vo voeaopa vigei aite iraraaro.

³³ ✧ Oiso osa vao-ia oa-ia Jisas tore pierevora vorevira kopiia iava. Osiposipoa vao aue-ia Sam Vuku papara erao oiso oa-ia puraroepa Pauto, ‘Vii-a oviitoa oaa. Ragai vo vokio vii aitea.’

³⁴ ✧ Oa iava Pauto reo ovoi puraoro oiso va pureveva, ira toreroverea Jisas kopiia iava vorevira, ra viapau eruro. Eisi osa pura piropa vo rigato oiso osa vao-ia, ‘Ragai-a vao ragoa visii rutu oiraopavira vateaverea oiraopara ora tugoropara,

varao oara iava reo ovoi puraava auepa Devit.’

35 ✧ Ora vao tapo oa-ia oiso puraroepa Devit vo aue-ia opaparavu vo Sam Vuku sovara-ia.

‘Ro-ia Tugoropatoa oara ira iava varaua iava viapau uvuipau ra vaseri, oiso ra erupe.’

36 Uva vo reoa vao-ia aue iava Jisas oa purareva, viapau oiso ora rera raga-ia vo reo-a. Aue iava uvare rera vo touaro-ia Devit Pauto vo vovouaro purareva rera voeaaro-ia oirara, oa iava kopi-iroepa. Uva rera tovaiva vo rera aite iraraaro tovaaro ruvara-ia. Oa iava rera iava varaua eruepa voa.

37 Ari ita, ro ira tore pierevora Pauto kopiaro iava rera Jisas, ira iava viapau oiso varaua oaro eruera.

38 Araoko irara oaa, vao uvuta oa iava visiipa siposipopaavoi vuri verapa siposipo. Oa visiipa ora vatepere rera raga-ia ro-ia Jisas,

39 vo rara rera oirao pieta. Oa iava visii iava vuriara oavisii verarevere oara viapau uvuipai ra Moses vaaro Reo Taisi vara verapaive.

40 Vatatopopata, teapi vao visii-ia karekepe oiso osa profet irara vo reoaro-ia puraaepa voari oiso, Vao karekeperea vo oearovu-ia. Oiso osa vao-ia,

41 ✧ ‘Visii riro vakuvaku irara vao keketa, ra vare rugorugoota visiigoa taru kopiitavere, uvare vo kovo purapaavoi. Uva viapau oiso va oirao piepata. Ari ita, vosa irai visiipa evo kovo aviavi piepareve, ra viapau oiso irai vo reoaro oirao piepata va iava eva.’ ”

⁴² Oa iava kosi virosiepa Pol vaio ora Banabas voava vo Sinagog. Uva voea rutu oiso puraaepa vaitereire, “Uriosivere aia vo toupao-ia utupa igeipa siposiposa vo reoro iava.”

⁴³ Oire uva voeao-ia Jiu-pa irara ora oearovu ratau tou irara oearoa oisoa Jiu-pa irara vo pitupituario sirova utupaave, oea rutu vaiterei sirova utuaepa raivaaro. Oa iava voa vaitereo aposeltoarei voea taporo ora reopasiepa oiso voea tavipaoro, “Avoeao. Pauto vo Saraaro-ia sopaura oavisii tovopatavoi. Ra voa tupaoro goruvira rera sirova ututa.”

⁴⁴ Va-ia vao utupa Sabat voki vorevira voeao vo urui iava ora guruaepa Pauto vo reoro uvusa.

⁴⁵ Vo osa voeapa siposipopareva Pol, ovusa Jiu-pa irara urioaepa vo uvuru kekesa. Oa iava rirovira rutu vara riiriiva. Osa iava vara iava rerava rirovira ora kaureopaaepa rera reroaropaoro.

⁴⁶ Uva goruvira rutu reopaoro voeare Pol vaio ora Banabas oiso purasiepa, “Ari ita, rovovira rutu visii vate irao rovovevora vo reoro Pauto vo reoroaro. Uva visii-ia tarai iraopaveiei visii kekepaoro, ovusa vo reoropa reasipaoro vara peopata ora visii iava. Uva oisi-a oiso osa ora kosi piepatai, oa iava viapau oiso uvuipatai ra vao Tootoo Ovoi outa. Eva-a oa vituario iava avapaveare ratau tou irarapa vo reo vatepasa.

⁴⁷ Aue vituario iava uvare ro Turaro vegei tavirevora oiso,

‘Ragai visii sipopaa osararovu ratau tou irara aviavi piesa voeapa vao iava siposipooro. Oa iava uvuipaai ra ora voea varaaro iava

vuri vovouro ora poreave, vo rara vo reoro varao oirao piepaive voea rutu vo rasitoo rutu-ia.’ ”

⁴⁸ Uva vao uvupaoro oearovu ratau tou irara iava rirovira rorupaiva. Oa iava Pauto vo reoaro rei pieiva oiso puraoro, “Vearovira rutu vatevatearo-ia Pauto.” Uva riro irara vo reo oirao pieiva voeao oea ropo rovoreva Pauto ora rerapa voari rovoa rutu-ia.

⁴⁹ Oa iava Pauto vo reoaro ora sikataepa voraro ruture vo taerero-ia varao.

⁵⁰ Uva voeao Jiu-pa irara oira vasi irara kasipu pieiva ora riakora tapo vairo airoa oisoa goruvira rutu lotu purapaave vokiara rutu-ia. Oa-a vao oa puraiva Pol vaio ora Banabas kosi piesa vo taere iava.

⁵¹ Uva kokotoara oaesii iava vereoo tovetovesiepa voare vo urui reesioro vao-ia, Reo uvu asa urui. Oa iava voea kavuoro ava ovoisiepa vore Aikoniam-ia.

⁵² Uva voeao disaipel irara vukuaepa rutu aue-ia Tugoropato Uraurato ora aue-ia tapo rorua.

14

Vo Toupasiva Aikoniam-ia Kovopaoro

¹ Oire uva ovokivu-ia ita voa vo Aikoniam-ia oavu-ia ita Sinagog pausa koatasiepa. Voa ita goruvira rutu voeapa siposiposiva. Uva riro irara rutu vaiterei vo siposiporoaro oirao pieiva voea rutu oiso, Jiu-pa irara ari Grik-pa irara tapo.

² Ari ita, oearovu voea iava Jiu-pa irara oirao pie asa irara oea oearovu kasipu pieiva osararovu iava, oisore ra vurivira rugorugooave vaitereire

Pol vaio ora Banabas oearovure tapo oirao pie vovou irara.

³ ✧ Oire voa vo riro kaekaevira tousiva siposipopaoro uriri asavira Turaro iava, ro ira vaiterei vo reoroaro aue iava Pauto vo tauvaaro oirao piepareva gorua vatepaoro. Osa iava ravaa reesiro ora ravoto kovoro purasiva ora vavaea oaesi iava voea rutu osireiario-ia.

⁴ ✧ Oa iava voeao vo urui-ia tou irara oea viapau oiso vaeavira vovoupaaepa, uvare oearovu oiso vovoupaaepa osa Jiu-pa irara vo vovouaro. Ari oearovu oiso vovoupaaepa osa aposel irara vo vovouaro.

⁵ Oire Jiu-pa irara ora oearovu ratau tou irara ora voea iavapa irara reipa irara oiso vovoupaaepa ra aposeltoarei vurokoive aue-ia aveke.

⁶ ✧ Ari ita, vo osa va-ia tarai rovosiepa. Oa iava ouruireivu iare torisiva vo uruireo Listra-ia ora Debi-ia. Ouruirea oisoa Likionia taere sovara-ia toupave, ora vo tapo otaererovu oara oisoa voavi ruvara-ia toupave.

⁷ Uva voa Vearo Siposipoaro Jisas vatepasiva voeapa.

Vaiterei Vo Kovoaro Iava Oa Purasiva Listra-ia

⁸ ✧ Oire uva iravu ira oisoa vo urui-ia vao Listra urui tokoruovira raga toupaveve, uvare rera iava kokotoa vuriepa osa raga rera kavaveva aakova. Oa iava oisoa viapau uvuiparo oiso ra vokapaveve.

⁹ Uva Pol vo reoaro uvureva, oa iava Pol rera eveireva. Osa iava ora rerare oiso puraroepa,

✧ 14:3: Hi 2:4; Jo 4:48 ✧ 14:4: Ap 17:4-5 ✧ 14:6: Mt 10:23

✧ 14:8: Ap 3:2

“Akoea, ro-ia oirato ira ragai vo reoaro oirao piepare aue iava Jisas. Ira poreterovere rara.” Uva Pol rerava tuupavira vurareva oiso rutu puraoro akareva,

¹⁰ “Toreu torevokovira. Vii oiraaro-ia kokotuo.” Oa iava tokaoro toreroepa voka ovoisa.

¹¹ ✧ Oire riro irara va eva kekeiva oa purareva rera-ia Pol. Rera kekeoro voea rutu rirovira oiveaepa oiso puraoro, “Ae, oiraopavira rutu vaitereo-ia pautoarei, aiterea oira varavira raga varasiei vore vigei iare.”

¹² Banabas vaisiiva oiso, Sus pautoa oaive, ora aue tapo Pol ira-ia vo vaisio tapo tovoiva, Hemis iravu ita pautoa oaive. Uva vao iava vo vaisio Pol-ia tovoiva Hemis-pa vaisi, rara voeapa reo vateparo.

¹³ Ro-ia pristo Sus reraaro ira vo kepaaro lotupa kepa oisoa uruia vatuaro-ia toupaiive, ira uri-oroepa bulmakau kare tapo ora kokookoara voea rutu iare, oiso ra vara-ia koruoua purareve voea tapo Pol vaiopa ora Banabas. Uvare vaitereipa oiso keapaaepa, pautoarei.

¹⁴ Uva Pol vaio ora Banabas eisi va iava uvuoro ikauvira uriosiepa voea iare kuvupara karikari-paoro ora vaiterei iava. [Uvare rirovira rutu ariipasiepa vao-ia oa purapaiva vaitereipa.] Oa iava oiso purasiepa,

¹⁵ ✧ “Ae! Eake-a vao purapatavoi? Viapau oiso vegei-a pautoarei. Vegei oiratoarei oiso osa visii vao-ia. Vegoa urioveiera visii rutu vao tavisa Vearo Siposipo iava, oisore ra vo pitupituro iava kuuvu pitupituro poreta viro Tootopato sirova

utuoro Pauto. Ro ira vuvuiua purareva, ora rasito, ora avakava, ora auero rutu varao oara vara sovara-ia toupaveira.

¹⁶ Ro-ia Pauto ira oisoa osararovu rutupa vasepareve voari tuariri. Oa iava ora voea raga vo pitupituroaro sirova oisoa utu ragapaave.

¹⁷ ☆ Ari ita, vo tuariri rutu rovoa-ia uva Pauto auero rutu purareva, oiso ra oirara rutu vara kekepaoro vara iava rera eveipaive. Oiso vearopara rutu varao purareva oiso-ia, kokeva o auere kovepasa, ari kovoara varao auere kovapasa, ari evaoara rutu varao auere kuepasa, ari oaravua varao auere opo purapasa, ora varao tapo auere vara aiopasa. Oire ra vara iava vukupaave ora aue-ia rorua ora gorua. Varao oara rutu viraakoreva Pauto vara ovoioro.”

¹⁸ Uva vo reoro-a varao oara-ia voea kasikasi pievira akeakesiva, oisore ra va eakaive vao uvare koruoua purapaiva vaitereipa.

Pol Vurokoiva Avekeara-ia

¹⁹ ☆ Uva vo vokia-a vao oa raga-ia oearovu Jiu-pa irara Antiok iava ora Aikoniam-ia urioaepa oearovu ivu ragapaoro. Oa iava voea sirova utupaaepa. Uva Pol vurokoiva avekeara-ia. Oa iava rera ivuoro rera kosi pieiva vo urui sovara iava oiso keaoro, Ira kopiroi.

²⁰ Oa isivaaro iava vao voeao oirao pie vovou irara ora guruaepa rera kovokovooro. Oa iava poreteoro ora pueroepa vorevira vo urui iare voresa. Ovokivu-ia utupa voki vo urui kavuoro

avasiepa waiterei rutu Pol vaio ora Banabas aue iare Debi-ia.

Pol Vorevira Kareroepa Vova Antiok-ia Vo Siria Taere-ia

²¹ Uva voa vo Debi-ia toupaoero voeapa Vearo Sipoosipo iava siposipapasiva. Oire riro irara rutu waiterei vo siposiporoaro oirao pieiva rutu. Uva vara opesi piesivoiva, vorevira karesiepa Listra iare. Oa iava voava ita Aikoniam iare voresiepa. Oa iava voava ita Antiok-ia.

²² ☆ Uva voava vorevira karepaoro voeao oirao pie vovou irara sopaaro goru piepaoro karesiepa riro goruvira oiso puraoro, “Uvuipatai ra goruvira touta oirao piepaoro. Uvare tutuu piepai ra koatavio Pauto vo Saraaro-ia. Ari ita, vo osa voka rovope vo raivao-ia oa-ia riroara vavatara toupai.”

²³ ☆ Oire uva oearovu lotupa irara iava reereesiva, oiso ra lotupa irarapa irapaoro vearovira voea tokipaive. Uva aio kavuvira raga toupaoero Pautoa iare varirisiepa voeapa Turaro vo tokiaro sovara-ia voea tovooro, ro ira-ia raripaaveira. Uva oisi-a eisi osa piepasiva voraro rutu vo uva lotu gururo rutu oisoa toupave.

Vo Vorevira Karesiepa Antiok Iare Vo Siria Taere

²⁴ Oire uva Pisidia sovara-ia vokapaoro aue-ia Pamfilia-ia pouisi viropa.

²⁵ Oa iava voa vo Pega vearo reo iava tavisiepa voeapa siposipooro oirara. Uva va isivaaro iava varasiepa aue iare Atelia.

☆ 14:22: Ap 11:23, 13:43; Jo 16:33 ☆ 14:23: Ta 1:5

26 ✧ Uva voava kare ovoisiepa selpa uvuo-ia Antiok iare, vo uruio-ia oa-ia oavvu aposel irara rovoaira vaierei tovo pie rovoiva Pauto vavaearo-ia kovosa. Oa iava opesioro voare karesiepa.

27 ✧ Oire vo osa voa pou virosiepa, oa iava lotupa irara rutu gurusiva voeapa varao iava tavitavisa oara oisoa purapareve Pauto vaierei tapo. Vao iava tapo uvare vo raivao karureva ratau tou irarapa, oisore ra taraiave Jisas vaisiaro-ia. Ra va iava rera oirao pieive rera-ia rarioro.

28 Oire uva voa vo Antiok-ia riro kaekaeaira tousiva vo voea tapo voeao oirao pie vovou irara.

15

Lotuara Kaunsel Irara Ora Guruaepa Jerusalem-ia

1 ✧ Uva oavvu varaaepa Judia iava vore Antiok-ia voeao oea oiso voeopa siposipopaiva oirao pie vovou irara oiso purapaoro, “Vosa visii viapau vo pitupitu sirova ututa Moses vaaro rakari verapa pitupitu, oa iava viapau uvuipatai ra vuriara oavisii iava virivarita utupau.”

2 Oa iava Pol vaio ora Banabas voeare goruvira rutu oiso purasiepa, “Easi viapau oiso vao torevokopai.” Oa iava rirovira rutu ora takatoaepa kasipuvira ora reoro. Uva vao iava Pol vaio reesiiva ora oearovu vaierei iare Jerusalem iare avasa vo reova vao-ia oa-ia ora reoaepa. Uva

✧ **14:26:** Ap 11:19, 13:1, 3 ✧ **14:27:** Ap 15:4, 12; 1 Ko 16:9; 2 Ko 2:12; Kl 4:3 ✧ **15:1:** Ga 2:12, 5:2

voare oearovu iare reipa irara ora aposel irara vava avaaepa, oiso ra va-ia ora reoave voea rutu.

³ Oire uva va iava voea rutu voeao-ia lotupa irara vaiterei sipoiva Jerusalem iare. Vo uruireo Finisia ora Sameria vuutaaro-ia pute rovooro voeao tavisiva oirao pie vovou irara oiso puraoro, “Vo raiva-ia Pauto ratau tou irara sopaaro porereva oiso-ia.” Oa iava rirovira rutu roruiva vo siposipo uvuoro oirao pie vovou irara.

⁴ Vo osa voa pousi viropa Jerusalem-ia, oa iava vaitereiva sekansa avaaepa reipa irara, ora aposel irara, ora voeao rutu lotupa irara. Oa iava voeapa siposiposiva varao iava oara oisoa purapareve Pauto vaiterei-ia.

⁵ Uva oearovu voearo oearoa oisoa Farisi vo siposiporoaro sirova oisoa utupaave, oea tore-aepa riro oirao pie vovou irarare oiso purasa, “Avoeao, tepa ora rakari verapaavere Moses vo taisiaro sirova utupaoro Reo Taisi.”

⁶ Uva va-a vao oa iava voeao reipa irara ora voeao aposel irara rutu ora guruaepa va-ia ora reosa.

⁷ Uva riro kaekaepa reoro rutu-a oara-ia ora reopaaepa vo aivaro-ia vao-ia oa puraiva. Oa iava Pita toreroepa oiso purasa, “Araoko irara oaa, tuariri Pauto ragai reesireva ratau tou irarapa Vearo Siposipo vatepasa, oisore ra oearovu rutu vo reo oirao piepaive.

⁸ Pautoa raga oirara rutu iava sopaura-ia taraiparoveira. Oa iava ora rera voeaaro vo rugorugooroaro oirao piepasa Tugoropato Uraurato rere pierevora voeaopa ratau tou irara, oiso osa piereva vigeipa voari.

9 ✧ Oiraopavira rutu. Viapau oiso Pauto vo vovouaro vigei iava oearoi veriverisipaiveira. Viapau. Uvare vigei rutu areiivira rutu toupaveira. Osa iava oearovu uvuipaai rera oirao piepaive. Oa iava Pauto uvuiparoi ra voea iava vuriara verapareve.

10 Uva apeisi vovoupatai, ra Pauto akeaketa va-ia vao, oisore ra va-ia rera torevokota, ra va sirova utuave? Opitupitua vao rakari verapa oiso rutu toupaveira osa aveke. Ari ita, vosa oirato oira-ia kae vovouro, ra viapau uvuiro oira kaesa vo rara vavatapao. Eisi osa oisoa toupave voari igei aao iraraaropa tuariri, ora vigeipa vao-ia vo vokie. Eisi osa iava viapau uvuipavioveira ra oisi va sirova utupavio.

11 ✧ Ari ita, vao vigei vaaro oirao pie vovou oa oiso ragavira toupai, Akuku raga vatevatea oa vate ragareva Pauto. Ovatevatea raga iavirava Jisas Kraisi uvuiparoveira ra vuriara oavi verapareve vigei iava. Osa-a oiso osa pierevere rara voeaopa ratau tou irara.”

12 Vao isivaaro iava voea rutu voeao vo uvuru-ia vao ora reopaaepa. Oea rutu ora tape pieaepa Pol vaio ora Banabas raga reoaro uru piepaoro, vosa voeapa siposipopasiva varao iava ravaa reesiro ora ravoto kovoro tapo. Varao oara oisoa purapareve Pauto vaiterei-ia voeapa voeao soppaipa irara ratau tou irara.

13 Oire uva siposipoa oaesi opesi piesiva, oa iava Jems toreroepa oiso purasa, “Araoko irara oaa, ragai uvuta.

✧ 15:9: Ap 10:28 ✧ 15:11: Ro 3:24; Ef 2:5-8

14 Ari ita, Pita visiipa siposiporevoi roroiovira oiso osa iraroepa Pauto oearovu tauvapaoro voea ou rovosa voeao iava ratau tou irara, oisore ra vearovira rera sirova utupaave oiso rutu osa rera voeaaro.

15 Ari ita, vao rigatoa oaive voea profet irara oa oisi toupai osa Pita puraparo i vao-ia.

16 ✧ Vo uvare profet irara oiso va rigatoiva, ‘Turaro oiso puraroepa, Vao isivaaro iava kareraverea, ra Devit vo kepaaro tore piea vovira vao oa vurioro koveepa tuariri. Vo kepa vovira vearo pieoro vo kepa tore pieaverea.

17 Auere ra voea rutu voeao ragaire taraiive ragai sirova utusa, voearei rutu voeareo ora oearovu rutu ratau tou irara, evoearei oeara reesiava oiso, Ragai voeareiaro oirara.

18 Eisi osa puraroepa Turaro ro ira vo taraio kareke pierava voari tuariri rutu.’

19 “Oire vao-ia ragai iava rugorugooa oiso toupai, Viapau uvuipaviei oiso ra voeao ratau tou irara vavagisi piepe vao-ia vigei Jiu-pa irara vaaro riro vavata reo goru. Uvare evoea iava sopaura oaive porepa virora Pautoa iare rera sirova utupasa.

20 Ari varao raga oara iava voea vatepere aue vai pasia vai oiso, Opeita varao koruou aioro aiopata, oara vatepaiveira oearovu tokarasi irarapa vara-ia vuvui purapaoro. Opeita ora visiiva otopata, oara kavu iraota. Opeita vo karero varuere kare aiopata okarea kopii piepataveira

✧ 15:16: Amo 9:11-12; Jer 12:15

voea kaapaoro, vo rara viapau oiso revasiva puteive vo kare iava. Opeita revasiara aiopata.

²¹ ✧ Uva varao raga iava voea vatepai rara, uvare varao Tugoropa Reoro toupaveira vao-ia Jiu vaaro-ia Reo Taisi. Oara vatepaiveira vieiara sovava-ia Sabat voki rutu-ia vo Jiu Reo Taisi Uvupa Keparo rutu-ia vova tuariri rutu.”

Pasia Sipoiva Voeaopa Oirao Pie Vovou Irara Voeo Ratau Tou Irara

²² Oire va iava voea aposel irara, ora reipa irara, ora voearo rutu tapo lotupa irara, oea vaea vovou kataia raga puraiva ora guruoro aitereivu reesiro ora voea iava aue iare Pol vaio ora Banabas, oiso ra voea rutu avaave Antiok iare. Uva vaiterei vaisiara-a vaitereo Judas Basabas ora Sailas, aiteara-ia oisoa vearo vaisi purapaive oirao pie vovou irara.

²³ Uva vaiterei tapo vo pasio sipoiva oa-ia oiso purapaoro,

“Igei aposel irara ora riro irara tapo igoa visiiva oiso puraiei, Vearo voki rutu araoko irara oaio, visiigoa eova toupaveira Antiok-ia, ora Siria-ia, ora Silisia-ia.

²⁴ Ari ita, visii iava uvuiovora vo uvare oearovu voearo igei iava avaaera oiso visii tavitavisa. Uva visii vavagisi piepaivora oiso purapaoro, Uvuipatai ra Jiu vaaro sirova ututa Reo Taisi vo pitupituo-ia rakari verapa pitupitu. Ari ita, taraipatai oiso, Viapau rutu igei voea sipoiovora visii iare.

²⁵ Oa iava ora guruierao evaiterei reesisa aue-ia katai vovou. Uva turaro irara iava vaiterei

uriosiei visii iare aue sirova igei vatetoareiaro Banabas vaio ora Pol.

²⁶ ☆ Vaitereo-ia Pol vaio ora Banabas aiterea ora tootooarei oaesii piresivora vosa Turaro oaiopa kovopasivora ro Jisas Krai.

²⁷ Uva vaitereo sipoiovoi visiiipa Judas vaio ora Sailas, oiso ra ora vaiterei gisipoaro iava visii tavitavisi vearovira oiso osa evo rigato oa puraiovoi visiiipa.

²⁸ Uvare igei ora Tugoropato Uraurato oiso auepaiei, Viapau oiso vearopai ra vao riro vavata reo goru tovo ragapaio vo visii-ia.

²⁹ Ari ita, varao raga oara sirova utu iraota oiso-ia, Opeita varao koruoupa aioro aiopata oara vatepaiveira oearovu tokarasi irarapa vara-ia vuvui purapaoro. Opeita ora visiiva otopata, oara kavu iraota. Opeita vo karero varuere kare aiopata okarea kopii piepataveira voea kaapaoro, vo rara viapau oiso revasiva puteive vo kare iava. Opeita revasiara aiopata. Oire uva oiso-ia ra visii rutu vearovira ora visiiva tou iraopatavere, vorara varao sirova ututa. Oire evavi raga ra opesipe. Vearo voki rutu.”

³⁰ Uva tavitavipa resura oea sipoiva, oa iava voare avaaepa evoa Antiok-ia. Oire va iava voa vo resura voea voeao oirao pie vovou irara guruiva voa vo rigato vatesa voeapa.

³¹ Oa iava voea rutu vo rigato vieipaoro rirovira rutu rorupaiva, uvare voea iava sopaura oaive goru pieiva va-ia.

³² Uva Judas vaio ora Sailas profetatoarei aiterea riro kaekaeaira voeapa siposiposiva

☆ 15:26: Ap 14:19; 1 Ko 15:30

voeao oirao pie vovou irara voea vo rugooroaro goru pieoro.

³³⁻³⁴ ✧ Ovokirovu isivaaro iava oeavu vaiterei sipo pieiva oiso puraoro, “Avasi gavaurea sovarama toupasa.” Uva vorevira voreaepa aposel irara iare.

³⁵ Oa iava Pol vaio ora Banabas tou rovosiva voa Antiok-ia vo voeapa siposipopaoro aue iava Turaro vo reoroaro ora oearovu tapo riro irara.

Pol Vaio Ora Banabas Ora Sikasiepa

³⁶ Oire uva ovokirovu isivaaro iava Pol oiso puraroepa Banabas-re, “Vearopai vosa kareve ora vegei araoko irara oaro kekesa, voeao oea oiso toupaveira voraro uruiara-ia vo uvaroa voea siposipo rovoveva aue iava Turaro vo reoroaro. Oa iava uvuipaveiei ra taraive voeao-ia oiso, Apesi ragavira toupai. Ra voea ita tauvave.”

³⁷ ✧ Vo osa Banabas Jon-pa ruipaparoepa, rera raga Mak, oiso ra rera tapo avasi voare.

³⁸ ✧ Oire va iava Pol rerare oiso rugorugooparoepa, Easi viapau uvuipaveiei ra rera tapo avave. Uvare ita vegei kavureva aue-ia Pamfilia-ia vo kovopa reasipaoro.

³⁹ Oa iava ora aveavesiepa. Uva viapau oiso katai vovou vai-ia toupasiva. Oa iava ora tavarisiepa oiso, Banabas avaroepa Saipras iare vaiterei ora Jon Mak selpa uvuo-ia.

⁴⁰ Ovusa Pol Sailas tapo avaroepa. Vo ovusa voeao oirao pie vovou irara Pauto vo tokiaro sovarama-ia vaiterei tovoiva.

41 ✧ Uva avasiēpa vo Siria taererei ora Silisia-ia vuutaaro-ia lotupa kovo voraro goru piepaoro.

16

Timoti Pol Vaio Tapo Avaroēpa Ora Sailas

1 ✧ Oire voa pousi viropa vo Debi-ia ora vo Listra-ia. Uva voa iravu oisoa toupaveve oirao pie vovouto rera vaisiario, Timoti. Uva aakova Jiu-pava ora oirao pie vovouva tapo, vo ovusa aiteto-a Grik-pato.

2 Uva voeao oirao pie vovou irara oea oisoa Listra-ia toupaveve ora Aikoniam-ia oea oisoa oiso purapaave rerare Timoti, “Vearotoa rutu ro-ia.”

3 ✧ Oire va iava Pol rera akereva oiso ra rera tapo kovopaveve vo voka-ia vao. Ari ita, vo osa rovovira rera rakari vera rovoreva, uvare riro irara Jiu-pa irara oisoa voa toupaveve. Uva oiso tapo taraia ouiva uvare aiteto-a Grik-pato ira oisoa rera-ia koruparo vapa eva rakari vera.

4 Oa iava avaaēpa voea uruiara ruturoaro iare vao reo goru vatepaoro voeapa voeao oirao pie vovou irara. Vo reoro-ia varao iava aue koruoupa aioropa, ora otopa pitupituropa, ora varao tapo revasipara aio arapa evo reo oa puraiva aposel irara Jerusalem-ia.

5 ✧ Oire vokiara rutu-ia lotupa kovo goru pieiva, vo osa voea rutu voeao vieiario riroēpa.

Vo Pol Masedonia-pato Kekereva Areo Uusi-ia

✧ 15:41: Ap 16:5 ✧ 16:1: Ap 14:6; Ro 16:21; 2 Ti 1:2 ✧ 16:3: Ga 2:3 ✧ 16:5: Ap 15:41

6 Uva vorarore vokaiva Frisia-ia ora Galesia-ia, vo osa Tugoropato Uraurato voeare korukoruroepa Esia Provins-ia siposipo arapa Turaro vo reoaro iava.

7 ✧ Uva va iava poua viropa vo Misia-ia uvuiaro rekasiaro-ia akeakevira avapaoro, oiso ra poua viro Bitinia-ia. Vo ovusa Tugoropato Uraurato goruvira rutu voeare oiso puraroepa, “Avoeao, opeita voare puteta Bitinia-ia koatasa.”

8 Oa iava voka ragapaoro aue Misia-ia vuutaaro iava varaaepa Troas iare.

9 ✧ Oire evoa-a uva areo uusi oureva Pol vokiario oa-ia iravu oirato kekereva Masedonia-pato, ovusa variripaoro torepaooro keeraparoepa oiso purapaoro, “Vore uriou Masedonia-ia igei tauvasa.”

10 Vo areo uusi isivaaro iava vatatopopaaepa Masedonia iare avasa. Uva ragai Luk voea tapo avaraepa. Uva voavi raga oiso taraiiepa, Pauto igei sipopare rera vaaro vatesa Vearo Siposipo.

Lidia Sopaua Poreeva

11 Oa iava Troas iava avaiepa selpa uvuo-ia torevokovira Samotres iare avaooro. Oire voava ita utupa voki-ia aue iare avaiepa Niapolis.

12 ✧ Uva voava Filipai iare vao rovopa urui vovio Masedonia-ia sovara-ia. Vo uruio oa oisoa tokipareve gavman ro vova Rom-ia. Oa iava voa ovokirovu-ia toupaiova.

13 Uva Sabat voki-ia kosi viroiiepa vore uuko ovi sirova oiso ragavira rugooro, Ari voa-a vo uva Jiu-

✧ **16:7:** Ro 8:9; Ga 4:6 ✧ **16:9:** Ap 9:10, 18:5, 20:1, 3, 27:2

✧ **16:12:** Fl 1:1

pa irara variripa tapiaro toupaveira. Uva voa uvuruoro airorovu riakora siposipoiova.

¹⁴ Oire uva iriavu riakova oira vaisiara, Lidia vova Taiataira. Iria oisoa raove varoro raga sipopaeve vara-ia moni oupaoro, eira iria oisoa lotu purapao Pautoa iare. Oire Pol vo siposiporoaro uvueva. Uva Turaro oira sopaaro karureva. Oa iava rera vo reoroaro sirova utuopa.

¹⁵ ✧ Oire uva va iava baptaisa oueva ora voeao tapo oea oisoa oira vo kepaaro-ia toupave. Oa iava igeire oiso puraopa igei akeoro, “E uvuipatai ra ragai tapo uvurusa uriota vo kepa oaa-ia, vo rara oiso ragai taraipata, Oirao pie vovouva o-ia.” Uva oisi raga oiso voreripavira igeire keerapaoro oiso purapaopa. Oa iava oira tapo avaiepa.

Pol Vaio Ora Sailas Tuukeiva Vo Filipai-ia

¹⁶ ✧ Uva ovokivu-ia avaiepa varirisa. Uva voa iriavu igei tapo uvurusa urioopa kovopava. O-ia riakova riro reova varao-ia oara utupaua karekepape. Uva vo reoroa oisoa purapaeve aue vo goruaro-ia tugara, osa oiso riroa monia oupaeve. Va oupaoro voeopa vara vatepaeve oea oisoa oira tokipaive.

¹⁷ Uva oira igeire ora Pol oiso keerapaoro utupaopa, “Voeao Reitoa rutu Pauto kovopa iraraaro, oea oiso vigei tavipaiveira vao iava Pauto vaaro raiva oa-ia uvuiparoi ra vigei vorevira oupareve ora rera iare.”

¹⁸ Uva oisoa vokiara rutu-ia oisi raga piepaeve. Oire va iava Pol reasioro oirare ora poreroepa

oiso purasa auere tugarato ro oira reraaro, “Jisas Krais vo goruaro iavirava vii tavipaa, ra oira arova kosiu viro.” Uva va iava kosi ovoiro viropa oira iava vo voki raga-ia.

¹⁹ Oa iava voeao oea oisoa oira tokipaive tara-iaepa oiso, Easi kovoa oavi opesiei. Viapau oiso moni oupaviovere oira ruvara-ia ita. Oire uva voava kasipuoro vaiterei sitaiva Pol vaio ora Banabas vaiterei ivuoro. Uva voava vo urui sovaria vuruvuru-ia vaitereiva avaaepa oira vasi irara iare voea tapo ora gurusa.

²⁰ Uva oa-ia oiso puraaepa, “Voeao Jiu-pa irara oea vigei vo uruiaro vuri piepaiveira.

²¹ Voea vo pitupituroaro-ia siposipopasi pisavira rutu. Uva vigei vao-ia Rom-pa irara viapau uvuipaviei ra va-ia vearo vaisi purape.”

²² ✧ Uva va iava riro irara rutu ora uvu-ruaepa vaitereo Pol vaio ora Sailas uposa. Uva vo uvurua-ia ora voea iava voeao turaro irara kuvupara oaive karikaripaiva rirovira rutu kasipupaoro vaitereire. Oa iava oiso puraaepa, “Vaiterei ragita.”

²³ Oa iava vaiterei ragipaiva rirovira rutu. Uva vao isivaaro iava tuukepa kepa tokipato vateiva vaiterei oiso puraoro, “Vearovira rutu vaiterei tokiparivere.”

²⁴ Oire va uvuoro vaiterei peoreva oisirire tuukepa kepa rutu sovaria-ia. Uva evoa-a uva vaiterei iava tasiara kaporeva evao peroro-ia vaiterei tuukeoro.

²⁵ ✧ Uva voki vuuta-ia Pol vaio ora Sailas Pautoa-pa variripasiepa erapaoro rera-ia vuu-

rapa vaisi purapaoro. Vo osa oearovu tuukepa irara vaiterei uru piepaiva.

²⁶ Va purasivoiva, riroto ravurike karekeroepa. Uva tuukepa kepa vituaro rikerikeepa. Oa iava riro tuparo karu piropa akukuvira. Ora kapo tuukero tapo varao vova voea rutu tuukepa irara kokotoaro iava rutu kovekoveepa oisi raga akukuvira.

²⁷ Oire oa iava ro ira oisoa tuukepa kepa tokipareve eraoroepa riropa tuparo vo karu-paroaro kekesa. Va iava ora rerare sigoa goro ragareva oiso ra ora uporo, uvare oiso keaparoepa, Voea vai rutu tuukepa irara toriivo.

²⁸ Vo osa Pol rerare koruroepa oiso puraoro, “Ae, opeita eva purapari ora vii-ia. Easi igei rutua vao vo-ia.”

²⁹ Va iava vuravu arereva, oa iava oira-ia avapaoro ikauvira koataroepa. Oire uva rirovira rikerekepaoro koveroepa vaiterei kokotoaro-ia Pol vaio ora Sailas.

³⁰ Voava vaiterei tapo kosiro viropa oiso puraoro, “Avoeao apeisi vai ragavira uvuiparai ra vuriara oaa iava ora porera?”

³¹ ☆ Uva rerare oiso purasiepa, “Ro Turaro Jisas Krai oirao pieri. Oa iava vuriara oara iava uvuipau ra poreu viro, visii rutu vao-ia ora voeao vii vo kepaaro-ia tapo toupaveira.”

³² Oire vao isivaaro iava voea rutupa siposiposiva ora voeao oea oisoa rera vo kepaaro-ia toupave va iava vao Turaro vo reoaro.

³³ Vo vuuta raga-ia eva vo vokiario ro ira oisoa tuukepa kepa tokipareve vaitereipa iava kapuara

☆ **16:31:** Jo 3:16, 36, 6:47

sisureva. Vao isivaaro iava baptaisa oureva ora voea tapo oea tapo oiso toupareve.

³⁴ Oire uva waiterei koata pierewa rera vo kepaaro-ia waiterei aio vatesa voa. Uva voa rirovira rutu rorupareva ora voeao oea tapo oisoa toupareve, uvare oirao piea ouiva.

³⁵ Oire vokipaua voeao reipa irara oea polis irara aruiva auere tuukepa kepa tokipato tavisā, oiso ra waiterei kosi pierewe.

³⁶ Oa iava ro tuukepa kepa tokipato waitereire oiso puraroepa, “Avasi gavaurea sovāra-ia toupasa.”

³⁷ ✧ Ari oiso puraroepa Pol, “Akoea, viapau oiso torevokovira vegei kort rovoivorao. Oa iava vegei rāgi rāgaivorao oearovu rutu osireiāro-ia. Vegei toupaveaira vo Rom gavman sovāra-ia. Uva apeisi-a? Evoea uvuipāai ra oisi rāga ita vegei kosi pie rāgaive ita vatauvira voava vo tuukepa kepa-ia, eke? Uva voea tavi irāopari, ra voea rāga urioave vegei kosi piesa voava vo-ia.”

³⁸ Oire uva va iava voeao polis irara reipa irara tavisā voreaeapa. Uva voea-a voeao oea rirovira rutu uririāepa, uvare oiso ragavira taraiāepa Pol vaio-ia ora Sailas, Eari Rom gavman waitereiāro waitereio.

³⁹ Uva evoea urioāepa waiterei kosi piesa. Oa iava waitereire oiso purāaeapa, “Vei-ia vuria pura rāgaio. Uva oiso vovoupaiei ra vo kavuoro avā irāosi uvai ragare.”

⁴⁰ Va isivaaro iava tuukepa kepa iava avasiēpa Lidia vo kepaaro iare. Uva voa-a evoa uva oearovu riro oirao pie vovou irara kekesiva. Oa

✧ **16:37:** Ap 22:25-27

iava voea vovouaro goru piesiva voa. Vao isi-vaaro rutu iava voa rutu vo kavuoro avasiepa.

17

Tesalonaika Vata Pol Vaiore Ora Sailas Rirovira Kasipuaepa

¹ ✧ Uva Pol vaio ora Sailas vo uruireo-ia voka-paoro avasiepa Amfipolis uruia ora Apolonia. Uva voava aue-ia pousi viropa Tesalonaika urui uva oisoa Jiu vo kepaaro Reo Taisi Uvupa Kepa Sinagog toupave.

² Uva ora rera vo pitupituario raga sirova utuoro vo kepa-ia koataroepa. Uva voa vo peva-ia Sabat vokiropo Tugoropa Rigato voeapa karukarureva Pol

³ ✧ vo reo aviavi piesa Jisas vo siitokaaro iava, ora vao iava tapo osa vorevira toreroepa kopii tapi iava. Oa iava Jisas oirao piereva voeapa oiso puraoro, “Ari ita, Pauto reraaro Ropoto rutu Jisas.”

⁴ Uva oearovu rera vo reoaro oirao pieiva va uvuoro. Oa iava oiso vovouaepa ra vaiterei tapo ora takuvuave. Ora oearovu Grik iava riro irara oea oisoa Pautoa-pa lotu purapai, ora airorovu oira vasi riako.

⁵ Ari ita, oearovu voea raga iava Jiu-pa irara oea viapau oiso vaiterei vo reoaro uvuiva va oirao piesa. Evoea-a oea oisoa vaiterei vo kovoaro riiriipaive. Uva voea riro pokapoka irara oea ouiva oearovu tapo ora takuvusa aue Jiu, oiso ra voea rutu Pol vaio tapo ora upoave. Oa iava voea rutu avaaepa Jeson vo kepaaro-ia Pol vaiore

taraasa voa. Uvare oiso ruipapaaepa ra oirara rutu osireiario-ia vaiterei karekeive.

⁶ Oire uva vaitereire vura ragaoro Jeson ouiva ora oearovu tapo voearo oirao pie vovou irara. Uva voea rutuva avaaepa voea ivuoro voeao iare oea oisoa vo urui-ia turaropaave. Oa iava voeare oiso puraaepa, “Avoeao vaitereo Pol vaio ora Sailas aiterea oirara rutu vavagisi piepasiveira uvarovu rutu. Uva oisi-a oiso osa piesa vore ita uriosiei

⁷ ✧ aue iare Jeson taveteoro. Aiterea-a vaitereo Sisa vaaro reo goru pute iraopasiveira oiso purapaoro, Iravu epao king. Rera vaisiario, Jisas.”

⁸ Oa iava oirara rutu ora turaro irara oea oisoa vo uruio-ia toupave oea vo reo vao uvuoro ora sitaaepa rirovira rutu rugorugooro.

⁹ Oa iava Jeson ruvara-ia moni ouaepa ora oearovu voeao riro oirao pie vovou irara oiso-ia, Vosa viapau vuria vai purasivori, oire vo vori vao voeapa Jeson vase vore pieive. Oisi-a eisi osa vaiterei pieivoiva, vaiterei iava vaseiva. Oa iava avasiepa.

Pol Vaio Ora Sailas Kivosiva Beria-ia

¹⁰ Uva vo rupa raga-ia Pol vaio ora Sailas sipo pieiva voeao oirao pie vovou irara aue iare Beria. Uva voare avasiepa. Oa iava Jiu vo kepaario-ia Sinagog koatasiepa voeapa sipo sipo rovosa voa.

¹¹ ✧ Voeao oea oisoa vo Beria-ia toupave oea viapau oiso oisoa toupave osa voeao Tesalonaikapa irara, oea vaaru vovouvira rutu oisoa toupave auepa vo sipo sipo uvu arapa. Ari

✧ **17:7:** Lu 23:2; Jo 19:12 ✧ **17:11:** Ais 34:16; Lu 16:29; Jo 5:39

voeao Beria vata vo rugorugooroaro karu vi-ropa, ovusa voeapa siposipopasiva. Uva va-a vao oa vituaro-ia oisoa vearovira Tugoropa Rigato taraapaive voea voeao Beria vo osa Pol voeapa siposipopareve vaore, oiso ra rera vo siposiporoaro uvupaoro vearovira vara uvuipaive, vosa va rutu sirova torevokopape Pol vo siposiporoaro.

¹² Oa iava riro irara rutu Jisas oirao pieiva oiso-ia, airorovu-a oira vasi riakoro Grik iava, ora oearovu rutu oirara.

¹³ Vo ovusa oearovu Jiu-pa irara voeao oisoa vo toupaive Tesalonaika-ia oea va iava uvuiva vao oa purapasiva Pol vaio oirara-ia voeao Beria-ia Pauto vo reoro vatepaoro. Oa iava voare avaaepa voea piururuosa voea kasipu pieoro.

¹⁴⁻¹⁵ ✧ Oa iava oearovu oirao pie vovou irara Pol sipo pieiva uvavu avakava-ia. Uva voava Beria-ia Pol tapo avaaepa oearovu aue arova Timoti vaio ora Sailas Atens iare. Oire uva voa touoro vaitereire vorevira voea kokareva oiso, “Ragai iare ikauvira Timoti vaio ora Sailas arusa karepatai. Ra ragai tapo tousa utusi vo-ia.”

Vo Toupai Pol Iava Vo Osa Atens-ia Toureva

¹⁶ ✧ Vosa vaiterei ateate piepaoro Atens-ia Pol rirovira rutu rugorugoo iraparoepa voeaore oea oisoa sopaura oaive tovopaive aue-ia tokarasiara oaive, voea rutu voeao vo urui rutu sovara-ia tou irara.

¹⁷ Oa iava avaroepa oavu iare Sinagog Jiu vaaro voa oearovu tapo Jiu-pa irara ora reoreosa ora oearovu oearoa oisoa Pautoa-pa lotupaave. Uva

vokiara rutu-ia tapo aivaropa tapi oisoa voea tapo ora reopasa avaparo.

18 ☆ Ari ita, oearovu voearo riro tarai irara oea tapo oisoa Pol tapo uvurupaave oiso-ia, Epikurian-pa irara voeao, ora Stoik-pa irara. Uva oisi voearei rutupa siposiporeva Jisas iava ora rera vo torearo iava tapo. Vo osa rera vo reoroaro pukopaoro oiso puraaepa rerare, “O ita. Koovotoo eera ira riroara rutu reoara purapare.” Vo ovusa oearovu oiso puraaepa, “Era vigei siposipopare oearovu raga iava pisa irara pau irara.”

19 Oa isivaaro iava vao rerava Pol avaaepa aivaroa iare aue kukuearo-ia Ariopagas Pukui. Voa uva oisoa oaravu rutu lotuara rovirieipasa ora gurupaave. Oa iava voa rerare oiso puraaepa, “Vearopai vosa igei taviri oraivai raga iava vao-ia osa ragavira vii vo reoroaro toupaveira.

20 Uvare pisa reoro rutu purapariveira. Eva-a oa iava oiso ruipapaiei ra vara porearo iava vearovira rutu taraiio.”

21 Uva voearo Atens iava ora oearovu tapo aapaapau irara oea rutu oisoa reo uvu ruipa-paave orekerovu iava varao airepara, oara iava tavitavipaave oearovu.

22 Uva va iava Pol toreroepa voea rutu osireiari-ia voa vo Ariopagas Pukui-ia oiso purasa voeare, “Visii vao-ia Atens-pa irara. Uvuiparai visii kekea vo ovusa avivikepata rirovira rutu oearovupa pau irara.

23 Ari ita, vo osa oisoa vokapaa, uva riroara rutu eravaoara oisoa kekepaoro viripaa voraro

rutu visii vo uruiaro sovara-ia. Uva oavu-ia vo rigato epao oa oiso oisoa toupave oiso-ia, Vao-a vao eravaoa ropa pauto ira-ia viapau taraipaviei. Uva rera-a ro pauto irapa oisoa lotupata vo rera-ia tarai asavira, ira iava oiso ruipaparai ra visii tavitavia.

24 ✧ Ro-ia Pauto ira vo rasio rutu purareva ora orekerovu rutu varao oara rera sirova toupaveira. Aue iava uvare rera reitoa rutu ora rovopatoa rutu vo vuvuiua-ia ora vo rasitoa-ia. Ari ita, viapau oiso vo toupaveira lotupa keparo-ia oara purapapeira vo ora vigei vavaearo-ia.

25 ✧ Ora oiso tapo vo osa oearovu viapau uvuipaai ra oaravu avu vai rerapa vatepaive vo osa rerapa kovopaive. Eake iava? Uvare vara rutu-a vatepareveira oiso-ia, tootoa vao, ora vovoua, ora orekerovu rutu varao oara-ia vatevatea purapareveira oirara rutupa vo rasio rutu-ia. Uvare vaea kaevira raga toupapeira.

26 ✧ Ari ita, oirara rutu purareva kataito raga iava ro-ia rovopato. Ira raga iava voea rutu rigareva voraro ruture vo rasio rutu-ia. Uva rera raga Pauto vo vokio reesireva oa-ia karekeaverea, ora vo vokio oa-ia voea rutu ope-siaverea, ora vo tapo uva toupavereia taru.

27 Uva vara rutu-a varao ora rera ragare taraa-pasa oara purareva. Uva vai pasi uvuipaai ra rera vai kekepaive Pauto vo ora vara raga iava. Ari ita, oiraopavira rutu viapau oiso tauaivira vigeipa toupaveira Pauto.

✧ 17:24: Ais 42:5 ✧ 17:25: Sam 50:10-12 ✧ 17:26: Mal 2:10; Diu 32:8

²⁸ Uvare Pauto raga iavirava tootoopaviei, ora rera raga iavirava vokapai, ora auero rutu purapai rera raga iavirava. Oiso osa iravu visii iava riro taraito rigatoa purareva oiso, Vigei rutu-a Pauto ovii iraraaro.

²⁹ O ita, oiraopavira vigei-a Pauto ovii iraraaro. Uva viapau rutu uvuipaviei ra oiso rugorugoopavio oiso puraoro, Easi oirara raga Pauto puraiva oiso osa tokarasi aue-ia gol ora silva ora avekea vo oirara raga vo rugorugooaro sirova utupaoro.

³⁰ Ari ita, Pauto ira oisoa oirara rutu vura ragapareve voari tuariri rutu vo ovusa vaaruu vovouvira toupave voea vo pitupituroaropa voea roviriei arapa. Uva vo vokie goruvira rutu oirara ruture oiso puraparo, Visii rutu vuriara oavisii iava poreta viro.

³¹ Eake iava? Uvare ovokivu reesireva vao o-ia oirara rutu taru rovirieireverea vo rasio rutu-ia kataitoa raga uvuiarova Jisas. Eera ira-ia vo reesi oiraopavira purareva rera vorevira kopiia iava tore pieoro,” eisi osa puraroepa Pol.

³² Ari ita, vo osa vo reo uvuoro rera torearo iava Jisas rirovira ora agesi pieaepa vo va-ia vakuvakupaoro. Ovusa oearovu voea raga iava oiso purapaaepa, “O ita, igei oiso ruipapaiei ra vii vo siposipoaro uvuio ita va iava eva.”

³³ Oa iava voea arova ora vaseroepa Pol vorepaoro.

³⁴ Vo osa oearovivu rera sirova ora tavosiaepa oiso-ia, Daionisas ro Kaunselto vova Ariopagas Kort, ora o-ia riakova Damaris, ora oearovu tapo.

18

Pol Vo Kovoaro Iava Korin-ia

¹ Va isivaaro iava Pol avaroepa Korin iare vova Atens-ia.

² Uva voa aivaroreva iravu tapo rera vaisiario, Akwila ira kavauroepa Pontas urui-ia. Ira airevi raga urioroepa vatuava oaro tapo aue iava Itali-ia. Aue vituaro iava uvare iravu king ira reo goru-ia oiso puraroepa, Voea rutu Jiu-pa irara vo kavu iraoivere Rom-ia. Uva rera vaisiario ro-ia, Klodias Sisa.

³ ✧ Oire uva Pol vaiterei tapo toupaooro kovoreva, uvare vaiterei vo kovoaro oiso rutu oisoa toupave osa Pol vo kovoaro aue purapaooro varo keparo.

⁴ Uva oisoa vokiara rutu-ia vo Sabat vokiario vo Jiu vaaro-ia Reo Taisi Uvupa Kepa Sinagog toupave Pol vo voea varaaro rugorugooara akeakepaoro, oiso ra poreo viro Jiu-pa irara ora oearovu voea raga iava Grik-pa irara.

⁵ Oire vo osa Sailas vaio ora Timoti kare ovoisiepa aue iava Masedonia-ia, ovusa vaiterei isivaaro iava oisoa Pol voea siposipopave vokiara rutu-ia rera iava Ropoto Jisas Pauto reraaro rera oirao piepaoro voeapa.

⁶ ✧ Vo ovusa aue Jiu-pa irara rirovira rutu kaureopaave rerava rera reroaropaoro. Uva vo kaureo uvuoro Pol voea ruvara-ia kuvupatoaaro iava poupou tovetoveroepa oiso puraoro voeare, “Eagara, visii vaaro eva vuri reo kaureoa. Ari ita, vosa visii vao-ia riroirovira raga toupata vapa

✧ **18:3:** Ap 20:34; 1 Ko 4:12 ✧ **18:6:** Ap 13:45, 51; 2 Sml 1:16; Esi 18:13

vaou, uva viapau ragai vo vuriaro-a. Visii raga vaaro. Ari ragai evapa viapau. Ragoa kosiparavi ratau tou irara iare.”

⁷ Uva Sinagog iava kosiro viropa Pol avasa iravu vo kepaaro iare. Rera vaisiaro ro-ia, Tisias Jastas ira rō Pautoa-pa oisoa lotuparo. Uva rera vo kepaaro aue vatuaro-ia oisoa toupave Sinagog Jiu vaaro.

⁸ Uva iravu Krispas ira oisoa Sinagog-ia reiparo, ira oisoa Turaro Jisas oirao piepareve ora voeao oea tapo oisoa toupaveve rera vo kepaaro-ia. Ora oearovu rutu tapo Korin iava oearoa rutu oirao pie vovou rutu ouiva Pol vo reoaro uvuoro. Oa iava voea rutu baptaisaepa.

⁹ Uva orupavu-ia vokiario aue Turaro areo uusi-ia oiso puraroepa Pol-re, *“Opeita uriripaoro ora vii iava gisipo kapu piepari. Ari reo oara kosi piepari.*

¹⁰ Uvare vii tapo toupaveira. Uva viapau irai uvuiparoi ra vuria vai purareve vii-ia. Ari ita, riro irara rutu oirara oaa vo uruio sovara-ia karekeavere, Ragai voeaaro rutu.”

¹¹ Oire uva voa Pol katai iva-ia toureva ora kuro iva tapo, vo osa Pauto vo reoaro iava voea siposipopareva.

¹² Oire vo osa voa iravu ro-ia Galio ira airepavira rovoparoepa gavmanpaoro voa Grik-ia. Vo ovusa voea rutu Jiu oiso ruipapaaepa ra upoa purai aue-ia Pol. Oa iava rerava avaaepa aue iare kort oiso rera iava tavisia,

¹³ “Ro-ia ira vigei vaaro Reo Taisi putepaveveira oraivarovu purapaoro Pautoa-pa lotupasa.”

14 ✧ Oire vo osa Pol voea vo reoroaro puko rovopevea, ovusa Galio ora poreroepa Jiu-pa irarare oiso purasa, “Vosa rera-ia taraipata oiso, Oearovu uporeva oirara, ora riro kaviruto, ora oaravu rutu tapo vuriara oisoa purapareve, eva-a oa iava uvuiparai ra visii Jiu uvua va-ia.

15 Ari vosa visii raga vaaro Reo Taisi, ora varao vaisiara, ora oreorovu rutu, uva visii raga uvuipatai ra vara torevoko ragata rera tapo. Oa iava viapau uvuiparai ra vara puraa.”

16 Osa iava voea kosi pierewa voava vo kortupa tapi.

17 Uva vao oa isivaaro iava voeao Grik-pa irara aue Sostenis ouiva, ro ira oisoa Jiu vo kepaaro-ia Sinagog reiparo. Oa iava rera ragaiva vo kortupa kepa rataoaro riaaro-ia. Uva viapau va-ia eva oa puraiva rera-ia, Galio oavu avu vai purareva voea-ia.

Pol Antiok Iare Voreroepa Vo Siria Taere-ia

18 ✧ Uva-a voa vo Pol riro kaekae visivi toutou pierewa. Oa iava voava ora vaseroepa voeao ruvara iava oirao pie vovou irara. Oa iava avaroepa selpa uvuo-ia aue iare Siria. Uva vaitereo-ia Akwila avukarei ora Prisila aiterea rera tapo avasiepa. Oire uva-a voa vo uvare avaroepa uva rera iava orui siiva rera vaaro reo ovoi reesioro, vao oa purareva voa Jiu-pa irara vo pitupituaru.

19 Oire uva voava pouro viropa Efesas-ia. Uva voa vaitereo arova avaroepa Akwila avukarei ora Prisila rera raga Jiu vo kepaaro iare Sinagog voea

rutupa voa siposiposa voea vo rugorugooaro tavariosa.

²⁰ Uva rera ake ragapaiva oiso ra voea ruvara-ia tou rovoreve, ovusa voeare oiso puraroepa, “Easi viapau uvuiparai ra vo toua.

²¹ ✧ Uvare oiso vovouparai ra ikauvira raga avara Jerusalem iare.” Oire uva oiso voea tavireva, “Ari ita, vosa Pautoa raga uvuipa ragai vorevira kare piererve visii iare pasi.” Oa iava voava Efesas-ia ora vaseroepa va-ia selpa uvuoa.

²² Uva voava avakava sirova o-ia pouro viropa vo Sisaria-ia. Oire voava taru avaroepa Jerusalem iare lotuara rutuva vearo vaisi purasa. Uva oisi-a eisi osa pierivoiva, Antiok iare vararoepa.

Apolos Siposipopareva Vo Efesas-ia

²³ Pol riro kaekae visivi toureva vo Antiok-ia. Uva va isivaaro iava avaroepa vokapaoro ouruivovu iare vo rasio-ia vo Galesia ora Frisia-ia. Uva oirao pie vovou irara sopaaro goru piepaoro vokapareva.

²⁴ ✧ Uva iravu Jiu-pato aue iava Aleksandria rera vaisiario, Apolos. Riro vearo reo puratoa rutu, ora vao-ia tapo oisoa vearovira rutu rirovira taraiparo aue Tugoropa Vuku. Ira urioroepa Efesas iare.

²⁵ ✧ Uva rera-a ro-ia ira oisoa taraiparo vo Turaro vaaro-ia raiva. Oa iava oisoa kasiyarivira rutu torevokovira siposipopareve aue iava ro Turaro Jisas. Uva Jon vo baptaisaro raga-a oa-ia oisoa taraiparo.

✧ **18:21:** 1 Ko 4:19 ✧ **18:24:** Ap 19:1; 1 Ko 1:12, 3:5-6, 4:6; Ta 3:13

✧ **18:25:** Ro 12:11; Ap 19:3-4

²⁶ Oa iava Jiu vo kepaaro-ia Sinagog siposipo rovoroepe goruvira. Uva Prisila vaio ora Akwila rera uvusivoiva, rera ousiva rera vearovira siposiposa rera tarai pieoro aue-ia Pauto vo raivaaro, uvare oaravivu vuri visivi rera vaaro-ia uvusiva.

²⁷ Oire uva ro-ia Apolos ira oiso ruipaparoepa ra avaro Grik iare. Oa iava oearovu oirao pie vovou irara rera tauvaiva oavu-ia rigatoa rerapa raiva karusa va-ia. Oire vosa pouro viropa voa Grik-ia, oa iava voa toupaooro voeao oearovu oirao pie vovou irara rutu rirovira tauvapaoro toupaveva voa. Voeao oea Pauto vo kavikoaro sovara-ia Jisas oirao pieiva rutu.

²⁸ Oa iava rera vaaro-ia goru reo rutu Jiu vo reoroaro putepareva vo oavu-ia ora reoa. Uva Pauto reraaro ro Ropoto oirao piereva rutu aue-ia Tugoropa Vuku.

19

Pol Efesas-ia Toupaveva

¹ Uva vo osa Apolos Korin-ia toupaveva, ovusa Pol oiso ragavira vokaoro vo pukuiro-ia uri-oroepa aue-ia pou virosa Efesas. Uva voa oearovu kekereva disaipel irara.

² Uva voea akereva oiso, “E Tugoropato Uraurato outavorao vo oirao piea rovoaro isivaaro-ia?” Uva va iava oiso rerapa taeaaepa, “E uvare igei taraipaiei rera-ia ro Tugoropato Uraurato?”

³ Oire va iava voeare oiso puraroepa, “Ari eakere vao baptaisa-a oa outavorao?” Oa iava oiso puraaepa, “E aa vao-a? Ari vo baptaiso iava Jon oiso siposiporevora.”

4 ✧ Uva Pol oiso puraroepa voeare, “O ita, Jon ita obaptaisa vaterevora visii reesioro visiigoa poreta virora vuriara oavisii iava Pautoa iare. Oire ita, tepa Jisas tapo oirao pieta ro ira iava oiso puraroera Jon, Ro ira ragai sirova uturovere utupāua.

5 Oa uvuoro baptaisaepa ora reesioro, ra rera vaisiario-ia Jisas Kraiis toupaiava.

6 ✧ Osa iava Pol ora rera vavaearo tovoreva voea-ia. Oa iava voea iare Tugoropato Uraurato rerereva. Oa-a eva oa iava osarovu rutu aue reoara puraiva Tugoropato Uraurato goruaro-ia, ora varāo tapo reo ravaaro.

7 Uva voea uvuiaro rutu-a voeao katai tau erao (12).

8 Oire uva oisoa Pol avaparo Jiu vaaro iare Reo Taisi Uvupa Kepa Sinagog voea siposipopasa uriri asavira rutu vo peva sovara-ia kekira. Uva oisoa voea rugooaro akeakepareve, oisore ra oiso pieve osa rera vo rugorugooaro Pauto vaaro iare Sara.

9 ✧ Ari vo osa oearovu viapau oisoa rera reoaro uvupaive. Uva vao vituaro iava Turaro Kraiis vo raivaarova oisoa kaureopaave oira uvururo osireiario-ia, uvare viapau oirao pie vovou vai oaive. Va iava voea tapo disaipel avaroepa oavu iare skulpa kepa aue vaaro Tiranās. Uva voa vokiara rutu-ia voea oisoa siposipopareve.

10 Uva vo pitupitu-a vao oa purareva erao ivarei sovara-ia. Oa iava oirara rutu vo Esia Provins sovara-ia tou irara Turaro vo reoaro uvuiva, voea rutu voeao Jiu-pa irara ora Grik-pa irara.

✧ 19:4: Mt 3:11; Ap 13:24-25 ✧ 19:6: Ap 6:6, 8:17, 2:4, 10:46

✧ 19:9: 2 Ti 1:15; Ap 9:2

Siva Ovii Iraraaro Iava

11 Uva voa vo tou-ia Pauto Pol-pa gorua vatereva. Oa iava voa pisipisa kovoro ravoto kovoro rutu purareva.

12 Oire voa varao purareva osasararovu rutu iava varo tokotokoro voea vararo vara-ia gavipasa. Uva vara-a evara oara oisoa oupaoro avapaave vo voearo-ia upiapa irara vara tovopasa. Ra vara raga iava porete ovoipaave. Ora aue tapo tugara karero kosi piepaive vo vara raga-ia varao varo tokotokoro.

13 ✧ Oire oearovu tariri irara Jiu oea vo kovoaro-a vao-ia pisa kovo tugara kosi piepa kovo oirara iava. Uva urioaepa vo kovo purasa akeakevira Jisas vaisiaro sovara-ia oiso puraoro, “Visii vao-ia tugara kosi viro iraota, uvare vao-a oa puraio Jisas vaisiaro sovara-ia, ro ira iava Pol siposipopareveira.”

14 Uva voea voeao-ia erao vatara aue Siva ro Rovopato Pristo Jiu reraaro. Ira ovii iraraaro oea vo kovo puraiva.

15 Oire uva ro oirato rera iava tugarato oiso voea tavireva, “O ita, ira eveipaa eera Jisas vaiterei ora Pol. Ari irou irara visii?”

16 Vao isivaaro iava voea rutu-ia ora vikiroepa rera ro ira-ia oisoa tugara toupave. Oa iava voea upopaoro virireva. Uva va iava kasikasioro toriiva gapuvira raga rirovira rutu ora voea iava varaura oaive kapua pieoro.

17 ✧ Uva vo siposipo rera iava ikauvira rutu voraro rutu avaepa Efesas sovara-ia aue iare Jiu-

pa irararei ora Grik. Uva riroa rutu uriria ouiva. Oa iava Turaro Jisas vaisiario riro pieiva.

¹⁸ Oire uva oearovu voearo oirao pie vovou irara oea urioaepa voea iare voeapa kosi pievira tavitavisa, oisore ra vuriara oaive kavuive varao oara oisoa purapaive voviri tuariri.

¹⁹ Uva oearovu voea iava oearoa oisoa kuvu kovoro purapaive, ora voea varaaro kuvu kovoro purapa vukuro ouiva vara kasisa voea rutu osireiario-ia. Uva vara rutu voriaro uvuiario-a oiso toupai, Riroara rutu silva moniro (K50,000).

²⁰ Uva oiso rutu goruvira Pauto vo reoaro touva voa. Uva viapau oavu avu vai uvuipaepa oiso ra va puteve vo osa goruvira rutu kovaepa.

Vo Efesas Vata Kasipuaepa Pol-re

²¹ Uva varao isivaaro iava Pol goru rugorugoo oureva, oiso ra vorarore avaro Masedonia-ia ora Grik-ia. Oire vo osa vorarore avaro uvaroava, uvuiparoi ra Jerusalem-ia pouro viro. Va iava oiso puraroepa, “O ita. Tepa ra Rom-ia kekeavere.”

²² Vaitereo aiterea oisoa rera tauvapasi ira piereva Timoti vaio ora Irastas Masedonia iare. Vo osa oiso aueparoepa ra tou pie rovoreve voa vo-ia Esia Provins-ia.

²³ Oire uva vo vokia-a vao oa-ia riroa upoa karekeepa vao-ia Turaro Krai vaaro raiva vo-ia Efesas-ia.

²⁴ ✧ Iravu rera vaisiario, Demitrias ira oisoa kovopa irara oaro tapo oaravu garepa keparovi lotupa keparo purapareve aue-ia silva. O vo keparoaro riakova pauva iria vaisiario, Artemis.

Ora oearovu tapo tokarasi irara oea tapo oisoa purapareve vara raga-ia silva. Oara rutu-ia oisoa riroa rutu voria oupareve ora oirara oaro tapo.

²⁵ Oire uva ovokivu-ia ora rera voeaaro gurureva kovopa irara, ora oearovu tapo voearo oearoa areiivira raga oisoa oisi kovopaive tokarasi purapaoro. Oa iava voea ruture oiso puraroepa, “Avoeao, taraipatai vao-ia kovoa oa raga-ia monia oupapeira.

²⁶ ✧ Visii uvuipatai ra vurata ora uvuta varao-ia oara purapare Pol oiso purapaoro, Voeao-ia pau irara tokarasi irara oea purapai ora voea vavaearo iava, viapau oiso oiraopa irara. Ira-a ro-ia Pol ira voeao rutu vovouaro soporerevora Efesas ora uvarovu rutu voraro Esia Provins-ia.

²⁷ Uva vao-ia oa iava pasi vao vigei vaaro kovoa oavi opesipere, ora varao tapo voriara oavi. Ari ita, uva viapau oiso vara raga varao-ia, ari pasi vao tapo-a osa vai pasi viapau oiso oearoi varaopa lotupa keparo Artemis varaaro avivikepaavere. Oa vai iava vo keparo varao tou ragapaivere pasi. Ora oira tapo o-ia Artemis vaisiario rereevere iriapa oirara rutu lotu purapaaveira vo-ia Esia-ia ora voraro rutu vo rasio-ia.”

²⁸ Uva vo reoro uvuoro rirovira rutu raga pieiva kasipuoro. Oa iava voea rutu oiso puraaepa, “O-ia rirova rutu Artemis, vigei oiraaro vo-ia Efesas-ia.”

²⁹ Oire va iava oearovu tapo rovoaepa vo ora guruoro. Uva ora voea-ia vavagisiaepa. Viapau oiso ragavira taraipaaepa, Eake gurukoa vao, ora

✧ 19:26: Sam 115:4; Ais 44:10-20

oiso apeisi ragavira piepaio. Osa iava voea rutu ikauvira urioaepa ora kiusa vo ora reopa uvuru sovara-ia, vo ovusa vaitereo ivupaiva Gaias vaio ora Aristakas vaitereo Masedonia Provins iava, aiterea tapo oisoa vokapareve Pol.

³⁰ Oire Pol oiso ruipaparoepa ra rera tapo koataro vo uvuru-ia, ovusa disaipel irara rerare koruaepa.

³¹ Uva oearovu tapo gavmanpa irara vova Esia-ia oea rerare Pol korukoruoro rerapa rigatoaepa rera vate iraraaro oiso, “Opeita koatapauvere voea sovara-ia.”

³² Orekerovu rutu voeare vo uvuru-ia vav-agisiepa. Oa iava oiso vaivaisipaiva oearovu osivu ragavira reoreopaave, osa oearovu osivu ragavira purapaave ita. Uva viapau oiso ora voea-ia taraipaaepa oiso, Apeisi ragavira oiso osa piepai.

³³ Uva oearovu Jiu-pa irara voea iava oea ro Aleksanda kekeiva. Oa iava rera peopeopaiva ira pievira ora voeapa. Vo ovusa oiso vovou raga-roepa ra voea tapétapereve ora rera vavaearo-ia, oiso ra ora reoreoave. Ra voea eakaive Jiu-pa irara.

³⁴ Vo osa vo uvuru rutu vao-ia rera eveipaoro oiso purapaaepa, “Akoea. Rera ita eera Jiu-pato.” Oire va iava voea rutu rerava rirovira raga pieiva aue-ia erao vuuta oiso puraoro, “O-ia rirova oavi rutu Artemis vo Efesas-ia. O-ia rirova oavi rutu Artemis vo Efesas-ia.”

³⁵ Oa iava iravu kuskus voea tapetape ovoireva oiso puraoro, “Visii rutu vao-ia Efesas-pa irara. Iroutoa vai viapau visii iava taraiparoveira vao-ia osa vigei rutu lotupa kepa tokipapeira Artemis

vaaro, ora aue tapo aveke o tugoropava iria koveopa vuvuiua iava?

³⁶ Vosa va-ia vao taraipata, oire ora tape pieta. Opeita oavu avu vai purapata. Eake iava? Úvare viapau oavu avu vai rutu uvuipai vao putesa.

³⁷ ✧ Easi visii voeao ou pietavoi vore. Uva viapau oiso oaravu avu vai kaviruivoi vo o vo kepaaro-ia lotupa kepa. Ora viapau oiso oira vaisiario vara pieivo.

³⁸ Vosa Demitrias ora voeao tokarasi purapa irara oiso ruipaparo ra voeao oirara kortuive, oire uva torevoko raiva toupaiivoi va purasa, vo osa reo rovirieipa irara va puraive, aue iava vo osa gavman vaaro reo goru sirova utuave.

³⁹ Vosa oreoroi va sovara-ia touve, oire uva vearopai ra va torevokota Kaunselpa aivaro sovara-ia.

⁴⁰ Ari ita, uvuipaviei pasi ra va-ia vao vuria vai oupe vo Rom gavmanaro-ia, uvare vigei rutu tokipareveira. Eake iava? Úvare viapau oiso uvuipaviei ra va vao vuria aviavi piepe voeapa.”

⁴¹ Oreo-a vao oa isivaaro iava voea rutu kosi piereva kuskus.

20

Pol Masedonia Provins Iare avaroepa Ora Grik-ia

¹ ✧ Oire uva va vao isivaaro iava Pol keeroepa voea ruture disaipel auere voea tapo sekansa. Oa iava voea vovouaro goru piereva vo voeapa

vearo reoro vateoro. Uva vao iava avaroepa Pol Masedonia iare.

² Oa iava voraro rutu vokareva vo taerero rutu-ia voearo oirao pie vovou irara vovouaro goru piepaoro. Uva vo voka-a eva oa-ia pouro viropa Grik-ia.

³ Oa iava voa tou rovoreva vo peva kekira sovara-ia. Uva vo tou-ia eva Siria iare avasa vatatopoparoepa aue-ia avasa selpa uvuo. Uva voare avasa auepaoro oiso uvureva, uvare rera uposa raiva purapaaepa Jiu. Oa iava viapau Siria iare avaroepa, ari vorevira voreroepa Masedonia iare.

⁴ Uva voeao-ia oirara oea rera tapo avaaepa vova Esia voea oiso, Sopata ro vova Beria ro-ia Piras oviitoaaro, ari Aristaka ora Sekandas aue iava vaiterei Tesalonaika, ari Gaias vova Debi, ora ro-ia Timoti, ora aitereivu vaitereo vova Esia Provins, Tikikas ora Trofimas.

⁵ Voea rutu iraaepa tuesa aue-ia Troas igeire. Vo ovusa ragai Luk vorevira Pol tapo touava.

⁶ ✧ Vo voki ro varao Tugoropa voki ro isivaaro iava Yis Asa Bret Voki ro Filipai iava ora vaseiepa uvuoa-ia. Vosa vo vavae aue voki igeire puteva voa oa-ia aue-ia pou viroiepa Troas urui. Uva voa touiova katai wiki-ia.

Pol Ovoiopavira Rutu Avaroepa Troas Iare

⁷ ✧ Oire uva voa rovopa vokia vo wik iava ovokia-ia igei rutu ora guruiepa kovukovu aio ora komunion aio purasa. Ari ita, riro kaekaevira rutu siposiporeva aue Pol katai tau erao (12) vuuta-ia putesa voa vo voki ro. Uvare oiso

✧ 20:6: Ap 16:8 ✧ 20:7: 1 Ko 16:2; Re 1:10

vovouparoepa ra voa ragava va iava vao voki ovoiro uvavure ita.

⁸ Uva vo kepa-ia otugivu oisoa toupave ivara-ia pa tugi, oa sovara-ia vuravuara toupai va voa vo uva ora guruiepa Pol vo siposipoaro uru piesa.

⁹ Oire vo osa Pol voeapa riro kaekaevira rutu siposipopareva, ovusa iravu viovokoto, Yutikas kiuvupa ratao-ia pauparoepa rera uru piepaoro. Uva voa rurapareva. Osa iava koveroepa kukau virooro riro kaekaevira kovesa vo rasiuaaro vo tugi iava vao vo pevapa tugi ivaraiapa rutu. Oire voava rera kae pieiva vo kopii raga, uvare ora kopii pie ovoiroepa.

¹⁰ ☆ Uva Pol vararoepa rera-ia pituoro taku virosa. Oa iava voeare oiso puraroepa, “Teapi keapaoro uriri ragapata. Viapau oiso oavu avu vaiei rera-ia. Ira ro tootoovira toupare.”

¹¹ Uva vao isivaaro iava vorevira iparoepa vore ivaraiapa tugi va vao kovukovu aio ravaasa. Oa iava voea rutu va aioiva. Oire uva voa riro kaekaevira rutu siposipopareva voeapa, ovusa rerare aviepa. Oa iava voea arova voki ovoiroepa ora vaseoro voea arova.

¹² Uva kareaepa voava vorevira rera tapo ro-ia viovokoto, uvare vorevira tootooroepa. Oa iava rera-ia roru iraopaiva.

Pol Uvuoa-ia Avaroepa Vova Troas Eisire Mailitas

¹³ Uva igei iraiiepa selpa uvuoa-ia Asos iare, vo osa Pol raivaaro vokavira uturoepa igei iare.

☆ **20:10:** 1 Kin 17:21; Mt 9:23-24

14 Oire voava igei iare karero viropa. Uva voava igei rutu taru uvuoa-ia avaiepa ita aue iare Mitilini.

15 Voava ita topa uviroiepa va-ia selpa uvuo aue iare Kaios ruvara-ia. Uva voava taru pou viroiepa utupa voki-ia Semos-ia. Oire voava ita ora vaseoro topa uviroiepa Mailitas iare.

16 ✧ Oire voa Pol oiso ruipaparoepa ra Efesas-ia pute ragaive, uvare reasiparoepa oiso ra voeare pute ragave ovokirovu Esia-ia. Aue iava uvare Pentikos Vureipa Voki Jiu vaaro iare ora ikau pieparoepa Jerusalem-ia, oiso ra ikauvira voa poua viro.

Pol Oira Vasi Irarare Avauereva Efesas-ia

17 Uva Mailitas-ia toupaooro Pol reoa siporeva Efesas iare voeare oea oisoa lotu kovo-ia irapaave, oiso ra rera iare urioave vo-ia selpa uvuoa-ia. Uva Efesas-iapa tauai visivi toupaveira.

18 Oire vo osa poua viropa rera iare, oa iava voeare oiso puraroepa,

“Visii rutu vearovira vao-ia taraipatai, oiso osa vova rovo voki rutu-ia Esia Provins-ia vovouisi oaa rutu tovo rovoavora vo kovo sovara-ia.

19 Uva viapau oiso ora vaisi oaa rei pieav-ora. Ari oisoa gau ragapaa vo pitupituro-ia voea varaaro vuri pitupituro, rara vara-ia ragai sirao piepaive. Ari ita, taraipatai va-ia vao ragai vaaro tavaka vao-ia oiso osa oisoa ragavira keripaave voeao Jiu, oiso ra ragai upoive.

20 Uva vao-ia taraipatai oiso, Easi viapau oiso oreoroi karutuoro oarai vateavora voviri visiipa vo reo iava tauva reo. Ari ita, oiso-ia visiipa

✧ 20:16: Ap 18:19; 2 Ti 1:15

oiraopavira siposipopaavora vo aivaroara-ia ora vo kepaara oavisii-ia.

²¹ Vo reo raga vao-ia oa vateavora voeare-opa Jiu ora Grik, oeara voeareo vosiavora oiso voearei tavioro, Vuriara oavisii iava poreta viro aue iare Pauto, ra Jisas Krai oirao pieta ro Turaro oavi.

²² Uva vo vokio-ia avaparai Jerusalem iare, uvare ro Tugoropato Uraurato ragai ivupare goruvira. Uva va iava oiso rugoaparai, Eake vai ragai-ia karekepere voa evoa Jerusalem-ia?

²³ Ari ita, vao raga-ia taraiparai vo osa virivira vokapaaveira voraro uruiara rutu-ia, uva Tugoropato Uraurato ragai tavipareveira varao raga iava tavakaara, ora vo osa ragai tuukepaive tuukepa keparo-ia oara kekeavere vovio utu-pauavi.

²⁴ ✧ “Ari ita, vao ragai vo tootoaro oa-ia viapau oiso rugooparaveira vo osa kovopaaveira. Ari ita, vava toupaa auere oiso ra va iava ragai vo kovoaro ora ragai vo raivaaro opesi piea vareo oarea ragaipa vatereva Jisas Krai oirara rutupa siposipopasa Pauto vo tokiaro iava vearoa.

²⁵ “Ari ita, visii rutu tapo toupavaora vo Sara iava siposipopaoro Pauto vaaro. Uva vaviopavira raga vara rutu varao opesi ovoiei. Uva taraiparai oiso, Easi viapau oiso ragai puaro keketavere rara vorerivira.

²⁶ Oa iava visii rutu tavitavi iraopaa vo vokio-ia oiso-ia, Vosa ro ira visii iava oiso opesiro oirao pie asavira raga, uva viapau rutu oiso ragai vaaro-a.

✧ **20:24:** Ap 21:13; 2 Ko 4:16; Ga 1:1

²⁷ Uvare viapau oiso visiipa oavu avu vai karu-tupaavora vo osa visiipa Pauto vo rearo iava siposipopaavora.

²⁸ ✧ Oire uva vatatopopatai. Ra vearovira ora tokita, ora voeao tapo Pauto voeaaro oea visii vo tokiaro sovara-ia Tugoropato Uraurato oea tovorevora. Ra oiso ora tokita osa oearovu sipsip karero tokipaiveira. Visii tavipaa ra voeao aio pie iraota vao-ia Pauto vo rearo, voeao oea roporo-porevoiva Pauto, voea vorireva Jisas revasiaro-ia vo evao parikou-ia.

²⁹ Ari ita, uvare oiso ragavira taraiparai osa oearovu osararovu iava ora kiuavere visii sovara-ia voeao visii iava oearovu riro oirao pie vovou irara kavirusa. Oiso osa aakau kare uriopaaveira sipsip ragui aiopasa voea kavirupaoro.

³⁰ Ora oiso tapo auepa ora visii raga iava oearovu oearoa rirovira kuuvuavere. Ra visii iava oearovu keaive, Voearo oirao pie vovou irara ora voea sirova utupasa.

³¹ Oire oiso-ia, ra uutupaoro ora vatatopopata. Ra vaore rugoopata oa iava visiipa oisoa siposipopaa vokiara rutu-ia aue sovara-ia vo peva ivaro (3 yia). Oiso tapo osa rirovira oisoa gaupaoro visiipa siraopara.

³² “Vo vokio-ia visii tovopaa Pauto vo tokiaro sovara-ia. Ra Pauto vo rearo-ia sopaura oavisii aio pieta. Oreoa-a vao-ia goru reo rutu oreoa uvuipai visii sopaaro goru piepasa. Oa iava utupaua oiso visii viraakorevere, uvare visii rutu-a rera voeaaro oea roporoporeva ora rerapa.

✧ **20:28:** 1 Ti 4:16; 1 Pi 5:2; 1 Ko 12:28

³³ Visii tavipaa oiso, Viapau oiso oearoi visii iava orekeroiaro riiriipaavora moniara vai, ora kotokotoara vai, ora vearovara vai kuvupara vai.

³⁴ Uva visii raga vearovira rutu taraipatai ragai-ia, ragoa ora ragai vavaearo-ia orekerovu oisoa purapaa moni oupasa aio voripasa ora ragaipa, ora voeao tapo ragai iavapa irara.

³⁵ ✧ Ragai-a ovoovoa visiipa ragoa visii kareke pieavora vao-ia oiso, Apeisi ragavira uvuipatai ra voearovio apota irara tauva ragapata vaore rugoopaoro Jisas vo reoaro oa-ia oiso puraroepa, *“Roru-a vao oa oupari oearovu vate ragapaoro, oa-ia putepaiveira vo rorua oa karekepapeira varao-ia oara ou ragapari.”*

³⁶ Uva vo reoa-a vao oa opesi pierevoiva, Pol takuro viropa voea tapo varirisa.

³⁷ Oa iava voea rutu rirovira gauiva rera rau-paoro ora rerava uugaapaoro. [Evarei voea vo sekanaro.]

³⁸ Uvare vaore rirovira rugorugooaepa oreoa-ia oiso puraroepa voeare, *“Viapau oiso visii kekeavere vorevira.”* Eva-a oa iava voea vovouisiro oaive vavataepa siraooro. Uva va vao isivaaro iava rera tapo avaaepa selpa uvuo iare.

21

Jerusalem Iare Avaroepa Pol

¹ Vo osa voea arova lotu tokipa irara ora vaseiepa vo-ia Efesas avaoro uvuoa-ia, aue iare torevokovira pou virosa Kos-ia. Uva utupa voki-ia

✧ **20:35:** Mt 10:8; Ro 15:1

avaiepa Ros iare. Oire uva voava avaiepa Patara iare.

² ✧ Uva evoa oavu kekeiovora selpa uvuo oa aue iare Finisia avasa auepaaepa. Uva va iare ora vaseiepa vo uvuo arova oa-ia urioiepa vore.

³ Oire voa uriopaoro koike varata iava Saipras toko vurapaoro puteiova torevokovira avaoro Taia iare vao oa Siria taere sovara-ia toupaveira. Uva voa-a vo uva selpa uvuo arova ora vaseiepa vo osa va iava kovopa irara kotokotoara rere piepaiva rogara arore.

⁴ ✧ Uva voa toupaooro oeavuva aivaroiava disaipel. Oa iava voa touiova katai wik rutu sovara-ia. Uva Tugoropato Uraurato vo goruaro iavirava Pol taviiva oiso, “Viapau uvuipau ra Jerusalem iare avau.”

⁵ ✧ Oire uva vo voki-ro isivaaro iava ora topaiepa ita uvavure ita avaoro. Oire vo osa voava igei rutu ora disaipel irara ovii avaoroaro igoa rutu ora vaseiepa vo urui iava avaoro. Uva voava avapaoro rogaraua-ia taku viroiepa varirisa.

⁶ Oa iava igei rutu ora igeiva sekaniepa ora tavarisa voava, vo ovusa voreaepa atoiare ovusa uvuoa-ia avaiepa.

Sisaria-ia Profetato Agabas Pol Vatareva Reoa

⁷ Vo osa aue iava ita Taia-ia avaiepa vore Tolemes. Uva evoa oearovuva oirao pie vovou irara sekaniepa voa touoro katai voki-ia.

⁸ ✧ Oa iava utupa voki-ia avaiepa ita Sisaria iare. Uva voa iravu vo kepaaro iare avaiepa rera

✧ 21:2: Ap 11:19 ✧ 21:4: Ap 20:23 ✧ 21:5: Ap 20:36 ✧ 21:8: Ef 4:11; 2 Ti 4:5

vaisiaro ro-ia, Filip ro evanselisto. Voeao iava rera oea roporopo rovoiva tuariri Jerusalem-ia erao vatara oira vasi irara.

⁹ Uva rera ovii riakoaro tavauru riako vo resura airoa vairo oisoa oiso rutu reopaave osa profet irara, varao reesipaoro ravotovira oara uvuipai ra karekepape vo utupaua.

¹⁰ ✧ Oire uva ovokirovu-ia voa toupaiova ovusa iravu ro-ia vararoepa igei iare Judia Distrik iava rera vaisiaro, Agabas ro profetato.

¹¹ Oire vosa igei iare karero viropa, oa iava Pol vo iroaro takipa iro oureva ora rera iava vavaeara ora kokotoarei tuukesa oiso puraoro, “Vo irore Tugoropato Uraurato oiso taviroi, Ro vo iro-ia takiparoveira, ira tuukeivere Jiu vo-ia Jerusalem-ia. Osa iava osararovupa rera vateivora, rera vuri pieivere.”

¹² Uva vo reoro uvuiovoiva, igei rutu ora voeao oea vo kepa-ia oisoa tupaive oiso Pol rirovira rutu vosi ragapaiova, “Viapau rutu uvuipauei ra Jerusalem iare avau.”

¹³ Vo osa oiso puraroepa, “Eake-a vao oapa gaupata ragai vovouaro vavata pie ragapaoro? Ari ita, voare vatatopoparai Jerusalem-ia. Eagara vosa ragai tuukeive voa. Ora vao tapo oare vatatopovira toupaa, Eagara vosa kopiira auepa Turaro Jisas voa vo Jerusalem-ia.”

¹⁴ ✧ Oire uva va iava oiso aueiepa, Easi viapau rutu uvuipaviei oiso ra rera vovouaro vorepe. Oa iava rera eakaiova oiso raga rerare purapaoro,

✧ **21:10:** Ap 11:28 ✧ **21:14:** Mt 26:42; Lu 22:42

“Ari ita, vao ragapa ruipapaiei vo osa Turaro raga-a rera vo ruipaaro purareve vii-ia.”

Jerusalem-ia Pol Ora Rera Vo Kovoaro Iava Siposiporeva Reipa Irarapa

¹⁵ Vao isivaaro iava auero oaio vatatopoiova ipa ovoisa voare Jerusalem-ia.

¹⁶ Oire uva oevu disaipel irara Sisaria iava igei tapo avaaepa Neson vo kepaaro iare okepa-ia toupaiovere. Ro-ia Neson ira Saipras iava urioroepa, ira oisoa rovovira rutu Pauto oirao piepareve.

¹⁷ ✧ Oire vo osa pou viroiepa Jerusalem-ia, ovusa oearovu oirao pie vovou irara igei-ia rirovira rorupaiva.

¹⁸ Oa iava utupa voki-ia Pol igei tapo avaroepa Jems iare ora oearovu lotua-ia reipa irara.

¹⁹ ✧ Uva pou virooro Pol voeava sekanroepa. Va isivaaro iava voeapa siposiporeva katakataivira varao iava oara purapareva Pauto voeopa ratau tou irara vo rera vo kovoaro-ia Pol.

Pol Reo Uvuroepa Reipa Irara Ruvara-ia Oa Iava Tempel Iare Avaroepa

²⁰ ✧ Vo osa vo siposipo vao uvuiva, oa iava Pautoa-ia vuurapa vaisi puraiva. Uva va iava oiso Pol-re puraaepa, “Ari ita, vo-ia Jiu-ia taraipaei, uva riro irara rutu oirao pie vovou irara toupai riro tukuro rutu (tausen). Vo osa tapo goruvira rutu vao raga sirova Moses vaaro Reo Taisi utupaaveira.

✧ **21:17:** Ap 15:4 ✧ **21:19:** Ap 14:27, 1:17, 20:24 ✧ **21:20:** Ap 22:3; Ro 10:2; Ga 1:14

21 Ari ita, oearovu voea iava Jiu-pa irara vii iava tauai rutu oisoa tavitavipaave voeao oirao pie vovou irara oiso, Ro Pol voeao Jiu siposipopareveira oearoa ratau tou irara vo taereroaro sovara-ia toupaveira, oiso ra Moses vaaro Reo Taisi eakaive. Ora vao tapo oare koruparoveira oiso, Opeita ora visii voeaaro kakae vure rakari verapata. Ora opeita vao tapo sirova utupata Jiu vo pitupituaru.

22 Oire uva apeisi ragavira, vo osa vii vo touaru iava uvuivere vo-ia voeao Jiu iava voea oirao pie vovou irara?

23 Uva oiso vearopai rutu vosa oisi pieri oiso osare vii tavipaiovoi oiso, Vo resura epao oira vo-ia oea oavu reo ovoi puraivora oavu avu purasa Pautoa-pa. Uva va puraoro ora voea-ia reesia puraivere ora gagavurioro.

24 Oresuai tapo avauvere rara Jiu-pa irara vaaro tugoropa sisu purasa. Oire uva vo pitupituo vigei vaaro voririvere tugoropa sisu ora vao korusupara tapo, vo osa ora vii iava orui gagavurisa auelpau. Oa iava oearovu uvuipaai ra vii-ia taraiave oiso, Akoea, ari vara rutu-a varao oara iava kuuvupaaveira. Ari ita, oiraopavira rutu Pol Moses vaaro sirova Reo Taisi utuparoveira.

25 ☆ Uva igei vo rigato sipoiovora voeapa oearovu oirao pie vovou irara ratau tou irara voea origatoa tavipapeira Moses vaaro iava Reo Taisi. Oa oiso purapapeira, Vearopai ra varao raga sirova utupata oiso-ia, Opeita varao korusupa aioro aiopata oara vatepaiveira

☆ 21:25: Ap 15:20, 29

oearovu tokarasi irarapa vara-ia vuivui pura-paoro. Opeita ora visiiva otopata oara kavu iraota. Opeita vo karero varuere kare aiopata okarea kopii piepataveira voea kaapaoro. Oa iava revasiva viapau puteiveira vo kare iava. Opeita revasiara aiopata.”

²⁶ ✧ Oire uva utupa voki-ia vo resura tapo avaroepa Pol voeapa va vorisa tugoropa sisu. Oa iava voea rutu va puraiva ora rera. Eisi osa iava Jiu vo kepaaro-ia Rovopa Kepa Tempel koataroepa va iava vao reo ovoi reesiaro vearovira voea tavitavisa. Oire uva ora rera-ia tapo oavu purareva tugoropa sisu, oisore ra sisigaruevira rutu toupave. Osa iava voea tavireva oiso, “Va vao tugoropa sisu oa opesipere vosa koruoua puraio, vo rara erao vatarapa voki puteve.”

Pol Rauiva Vo Tempel Sovara-ia Rera Iava Gasisa

²⁷ ✧ Vo osa erao vatarapa voki tutuu pieva osa oavu Esia Provins iava voea Jiu-pa irara Pol kekeiva Tugoropa Kepa Tempel sovara-ia. Oa iava voea oearovu rutu kasipu pieva voea vavagisi piepaoro. Oa iava Pol sitaoro rera ivuiva

²⁸ oiso keerapaoro, “Avoeao uriota! Uriota! Ro kekesa oirato ira uvarovu rutu avaparoveira oirara rutu vovouaro poreporepasa, oisore ra varao eakaive Jiu vo pitupituroaro. Ora varao rutu oara toupaveira Moses vaaro-ia Reo Taisi, oisore ra vara tapo kavuive, ora vao tapo Tugoropa Kepa. Oire uva vo vokio ita koataparoi

✧ **21:26:** Nam 6:13; Ap 24:18 ✧ **21:27:** Ap 24:18, 26:21

ae-ia Tempel voea tapo voea ratau tou irara vo kepao-ia vuivui-pasa, osapa oiso tugoro iraopa-peira.”

29 ✧ Oa iava oiso puraaepa, uvare vokipaua Pol kekeiva ovusa uruia sovara-ia toupaveva iravu tapo ratau tou irara iava rera. Ira vaisiaro-a ro, Trofimas, Efesas iava rera. Ari ita, uva viapau oiso Tempel sovara-ia koatasiepa, ari rera roruoru ragapaiva.

30 Oire uva vo urui rutu ora sitaoro vusiiva Pol rausa Tugoropa Kepa sovara-ia. Uva voava rera ivupaoro kosia viropa. Uva va isivaaro iava riro ratao tupaoro va goruiva rera asavira.

Rovopato Viurupato Rom Gavman Tokipato Pol Oureva

31 Uva voea-a voea kasipu irara oea oisore auepaaepa ra Pol kopii pieive rera upooro. Osa-a oiso osa iava oavu rigatoa ava pieiva iravu iare rovopato voea iava viurupa irara rera. Origatoa-ia oiso puraaepa, Voea rutu vo Jerusalem-ia oiso ruipapaai ra Pol upoive, uvare kasipuvira rutu toupai rerare.

32 ✧ Oire iravu ro-ia ofisato ikaureva oearovu tapo reipa irara ora viurupa irara voare vo kasipu uvuru uva touva. Uva rera kekeoro ora oearovu viurupa irara Pol eakaiva rera kopii pie arapa.

33 Oa iava ro-ia ofisato Pol ruvara iare tuureva rera-ia pitusa auere rera kort piesa. Uva oiso voea viurupa irara tavireva ofisato, “Vearovira rutu rera Pol tuuketavere goruvira oiorei-ia sen irorei vai.” Vo uvuru voea akereva oiso, “E irouto-a rera? Ira eake purapare?”

34 ✧ Oa iava oeavu oiso puraaepa, ovusa oeavu osirovu ragavira ita aia reopaaepa. Uva viapau oisi vituaro iava oiso reoa vai oupareva, uvare riroirovira raga ora reopaaepa. Uva ofisato viurupa irara tavireva oiso, “Avata rerava Pol vore visii vo kepaaro-ia.”

35 Oire vo osa kepa oaive-ia voea viurupa irara rerava karea viropa. Oa iava vo kepa taapaaro vituaro iava ipapaoro ora voea raga vutuaro-ia rera ipa pieiva, uvare oearovu rirovira rutu kasipupaaepa rerare Pol.

36 ✧ Uva voea rutu rerare raga piepaoro urioaepa oiso purapaoro, “Rera upota! Rera upota!”

Pol Jiu Tavireva Rera Vo Oirao Piearo Vituaro Iava

37 Oire tutuu pieiva ora voea vo kepaaro-ia viurupa irara rerava koatasa. Uva voava ofisatoare oiso puraroepa Pol, “E uvuiparai ra vii tapo ora reo rovara?” Oa iava vo reo uvuoro vao Grik reo ro ofisato oiso puraroepa rerare, “O ari Grik reo-ia taraipaei?”

38 ✧ Uva vii vo reoaro-ia taraira, viigoa viapau oiso gavman tapo ora upouepa voviri tulariri oearovu vo rugorugooaro vavagisi pieoro. Vo ovokia-ia vo resura tukuro (4,000) tuvetuvepaivora raaka tapire.”

39 Oa iava Pol rera vo reoaro pukooro oiso puraroepa, “Iu ita, ragai-a Jiu-pato vova Tasas-ia vo Silisia taere. Vo uruio oa-ia rei vaisi toupaveira.

✧ **21:34:** Ap 19:32 ✧ **21:36:** Lu 23:18; Jo 19:15; Ap 22:22

✧ **21:38:** Ap 5:36; Mt 24:26

Uva oiso ruipaparai ra voeao tapo oirara ora reora.”

⁴⁰ ✧ Oire va iava ro ofisa oiso rerare puraroepa, “Oire ita, oisi pieri voea tapo.” Oire voava Pol taapa kukuearo-ia torepao ro voea rutu tapeta-pereva aue-ia vavaearei. Uva ora siroi pieaepa. Oa iava voeava ora reoroepa Hibru-pa reo-ia rera Pol.

22

¹ Uva voeare oiso puraroepa, “Aite irara oaa ora araoko irara oaa. Ragai uvu iraota vao-ia osa visii tavitavipaa ora ragai iava.”

² Oire vo osa Hibru-pa reo-ia reoreoroepa voeare, osa va-ia rera uvuoro rirovira rutu riteiva reo tokooro.

³ Uva oiso puraroepa voeare,
 “Ragai-a Jiu-pato ragoa vo kavauraera Tasasia Silisia taere sovara-ia. Oa iava Jerusalemia voava skulsa avaraera. Oire uva voa toupaveira iravu Gameliel ragai reraaro tisato, ira ragai vearovira rutu siposiporevora Reo Taisi vao vigei aao iraraaro vaaro. Oa iava vearovira rutu Pauto sirova utuparaveira. Uva viapau oiso irai ei visii-ia ira uvuipa ra oiso pierieve osa toupaa.

⁴ ✧ Ari ita, riroa rutu tavaka oisoa kareke piepaa voeare oirao pie vovou irara Kraisi vo raivaario-ia, vo osa voeare taraapaavora voea upopasa. Voea rutu oirara tapo ora riakora oearoa rutu oisoa oupaa tuukepa kepa iare.

⁵ Uva voea rutu-a voeao-ia reipa irara pris irara ora voea Kaunsel irara oea rutu uvuipaai vo

✧ **21:40:** Ap 12:17, 22:2, 26:14 ✧ **22:4:** Ap 8:3, 26:9-11; Fl 3:6

reo oirao pieive visiipa ragai vaaro, uvare voea ruvara-ia pasiara ouavora vo Damaskas iarepa raiva karusa voeare voa tou irara oirao pie vovou irara. Oa iava vo raivao-ia avaraera oearovu voresa oirao pie vovou irara vore Jerusalem-ia, oisore ra voa voea upoio.

Pol Voea Tavireva Ora Rera Vo Pore Uviroaro Iava

⁶ ✧ “Ari ita, vo osa avaparaera vore Damaskas-ia ruvara-ia ravireopa vuutavi-ia, ovusa voa ragai iare varaera sisikore aviavi vuvuiua iava ragai aau piesa.

⁷ Oa iava rasiua arore kove ovoiraera. Uva voava vo reo uvuavora oa oiso puraera ragaire, *Sol, Sol. Apeisi iava ragai vuri piepariveira vokiara rutu-ia?*

⁸ Uva oiso akeavora, Turaro, irouto-a vii? Oa iava Turaro oiso puraroepa, *Ragai-a Jisas ragoa upopariveira vokiara rutu-ia.*

⁹ ✧ Ari ita, voeao oea tapo vokapaavora oea vo aviavi kekeivora, osa viapau vo reo uvuivora. Oa uvuavora, ragai raga.

¹⁰ “Oa iava oiso puraraera rerare Turaro, Uva eake vai purapaa? Oa iava oiso ragai tavirevora rera Turaro, *Toreu vova ra avau Damaskas iare. Uva evoa iravu vii tavirevere rara varao rutu iava oara vii iare uriopere utupaua.*

¹¹ Ari ita, ragai aau pievora vo aviavi, oa iava ragai sikuropaivora Damaskas iare avapaoro.

¹² ✧ “Uva voa iravu oisoa toupareve rera vaisiario, Ananias vearoto lotu purapato, ira oisoa Moses vaaro sirova Reo Taisi vearovira

utuparo. Ro irapa oisoa Jiu-pa irara rutu avivikepaave voa Damaskas-ia.

¹³ Ira ragai iare urioroepa. Uva ragai ruvara-ia tutuu pieoro oiso puraroepa, Araokotoa oaa, Sol. Vorevira vurari. Oa iava vorevira vuraavora vo rera keke ovoisa.

¹⁴ Oire va iava Ananias ragaire oiso puraroera, Vegei aao iraraaro reraaro Pauto vii reesirevo, oisore ra rera vo vovouaro-ia taraiu. Ora vo rara Torevokoto kekeri rera reraaro Kovopato, ora vo osa rera vo reoaro uvuri vo reo oa kosi piro rera gisipoaro iava.

¹⁵ Vaore oiso ra vara rutu iava tavitaviu varao oara kekerivorao ora varao oara uvurivorao voea rutupa oirara. Ra vara iava rera oirao pieri voea rutupa.

¹⁶ ✧ Oire uva eakere tuepau. Avau baptaisa ousa, ora rara tapo Jisas Kraiss areri ra vii vaaro vuri vovou verareve. Eisi osa puraroepa Ananias ragaire.

Pauto Pol Siporeva Ratau Tou Sararore

¹⁷ ✧ “Oire uva Jerusalem iare voreraera. Uva voa-a vo Jerusalem-ia uva variriparaera, ovusa areo uusi sovara-ia ragai iare urioroera Turaro, vo ovusa Tempel sovara-ia toupavora.

¹⁸ Uva Turaro ragai tavirevora aue-ia areo uusi oiso, *Jerusalem iava avau ikauvira, uvare vo tou irara viapau oiso vii reoroaro uvupaivere varao ragai iava.*

¹⁹ Oa iava oiso puraraera rerare, Turaro oearovu ragai-ia taraipai vo osa avaparaera

✧ **22:16:** Ap 2:38; Hi 10:22; Ro 10:13 ✧ **22:17:** Ap 9:26, 10:10

vorarore aivaropa tapiro voeare taraapasa oirao pie vovou irara, auere voea ragipasa ora voea tovopasa vo tuukepa kepa sovara-ia.

20 ✧ Ora vao-ia tapo taraipaai ragai-ia vo osa vo tou-ia toupaaavora, ovusa Stiven vurokooro rera kopii pieivora aue-ia aveke ro vii kovopatoaaro. Oire uva vo vokia-a eva oa-ia ragai toupaaavora. Oa iava voeare oiso puraraera, Iu vearopai, rera kopii pieta, vo osa voea vo ogooroaro tokipaavora aue kuvupa ogooro oara veraivora ora voea iava rera uposa.

21 ✧ Ari ita, Turaro ragaire oiso puraroera, *Jerusalem iava ora vaseu, uvare voava vii arupaa. Ra avau osararovu rutu voeao ratau tou irara tavitavisa tauai.*”

Pol Utupato Ruvara-ia Toureva

22 Ovoiei, voava voea rutu ora siroi pieaepa Pol vo rearo uru piepaoro. Ari vosa ratau tou irara iava voea tavireva, oa iava rerare rirovira rutu kasipuaepa. Oire va iava voea rutu raga pieoro oiso puraaepa, “Rera kopii pieta. Teapi vo raga tootooparo.”

23 ✧ Uva rerava oivepaoro rasiara kakavupaoro va-ia vikipaaepa viara-ia. Eva-a oa-ia kuvupara oaive tapo sitapaoro ora voea iava vara vikipaiva. Oara rutu-ia rerare kasipua kosi pieiva vao voea vo pitupituaro.

24 Oa iava ro ofisato rera koata piereva. Uva rera vateoro voeapa oiso voea tavireva, “Rera ragipata, ra oiraopa vai iava taviro vao oapa kasipupaai rerare Jiu.”

✧ 22:20: Lu 11:48; Ap 8:1; Ro 1:32 ✧ 22:21: Ap 9:15 ✧ 22:23: Ap 7:58; 2 Sml 16:13

25 ☆ Uva vo osa rera ragisa rera tuuke rovoiva, ovusa iravu ofisato ira rera ruvararia toreparoepa irare oiso puraroepa Pol, “E torevokopai, vosa vii vao Rom gavmanaro iava oiratoa vai ragiri, ro ira viapau rera reoaro kosi piereve rovovira aue iare taava kort?”

26 Oire uva vo ake uvuoro ro ofisato roari rovopatoa ruture avaroepa oiso purasa, “Apeisi vai ro piepari oirato. Uvare Rom gavmanaro iava rera.”

27 Uva va iava urioroepa Pol akesa oiso, “E vii-a vao Rom gavman iava? Ragai taviri.” Uva Pol rerare oiso puraroepa, “Aure.”

28 Oa iava ofisato rerare oiso puraroepa, “Ari ita, ragai tapo-a vao-ia voava Rom-ia, ragoa riroa rutu moni vikiavora auere voa koatasa vo gavman sovara-ia.” Oire va iava Pol oiso rera tavireva, “O ita, ari ragai vo gavman sovara-ia kavauraepa.”

29 ☆ Oire ikauvira voeao oea rera ragisa auepaaepa rera kavu ovoioro avaaepa. Uva rera tapo ofisato rirovira rutu uriroepa, uvare oiso ragavira tarairoepa, Akoea, ari Rom gavman iava rera. Uvare rerare voea tavi ragareva oiso, Rera ragipata, ora rera tuukepata.

30 Uva voava utupa voki-ia Pol tuuke iro vagoreva va karuoro. Oa iava voea pris irara gurureva ora Jiu iava voea lotupa irara Kaunsel irara. Oire uva va-a vao ouvurua-ia ora voea sovara-ia rera tovoreva auere rera-ia oiraopa reo rutu ousa, vao oa iava rerare kasipuaepa rera togapaoro aue-ia reo.

☆ 22:25: Ap 16:37 ☆ 22:29: Ap 22:24-25

23

Pol Vo Tavitaviroepa Kaunsel Irara Voeao Jiu

¹ Uva tuupavira Kaunsel irarava vurapaoro voeare oiso puraroepa Pol, “Araoko irara oaa, ragai torevokovira rutu oisoa toupaa voari rutu vo vokio iare rekasisa. Uva viapau oiso uririparai Pautoa-pa. Ari ita, vo vokio viaevira rutu toupai ragai vo vovouaro ora ragai vo rugorugooaro.”

² ✧ Eisi osa iava Ananias ro Rovopato Pristo voeare oiso puraroepa oea Pol ruvara-ia toupaiiva, “Avoeao, rera gisipoaro tapatapata.”

³ ✧ Uva va iava Pol rerare oiso puraroepa, “O ita, Pauto viigoa tapatapareverea. Vii vao viigoa iava kepa kaapovira kovovoaro toupaveira vova ratau, osa atoarova rupapavira toupave. Viigoa vao viigoa paupauei ragai kortusa aue-ia Reo Taisi-ia. Uva viigoa raga vao tokopari Reo Taisi, uvare voeao aruparivoi ragai tapatapasa.”

⁴ Oire va iava voeao oea Pol ruvara-ia toupaiiva oea oiso purapaaepa rerare, “Auoro. Uva apeisi kaureopauei rova Rovopato Pristo Pauto reraaro?”

⁵ ✧ Oa iava oiso voeare puraroepa, “Avoeao, easi viapau oiso taraiparai rera-ia eera Rovopato Pristo. Ari ita, vuria puraavoi rerava kaureooro, uvare Moses vaaro-ia Reo Taisi oiso purapapeira, Opeita rova ora kaureopau reito ira visii rutu tokipareveira.”

⁶ Oire uva Pol voea vo vovouaro kekerava. Oa iava oiso aueroepa, Viapau oiso katai vovou vai-ia toupaiivoi. Aue iava uvare oearovu-a

Sadyusi ari oearovu Farisi iava. Oire eva-a oa iava voeare Kaunsel irara oiso puraroepa, “Araoko irara oaa, ragai-a iravu Farisi iava, ora vao osa ragai-a Farisi-pato oviitoaaro. Uva visii rutu-a vao ragai rovirieipatavoi kortua-ia, uvare oiso oirao piepaaveira, Kopii irara vorevira to-reaverea tootooro. Eva-a oa vituaro iava oirara siposipopaaveira. Oa iava vapa ragai kortu-patavoi.”

⁷ Uva vao isivaaro iava voearei voeareo Farisi ora Sadyusi oeara ora kaureopaaepa kasipuvira, uvare voearei vo rugorugooaro ora sikaepa.

⁸ ✧ Oa vituaro iava ora reopaaepa kasipuvira, uvare Sadyusi irara oiso oisoa purapaave, “Viapau oiso vorevira torea vai peira ora ensel irara vai peira, ora viapau oiso oirato urauratoa vaiaro peira. Vo ovusa voeao Farisi-pa irara vo pevao rutu oirao pieiva oiso-ia, torea, ora enselto, ora uraurato.

⁹ Oire vo osa va iava rirovira ora kaure-opaaepa. Uva voava voeao Reo Taisi iava tisa irara oea oisoa Farisi vo pitupituaro sirova utupaave, oea oiso purasa toreaepa, “Viapau rutu oiso vuria vaiei oa kekeiovoi ro-ia Pol. Easi pasi, oiraopavira vai-a oiso osa rera tavirevora uraurato vo raivaaro ora vo Jerusalem-ia.”

¹⁰ Oa iava voearei kekeoro rirovira rutu Pol-pa siraoroepa ofisato. Uva oiso vovouroepa, Ora voeaire piopaoro rera opesi ovoi piepai. Oa iava rerare rera voeaaro viurupa irara arureva rera ousa vo uvurure vuutaaro-ia. Uva oiso voea tavireva, “Rerava voretavere vore visii vo kepaaro.”

✧ 23:8: Mt 22:23; Mk 12:18

11 ✧ Oire uva vo rupa-a vao oa ro Turaro Pol sirova touoro oiso puraroepa, *“Opeita uriripau. Ari Jerusalem-pa irara ragai iava siposiporivora. Uva eisi raga ita oiso taru voeao Rom-ia tou irara siposiporivere ragai iava.”*

Reo Ovoi Puraiva Pol-re Oiso Ra Rera Upoive

12 Uva utupa voki vokipakouaro-ia Jiu-pa irara ora guruaepa, oiso ra rerare raiva puraive rera kopii piesa. Oire vo vokia-a vao oa-ia ora voeapa reo ovoi puraiva oiso, Easi viapau uvuipaviei ra tootoovira toupaveve, ovusa aioara vai aiopape ora ukaiopavio. Ari vo raga vearopai vosa rera kopii pie rovopere.

13 Voea rutu uvuiaro-a voeao oea vo resura tau (40) uvuiaro-ia puteva rutu, vo uvuru rutu vieiara oea vo raiva vao purapaiva.

14 Oire uva voea voeao vo reo ovoiiivoiva, urioaepa rovopa irara pris irara ora oira vasi irara tavisia oiso, *“Igei vao igoa ora igeipa reo goru puraio oiso, Easi viapau oiso uvuipaviei ra aioara vai aiopape ora ukaiopavio vosa Pol viapau kopii pie rovopape.”*

15 ✧ Uva visii rutu-a vao ora oearovu Kaunsel irara visiigoa tavipaiovoi, auere ra rovopatoapa ofisato vo reo ava pieta, oa iava uvuipa ra visii-pa Pol siporeve. Uva oiso ruipapaiei ra oiso rera keatavere, Igei vateri Pol, ra igeipa torevoko reo vai vatereve. Uva va-a vao oa-ia rerare utupaiovere ovusa urioro. Ra va iava rera upoio.”

16 ✧ Uva Pol paparitoaaro vo reo uvureva. Oa iava urioroepa viurupa irara vo kepaaro-ia Pol tavisa.

17 Oire uva va iava Pol iravu kepten arureva oiso puraoro, “Vearopai ra ro tapo paparitoa oaa avau vore rovopatoa iare ofisato. Ra vasivasivira rutu rovopato ofisato tavireve.”

18 ✧ Vao isivaaro iava avasiepa rera iare rovopato ofisato. Oa iava voa rera ruvara-ia pou virooro oiso puraroepa rerare, “Ro tuukepato Pol ira ragai arure vii iare ro tapo viovokoto ira ruvara-ia reoa toupaivoi. Uva oiso ruipapaa ra vii tavireve va iava.”

19 Oire uva Pol paparitoaaro ivuoro vavaea iava rerava avaroepa uvavivure toko pievira, oiso ra voa roroiovira rera tavireve. Osa iava oiso voa rera akereva, “Apeisi vai ragai tavisa uriouei?”

20 Uva ro viovokoto oiso puraroepa, “Auoro oiso-ia uvare voeao Jiu-pa irara ora reoae. Uva vii-ia va tovoivo oiso, Urioavere vii aresa auere Pol oiso ra rerava uriou rera siposa Kaunsel irara ruvara-ia vokipavira. Uva oiso vii keavere, Rerapa ruipapaiei ra rera ruvara-ia torevoko reo vai ouio.

21 Uva viapau oiso ra voea uvuri, uvare vo resura tau-ia putevo voea rutu vieiario voeao oea utuavere rerare rera uposa. Uva rera-ia ora reoro ora voeapa reo ovoi puraivorao oiso, Viapau oiso ra aiope ora ukaiovio vosa Pol upo asavira toupaveve. Ari vo raga osa rera upo rovope rera kopii pieoro. Uva vao raga-ia vii vo reoaro pukoarore tuepaai.”

²² Oire uva va iava ro rovopato ofisato oiso rera goruvira tavireva oiso, “Viapau oiso ra irai ita taviri va iava vao oa iava ragai tavirivoi.” Oa iava rerare ro viovokoto koruroepa vorevira.

Pol Sipoiva Reitoa Iare Gavman Filiks

²³ Uva vao isivaaro iava ro rovopato ofisato vaitereiarore keeraroepa vaiterei tavisa oiso, “Erao vovoto vai (200) vatatopopasi viurupa irara vai, ora erao vatara tau vai (70) voeao oea aue-ia hos kare avaavere, ora erao vovoto vai (200) voeao oea kaatutaru kaeivere avaooro Sisaria iare aue-ia vo resura vatara vuuta-ia (9 klok) vo kavuoro vokiario.

²⁴ Uva okarei tapo ousivere auepa Pol vo kareo okarea-ia avarovere. Oire uva virivarivira rutu rera tapo vatatopovira rutu avatavere aue iare Filiks roari reitoa rutu gavman.”

²⁵ Oa iava ro rovopato ofisato rerapa rigatoroepa aue Filiks oiso,

²⁶ ✧ Ragai-a Klodias Lisias ragoa vo pasio rigatoa viipa reitoa rutu gavman Filiks. Vearo voki rutu.

²⁷ Voeao-ia Jiu oea ro-ia pituivora oirato oiso ra rera kopii pieive. Ari ita, vo osa rera-ia taraia ou rovoavora oiso ragavira, uvare rera-a Rom gavman iava. Oa iava rerare viurupa irara oaa aruavora rera ousa. Oire voava rera oriruavora voea sovara-ia.

²⁸ Oa iava rera tapo avaraera Kaunsel irara iare, oiso ra rera-ia vuria vai kekea.

²⁹ ✧ Uva rera-ia oiso tarairaera, Akoea ari Moses vaaro raga Reo Taisi oapa oisi rera piesa auepaai.

Oire uva viapau oiso va iava uvuiraera rera tovosa tuukepa kepa-ia, ora oiso ra rera kopii piea.

³⁰ Ari ita, vo osa iravu ragai tavirevorao rera iava. Uvare rerare raiva goruivoraora ora voea-ia, oiso ra rera uposa utuave raivaaro. Eva-a oa iava vii iare rera sipoavoi. Oire uva voea-a voea oea taviavorao, ra ora voea vo reoaro va urioave rara, vao oa puraivora oiso ra rera upoive va-ia.”

³¹ Oire uva vo rupa raga-a vao oa-ia viurupa irara Pol tapo rovopato ofisato vo reoaro sirova utu ovoiaepa avaoro Antipatris iare. Oa iava vo rupa raga-ia voa pou viro ovoiaepa.

³² Uva voea oea oisoa hos kare-ia vokapaive oea Pol tapo topa viropa, osa voea viurupa irara voeava tavariooro vorevira kareaepa vore ora voea vo kepaaro iare.

³³ Oa iava voa Sisaria-ia poua viropa. Oire voava va vao pasia vateiva rera tapo Pol rerapa ro reitoa rutu gavman.

³⁴ Oire vo osa vo pasi vao vieireva, oa iava Pol akereva oiso, “Aa vo distrik iava uriouei?” Uva Pol oiso puraroepa, “Ari Silisia-ia.”

³⁵ ☆ Oa iava rera uvuoro oiso puraroepa, “Akoea! Uva vii uvuavere rara voea poua viro, oea viire vo reo puraivora.” Uva ora rera voeaaro tavireva oiso, “Pol ururao tupata vo Herot gavman vo kepaaro-ia.”

24

Pol Togapaiva Reoara Rutu-ia Aue Jiu-pa Irara

☆ 23:35: Ap 24:19, 25:16, 24:27

¹ Oire uva ro-ia Ananias ira vo vavae vokiro isivaaro iava urioroepa Sisaria iare oevu tapo oira vasi irara, ora iravu tapo voeapa reo kaepato voeao oea oisoa Pol-re auepaave. Uva rera ro reo kaepato, Tetalas ira oiso urioroepa voea tapo, ra Pol iava vo reo kosi pieive rovopatoapa reitoa rutu gavman.

² Oire uva Tetalas-re keeraroepa oiso ra Pol iava reoa kosi piereve rera togaoro va-ia. Oa iava oiso puraroepā,

“Ari ita, vii-a reitoa Filiks viigoa vo tokiaro-ia vearoa varao kosi piropa oiso-ia, gavaurea vao ora gavaure tou igeipa vao Jiu-pa irara. Ari ita, riroara reo goruro vearopara oara igeipa purarivora, oisore ra igei vo uruioaro-ia orekerovu rutu torevokope.

³ Oa iava igei rutu vii-ia rorupaioveira varao-ia oara rutu purapareveira igeipa vii Filiks.

⁴ “Uva reasiparai vii pugu piearapa. Oa iava oiso vii arepaavoi, E uvuipauei ra ragai vo reoviaro uvuri, ovusa vii tavia va iava poteku visivi vao iava oa puraparevora rera ro Pol?

⁵ ✧ Ari ita, igei rerava siituepaioveira ovusa varao vuriara purapareveira. Ira varao rovopareveira oara-ia Jiu-pa irara reraarova gavman ora upopareveira vo rasitoa rutu-ia. Ro ira oisoa voeapa reiparo oea oisoa Nasaret pitupitu purapaive.

⁶ ✧ Ora vao tapo osa igei vaaro Rovopa Lotupa Kepa Tempel vuvuirevora igei vaaro puteoro Reo Taisi tugoropa. Eva-a oapa rera ouivora. [Uva va-

ia oiso ruipapaiera rera kortuoro rera rovirieiiio Reo Taisi-ia vao igei.

⁷ Osa rovopato ofisato Lisas igeiva paupau-paoro urioroera rera Pol ivu ovoisa igei ruvara-ia

⁸ oiso puraoro, Avoeao, rerava avata Filiks iare, ra rera rovirieireve vao-ia Rom vaaro raga reo goru.] Oire uva uvuipauei ra rera akeri varaore oara-ia ora reopaveiei oiraopara. Ra vii tavireve oisi raga oiso-ia osa vii tavipaa.”

⁹ ☆ Oire uva voea rutu Jiu oiso puraaepa ora voeapa kae pieoro kataivira, “Oiraopavira rutu eisi osa puraparoī Tetalas.”

Pol Filiks-pa Reoara Kosi Piereva

¹⁰ Vao isivaaro iava ro reito gavman Pol piiroo-ia tavireva. Uva va-ia oiso puraroepa Pol,

“Ari ita, vii-ia taraiparai Filiks viigoa oisoa Jiu rovirieiparive riro ivaro rutu sovara-ia, varao oara-ia rorupaoro vo reo vatepaavoi viipa ora ragai iava vo reo.

¹¹ Uva uvuipau ra vaore voea akeri oiso osa katai tau erao (12) voki-ro putevora varao oara-ia lotu puraparaiva, Jerusalem iare avaraera.

¹² Uva viapau oiso Jiu ragai vurapaivora osa iraiva ora variri posiparaera ora reopaoro Jiu vaaro Rovopa Kepa Tempel sovara-ia. Ari ita, viapau oiso voeao iava oeai ragai kekeivora osa oeai kasipu pieavora uvai Reo Taisi Uvupa Kepaa vai sovara-ia, ora uvai vo urui sovara-ia. Viapau rutu.

¹³ Uva vo reoa vao-ia oa purapaivoi, viapau oiso ra va oiraō pieive.

☆ 24:9: 1 Te 2:16

14 ✧ “Ari ita, varao raga iava vii tavipaa ro iava Pauto ira ragapa lotu puraparaveira, ro igei aite iraraaro reraaro ro Pauto. Vo raivao raga sirova utupaoro rera vo raivaaro, vao-ia oa-ia vakuvakupaiveira Jiu oiso purapaoro, Kuuvu raiva. Ari ita, vao-ia Moses vaaro Reo Taisi ora varao profet irara vo rigatoroaro oara rutu oirao piepaaveira.

15 ✧ Ari ita, vao raga-ia rugooperaveira oiso osa oirara rutu kopiiia iava vorevira toreverea voeao-ia torevoko vovou irara ora voeao vuri vovouro pura irara. Uva va raga-a vao oa raga-ia rugooperai vao-ia voeaore oiso-ia osa voeao-ia Jiu.

16 Ari ita, uva va-a vao oare akeakepaaveira rutu vo ora ragai vo goruaro rutu-ia, oiso ra roroio vovou rutu-ia toupaaave Pautoa-pa ora voea rutu oirara. Uvare viapau vuriara vai purapaaveira voea-ia ora rera-ia Pauto.

17 “Uva riroara ivara isivaaro iava vorevira karreraera Jerusalem iare Jiu-pa irarapa vatevateavira moniara vatesa, ora koruouara tapo purasa Pautoa-pa.

18 Uva vo osa varao purapaavora, osa ragai iare urioaera. Uva voa tugoropa sisu puraavora. Oire va raga-a eva oa-ia ragai kekeivora. Ari ita, viapau riro iraraa vai ragai tapo toupavivora, oa-ia viapau oiso upoa vai.

19 Ari ita, oevu Esia Provins iava Jiu-pa irara oea tapo voa toupavivora. Uva vosa evoea vo toupave, oire uvuipaai ra voea tapo viipa oirao

✧ 24:14: Ap 9:2, 3:13 ✧ 24:15: Ap 23:6; Dan 12:2; Jo 5:28-29

pievira taviave vo osa ragaire kasipupaave.

²⁰ Ari ita, vo osa voea akeri oaire vuria vai oiso oai kekeivora ragai-ia vo Kaunsel uvuru sovaria-ia.

²¹ ✧ Ari ita, vao raga osa purasa toreraera voeare oiso, Oiraopavira oiso osa visii vavaearo-ia toupaa kort purapa irara. Uvare ragai vao ragare rugooperai oiso osa oirara rutu taru vorevira toreaverea kopiiia oaive kavuoro.” Eisi osa puraroepa Pol rera tavioro.

²² Oire va-a vao oa iava Filiks ro riro taraito aue-ia oirao piea vo pitupituaro-ia, ira vo kort vao opesi piereva oiso voea tavioro, “Vosa rovopato ofisa Lisas vo pouro virovere, oire visii rutu vo reoroaro rovirieia.”

²³ Oire va iava tuukepa kepa-ia uutupato tavireva oiso, “Pol tapo avau rera koata piesa tuukepa kepa-ia rerare tore pie ragasa. Ari vosa sara irara rera iare uriopaave, ra opeita voeare korupauvere, vo osa orekerovu avu vaiva uriopaave rera vatepasa.”

Filiks Pol Tuukereva Vo Ivarei Uvuiaro-ia Tuukepa Kepa-ia

²⁴ Oire uva ovokirovu isivaaro iava Filiks urioroepa vatuava tapo Drusila Jiu-pava Pol-re arusa, oiso ra rera kosi piereve uutupato tuukepa kepa iava. Ra vaiterei tavireve vo raivao iava Jisas Kraiss oirao piepa raiva.

²⁵ ✧ Oire va iava Pol vo avukarei tavitavireva aue iava torevoko vovou vo pitupituaro, auere ra torevokovira raga ora tokipaave vaopa, teapi vuriara vai purapaive. Uvare oirara rutu vo

vokiario pou piroverea vao oa-ia taru oirara rutu rovirieireverea Pauto. Oara-a varao oara rutu uvuoro rirovira uririroepa Filiks, uvare ora rera sopaaro-ia vo reoro uvuipareva. Oa iava Pol arureva oiso, “Ovoiei. Avau. Uva ovokia ita oiso viire keeraravere, rara avu viipa ruipara ita.”

²⁶ Ari oiso vovouparoepea, Easi pasi Pol vai ragaipa monia vai vaterevere va iava rerare karua tuukepa kepa iava. Oire oa iava rerare voreripavira keeparoepea vo rera tapo ora reo-reopasa.

²⁷ ✧ Oire uva erao ivarei puteva, oa iava iravu raga tavarireva Filiks vo tavukiario iare. Rera vaisiario ro-ia, Posas Festas. Uva Filiks avaoro Pol kavureva tuukepa kepa-ia vaore, oiso ra Jiu rera-ia rorupaive rutu.

25

Pol Sisa-pa Ruiparoepa Vaore Oiso Ra Rera Vo Kortuaro Uvureve

¹ Oire uva Festas urioroepea Sisaria-ia tousa. Voava vo peva isivaaro iava aue voki peva Jerusalem iare avaroepa.

² Uva voa Jerusalem-ia pouro viropa Festas. Oa iava voa voeao rovopa irara pris irara ora oearovu oira vasi irara voea iava Jiu, oea rutu oreorovu-ia ita rera iava Pol gasiiva rerapa ro-ia Festas.

³ Uva vorevoreripavira rera arepaiva rerare Pol, oiso ra Jerusalem iare rera siporeve. Uvare oavu raiva rerare ravaa rovoiva, oiso ra rera upoive vo osa urioparo raivaaro.

✧ **24:27:** Ap 25:1, 4, 9, 14

⁴ Uva voea vo reoaro pukoreva Festas oiso voea tavioro, “Avoeao, ira tuukepa kepa-ia toupare Sisaria-ia. Uva tutuu piepai ra rera iare vorera voa.

⁵ Uva oiso vearopai vosa oearoi visii iava riro iraraa vai ragai sirova utupaai, ra oesai tapo karera. Oa iava vigei rutu uvuipaviei ra rera-ia vuriara vai kekepe pasi.”

⁶ Oire uva vo peva vatara vokiro o katai tau vokiro isivaaro iava Festas voreroepa Sisaria iare. Oa iava utupa voki-ia vo kort vao purareva. Uva va iava Pol-re aruroepa. Oa iava ojavu rera iare rera sipoiva.

⁷ Uva voa pouro viropa kortupa kepa sovara-ia rera Pol. Oa iava ojavu Jiu-pa irara Jerusalem iava oea Pol ruvara-ia tupaiva, oea rera iava Pol oreorovu rovoiva. Osa iava vo reoro iava vuriara oara-ia Pol togapaiva, oara-ia viapau oiso ra irai vara oirao piepareve.

⁸ ☆ Oire oa iava vearovira rutu Pol voea vo reoroaro pukoreva oiso puraoro, “Viapau rutu oiso vuria vai puraavora oiso osa purapaai voeao. Viapau oiso ojavu avu vai gasiavora Jiu vaaro iava Reo Taisi. Ora viapau tapo oiso Jiu vaaro-ia Rovopa Kepa Tempel. Ora Rom reraaro tapo King Sisa ira-ia tapo viapau oiso oai vuria vai puraavora.”

⁹ Ari ita, Festas oiso ruiparoepa ra Jiu agoagotoreve roviriei-ia kortua-ia. Oa iava Pol akereva oiso, “E avapau Jerusalem iare ra voa vii rovirieia?”

☆ 25:8: Ap 6:13, 24:12, 28:17

¹⁰ Oa iava Pol rerare oiso puraroepa, “Vo kepa-oia oa-ia torepao-ro toupaa eva kortupa kepa Sisa vaaro. Uvare vo kepa raga vao-ia oa raga ragai vo kortuaro uvuipaivoi. Ragai-ia taraipauei ragoa viapau oiso vuria vai puraavora Jiu-pa irara-ia.

¹¹ ☆ O ita, vosa Reo Taisi tokoa, o vosa oarai puraa vuriara vai, oa-ia taru uvuipaai ra ragai kopii pieive. Osa iava viapau uvuiparai ra voea asavira toria. Ari vosa voea vaaro vao kuuvua, oa-ia viapau rutu irai uvuiparoi ra ragai vatereve voeapa voeao Jiu. Vii tavipaa oiso, Avaravere Rom reraaro iare King Sisa ira raga uvuiparoi ra ragai rovirieireve.”

¹² Oa iava Festas ora reoroepa voeaova riro tarai irara. Uva va iava oiso puraroepa Pol-re, “O ita, ragai tavipari oiso ra avau Sisa iare. Uva vii tavipaavo-i oiso, Vearopai ita, ra rera iare avau Sisa.”

Festas Agripa Akereva Pol-re

¹³ Uva ovokirovu isivaaro iava aue King Agripa avukarei tavetesiva ora o-ia vatuava Benaisi aue iare Festas. Oa iava rerava vearo vokisiva.

¹⁴ ☆ Oire uva riro voki-ro rutu-ia voa toupao-ro aue Festas King tapo ora reoroepa Pol iava vo reoro iava rera tavitavipaaro. Uva oiso puraroepa, “Ro-ia oirato ira vo tourevora ovusa Filiks avaroera rera arova.

¹⁵ Ro-ia ira iava ragai taviivora rovopa irara pris irara ora voea tapo oira vasi irara eisi Jerusalem-ia vo osa voa toupaa-vo-ra. Uva oiso ruipapaaera ra ragai rera rovirieia.

16 Uva oiso voeare puraraera voea tavioro, Viapau oiso Rom opitupituiaro oiso toupai, ra oiratoa vai vate ragaive irai kopii piesa vo rara viapau rera roviriei rovoive, ora vo osa viapau kortua-ia voea vo reoaro pukopareve.

17 “Uva va-a vao oa iava urioaiva vore ovokivu-ia utupavira kort uvupa kepa sovara-ia paupaoro, voea uutupa irarare aruraera oiso ra rera sipoive.

18 Uva voa-a vo uva Jiu toreaera. Uva ragai oiso keaparaera, Riroa vai rutu vuria vai oa iava rera iava tavipaai. Osa viapau oisi oai iava oisi vo reo puraivora.

19 ✧ Vo osa vao raga lotua oa vo pitupituaroa, oa iava ragai tavitaviivora ora Jisas iava tapo ro ira kopiioepa. Uvare Pol rera iava oiso sipoipopareveira, Ira tootoovira toupare.

20 Uva va-a vao oa rutu-ia vavagisiparaera oiso, Uva apeisi ragavira va vituarore taraaavere. Oa iava Pol akeavora oiso, E avapauei eisire Jerusalem-ia, ra voa vii kortua vo reo-ia vao-ia?

21 Vo osa Pol oiso puraroera, Viapau. Ari King iare avaparai ro Rom-ia, oisore ra rera raga ragai vo reoaro rovirieireve. Oa iava uutupa irara rerare taviavora oiso, Vearovira rera tokipata vaore tueoro osa rera sipoavere rara utupa visivi aue iare Sisa.”

22 Oa iava Agripa oiso puraroepa Festas-re, “Oiso ruipaparai ra Pol uvua.” Osa iava Festas oiso King Agripa tavireva, “Vearopai. Ira uvurivere vokipavira.”

23 Oisi-a eisi osa iava utupa voki-ia Agripa vaio ora Benaisi oritoareiva uriosiepa ora gurupa

✧ 25:19: Ap 18:15, 23:29

kepa-ia koatasa. Uva oeavu tapo reipa irara viurupa irara iava voea oea tapo uriosiepa voare ora oira vasi irara. Oa iava Festas Pol-re aruroepa oiso ra urioro.

²⁴ Uva Festas voea ruture oiso puraroepa, “Vii King Agripa ora visii rutu vao-ia ro oirato kekepata ira arepaiveira voeao Jiu oea vo toupaveira Jerusalem-ia vorevoreripavira rera uposa.

²⁵ ☆ Vo osa ragai raga oiso rugooparaveira, Viapau oiso vuria vai purareva, ra oai iava rera upope. Uva rera sipopaa auepa Sisa, uvare Pol rera iare ragai arerevora.

²⁶ Ari ita, oiso ragavira va-ia vavagisiparai oiso auepaoro, Aa vao-a vuria oa iava Sisa-pa rigatoravere oa iava Pol siposa rera iare? Oa-a vao oa iava rera ou pieavoi vore visii rutu osireiaro iare. Oire uva oiso ruipaparai ra vii King Agripa rera ita taraari vao avuore oa iava rigatoavere Sisa iare.

²⁷ Uvare viapau oiso torevokopai ra tuukepato sipo ragaa Sisa iare, vosa viapau siposipoa vai ou rovoa rerapa rera vo vuriaro iava.”

26

Pol Agripa-pa Reoara Kosi Piereva

¹ Oire King Agripa oiso puraroepa Pol-re, “Vearopai ra ora vii iava tavitaviu.” Oa iava Pol ora vavaearo iraoro oiso puraroepa voeao Jiu vo reoaro pukooro, vao oa-ia rera iava gasiiva.

☆ 25:25: Ap 23:9, 29, 26:31-32

² “Vearovira rutu King Agripa vao-ia oiso osa uvuiparai ra ragai vo rearo vatea vo reoro pukooro viipa.

³ Oiraopavira rutu oiso osa taraipauei rutu Reo Taisi-ia vao Jiu vaaro ora igei vo pitupituroaro. Oa iava oiso vii akepaavoi, ra ragai uvuoro ragai vo rearo aroviri.

⁴ ✧ “Ari ita, vara rutu-ia taraipaai Jiu ragai vo touaro-ia vo osa viovokovira oisoa toupaa vo ragai voeaaro ruvara-ia oirara Tasas-ia. Uva voava avaraepa Jerusalem-ia tousa.

⁵ Ari ita, tuariri voa ragai-ia taraiaepa. Vosa oisi ruipapaaeri, ra voa vo reo kosi pieive. Uvare voa ragai-ia taraiaepa osa Farisi vo vovouroaro sirova utupara, varao riro vavagisiara rutu oara opitupiturovu rutu-ia varao lotupara putepaiveira rutu igei varaaro.

⁶ ✧ Oire uva ragai-a vao ragoa rovirieipata vo vokio aue vituaro iava uvare vo reo raga-ia oirao piepaaveira vao Reo Ovoio oa vatereva Pauto voeaopa vigei aao iraraaro.

⁷ ✧ Oa raga-a vao Reo Ovoio oa oisoa oirao piepaive opesi asavira katai tau erao (12) sararo vigei aao iraraaro, vo osa Pautoa-pa lotupaave vo vokiario ora vo ravireo-ia. Ari ita, uva vo oirao piea vao-ia ragai vaaro oa-ia ragai rovirieipai voeao Jiu osa vii tavipaa King oaa.

⁸ Apeisi vaaro-ia vavagisipatai oiso rugoopaoro, Viapau Pauto uvuiparoi ra oirato tore piererve vorevira kopiia iava?

⁹ “Ari ita, iravu-a ragai ragoa oisoa vurivira

✧ 26:4: Ga 1:13-14 ✧ 26:6: Ro 15:8; Ta 2:13 ✧ 26:7: Je 1:1; 1 Te 3:10

ruoopara, oa iava oisoa vuria purapaa Jisas vo siposipoaro-ia ro vova Nasaret.

¹⁰ ✧ Oa iava oisoa varao purapaa Jerusalem-ia riro irara rutu Pauto kovopa iraraaro tovopaoro tuukepa kepa sovara-ia. Uvare oisi vo goruva ragai tovoiva rovopa irara pris irara. Ari ita, vao tapo osa oisoa oearovu voea upopaive. Uvare ragai tapo oisoa voeare arupara oiso, Iu vearopai. Voea upota.

¹¹ Uva ita, vokiara rutu-ia oisoa vuriara purapaa voea-ia voraro Jiu varaaro-ia Reo Taisi Uvupa Keparo Sinagog. Ari ita, oiso rutu oisoa ruoopara ra voea varaaro oirao pie vovouro tokopaa. Vao-ia osa rirovira rutu voeare oisoa kasipupara. Oa-ia tauairo rutu oisoa voeare taraapaoro avapara.

Pol Voea Tavireva Ora Rera Vaaro Iava Oiso Osa Porero Viropa

¹² ✧ “Ari ita, va vao vuri vovou purapasa avaparaepa vo raivao-ia vo Damaskas, uvare oavuva vasirako reesi oisoa vokapaa reo goru sirova, oarei ragai vateiva rovopa irara pris irara.

¹³ Uva uvupari King oiso-ia, Ovokivu-ia ravireo vuuta-ia oavu aviavia varaepa vuvuiua iava oaviavia ravireo vo aviaviaro-ia puteoro rutu varaepa ragai aau piesa voeao tapo oea tapo vokapaava.

¹⁴ Uva igei rutu kovekoveiepa. Oire voa Hibrupa reo uvua oa-ia oiso puraepa ragaire, *Sol, Sol. Apeisi iava ragai vuri piepariveira vokiara rutu-ia? Ragai vo ruipaaro tapo upopariveira. Oiso*

✧ **26:10:** Ap 8:3; Ga 1:13; Ap 9:14, 21 ✧ **26:12:** Ap 9:3, 22:6

rutu piepariveira osa bulmakau orekerovu otuotupara totopaeveira ora oira kokotoaro-ia. Eisi osa rutu ragai toopariveira ora vii raga ora vuri piepaoro.

¹⁵ Oire uva va iava oiso akeava, Turaro, iroutoa vii? Oa iava oiso puraroepa, *Ragai-a Jisas ragoa upopariveira vokiara rutu-ia.*

¹⁶ ✧ Toreu. Uvare viire ora poerarai vii reesioro viigoa ragaipa kovoparivere. Uva vii tavipaa oiso, Oearovu rutu tavitavirivere varao iava oara kekerivoi ragai ruvara-ia vo vokio, ora varao iava tapo oara vii iare karekepapere utupaua.

¹⁷ ✧ Ari ita, vii virivaripaavere voeao asavira Jiu ora oearovu asavira osararovu iava ratau tou irara voearo oearoa iare vii sipopaavere.

¹⁸ ✧ Voeao oea vo rugooroaro karurivere voeapa vara aviavi pieoro. Eva oa iava rupa vovouro oaive iava porea virovere aviavia iare. Ora Seten vo goruaro iava Pautoa iare porepaa virovere. Eisi osa ragavira ragai oirao piepaivora, uvuipai ra voea iava vuri vovou verapa piro. Oa iava uvuiparai ra voea rutu takuvua ora voeao oea roporeva Pauto ora rerapa.”

Pol Ora Rera Vo Kovoaro Iava Lotu Kovo King Agripa Tavireva Vao Oa Purareva

¹⁹ “Ari ita, King Agripa, viapau oiso ragai vo reova kaureoraepa oreoa ragai iare varaepa vova vuyuiua iava areo uusi soyara-ia.

²⁰ Ari rovovira Damaskas-ia voea siposipovora. Oire uva voava Jerusalem-ia ita. Uva

✧ **26:16:** Esi 2:1; Dan 10:11; Ap 22:14-15 ✧ **26:17:** Jer 1:8, 19

✧ **26:18:** Ais 35:5, 42:7; 1 Pi 2:9

aia voava ita voraro rutu vo taerero-ia vo Judia Distrik sovara-ia ora voraro tapo osararovuia, oearoa rutu oisoa tavitavipaave oiso, Tapa vuriara oavisii iava poreta viro vore Pauto. Ora vosa porepata viro, ra uvuipatai ra oisi iavirava vearopa kovoro vai purapata visii vo oirao pieroaro kareke piepaoro.

²¹ ✧ Uva ragai ouivora voeao Jiu vo Rovopa Kepa Tempel sovara-ia ragai tovisa kortua-ia vo reoropa oara iava voeapa siposipopaavora. Uva vara-a varao oara iava oiso aue ragaaera ra ragai kopii pieive.

²² Ari ita, oisoa Pauto ragai tauvapareve vokiara rutu-ia, oiso ra vo vokio-ia toupaa rera vo reoroaro vatepaoro oirara rutupa voeao oiso-ia, oira vasi irara ari oearovua apota irara. O ita, oiso puraparai vao-ia oiso osa puraaepa profet irara ora aue tapo Moses varaore oara uriopaperea voari rutu utupaua.

²³ ✧ Oiso-ia, Jisas ro Ropoto Pauto reraaro ira riroa ourevere siitoka. Era irapatoa rutu ira taru kopii iava toreroverea voeapa raiva puraoro voeao-ia Jiu ora ratau tou irara. Vo osa va-ia vao voeareipa varei rutu aviavi pie rovoreverea, oire va iava rera oirao pie iraoive rutu vo torea taraio. Osa iava voea orirureverea.”

Pol Agripa Tavireva Oiso Ra Oirao Piereve Rutu

²⁴ Oire vo osa Pol voea vo reoroaro pukoreva varao oara-ia rera toga ragapaiva, oa iava aue Festas rerare rirovira oiso puraroepa, “Auoro Pol.

✧ **26:21:** Ap 21:30-31 ✧ **26:23:** Mt 26:24; 1 Ko 15:20; Kl 1:18; Re 1:5

E kokoropau? Ari ita, riroa taraia oa ouriva. Oa raga-a eva vii kokoro piepaivoi.”

²⁵ Uva Pol rerare oiso puraroepa, “Viapau rutu Festas. Viapau oiso vii keakeapaavo. Oiraopavira rutu oiso osa vii tavitavipaa torevokovira.

²⁶ Ari ita, rera ro King Agripa ira vara rutuia varao taraiparoi. Rera tapo vara-ia roroiovira ora reoparai, uvare viapau oiso vara iava oai vatauvira puraavora.

²⁷ Auoro King Agripa. E profet irara vo rigatoro oirao piepariveira? Ari ita, vii-ia taraiparai viigoa vo rigatoro oirao piepariveira.”

²⁸ Uva King Agripa oiso puraroepa Pol-re, “E uva apeisi-a oiso rugoopauē, ra evo reovi-ia ragai iava sopaua poreri? Ra va uvuoro Kristen tou puraa?”

²⁹ Uva Pol oiso puraroepa, “Ari ita, Pauto areavo visii rutupa vo reovio-ia ora riro reo tapo, osa iava uvuipatai visii rutu kristenta oiso osa ragai-a vao vo vokio. Ari vao ragapa reasiparai oiso, Teapi visii tuukepaive oiso osa ragai piepaiveira.”

³⁰ Oire uva vo reo isivaaro iava King, ora reito gavman, ora Benaisi, ora oearovu oea vo peva tapo toupaiava oea rutu toreaepa ora vasesa avaoro.

³¹ ✧ Uva vo osa kosia viropa, oa iava voa ora reopaaepa oiso puraoro vo ora voea ragare, “Avoeao, viapau oiso oavu avu vai vuria vai purarevora ro-ia oirato irare oiso auepavieraora ra

✧ **26:31:** Ap 23:29

rera upope ora rera koata piepape tuukepa kepa-ia.”

³² ☆ Oire va iava Agripa Festas-re oiso puraroepa, “Ari ita, uvuipauei oiso ra rera karuri vo vokio raga-ia. Ari aue raga ita uvare oiso puraroerao ra Sisa iare avaro. Ira rera rovirieirevere rara.”

27

Pol Tovoiva Selpa Uvuoa-ia Rom Iare Avasa

¹ Oire uva varao isivaaro iava oavu reo goru puraiva, oiso ra Itali iare avaiio aue-ia uvuoa. Vo osa Pol tovo rovoiva vo Sisa reraaro vo tokiario-ia ofisato. Ro-ia rera vaisiaro, Julias ro Rom gavmanpa uutupato ira oisoa katai vovotova (100) toupaveve viurupa irara. Uva voa toupaveve oearovu tapo tuukepa irara.

² Oire oavu-ia vao selpa uvuo vova Adramitiam oa-ia kae uvioiepa. Uva vo uvuo-ia avaiiepa Esia-ia vatuario. Uva igei rutu vao igoa avaiiepa ora ragai Luk ora iravu ro-ia Aristakas Tesalonaikapatu vova Masedonia Provins.

³ ☆ Oa iava utupa voki-ia Saidon-ia pou viroiepa. Oire uva voa-a evoa uva pou viroieiva, aue Julias vearo vovou purareva. Oa iava Pol iava vasereva, oiso ra avaro vate irara iare voea ruvara-ia oaravu avu vai ousa, oisore ra vara iava vearovira toupaveve.

⁴ Oa iava voava ita ora vaseiepa Saipras toko isivaaro-ia avasa, uvare kiuvuva aivaropaiva uvuoa. Oa iava vorevira vo toko ravisioro avaiiepa.

☆ **26:32:** Ap 28:18, 25:11 ☆ **27:3:** Ap 24:23, 28:16

⁵ ✧ Uva vo voka-a vao oa-ia Silisiarei vatuarovi puteiova ora Pamfilia-ia. Va iava Maira-ia pou viroiepa vao oa Lisia Distrik sovara-ia toupaveira.

⁶ Uva voa-a evoa uva tupaoro ro igei reraaro ofisato oavu tuereva uvua, ovusa Aleksandria iava uriopaepa vo aue-ia Isip. Oire voava uriopaepa Itali iare avasa. Uva va-ia igei rutu tovoreva. Oa iava igeiva avaepa.

⁷ Uva garutu visivi vasi pievira avapaiepa voka-paoro, uvare kasikasi pie visivi rutu kovopaoro vokapaiova voare avapaoro Naidas-ia. Uva vi-apau uvuiiepa oiso ra voava topa viroio, uvare riroto kiuvu igei takireva. Oa iava vorevira varaiepa oiso Krit toko rorovira Salmoni kipekipe vatuaro-ia varasa. Oire eva-a oa iava vo toko reroaro avaiepa taru, uvare kasikasi pievira rutu vokaoro urioiepa.

⁸ Uva vo-ia kasikasi visivi rutu avapaiepa vore avapaoro Vearo Paitu vao oa toupaveira Lasia urui ruvara-ia.

⁹ Oire uva voa-a evoa igeire riroara vokiara puteva osa vokapaiova vo vuuta vao oa-ia avakava vuriopa rutu rirovira. Uva va-a vao oa iava Pol voea goruvira tavireva ravaavira, uvare vo vuutao-ia taraiparoepa oa oisoa karekepape ivara rutu-ia katakataivira.

¹⁰ ✧ Uva voea tavireva oiso, “O ita, oiraopavira vao-ia oa kekepaa oa ouvare rara, vo osa vova topa uvirovio. Ra riroa tavaka oupe oa vatevere rara vo vuutao vigeipa. Uva selpa uvuo rokovere ora kotokotoara rutu tapo ora vigei vai pasi.”

11 Uva Pol vo tavitaviaro uvu ragapaoro ofisato uvuoa voka piepato vo reoroaro raga oirao piepareva vaierei rutu ora ro oira-ia reipato kepten.

12 Uva voeavio kovopa irara va-ia vao uvuoa oea oiso vovou ragapaaepa ra Finiks iare topaa viro. Uvare vao oa-ia toupaiava oare rugoopaoro oiso purapaaepa, “Avoeao viapau rutu uvuipaviei ra vo toupape, uvare vagoa vao-ia oa-ia uvuipasiei kiuvu vaio ora kokeva ra vigeiva uvuoa vuri piesi. Ari vosa aue iare ipavio Krit-ia vo uva Finiks pasis toupaveira uva kavovovira toupaveira paitua utopavira, oa-ia uvuipaviei ra virivarivio.”

Rioto Kiuvu Vuri Toru Kareke Piereva Avakava-ia

13 Uva voava rorovira gare visivi rovoroepe vusipaoro kiuvu. Uva va iava oiso raga rugooa ouiva vo rera iava oa iava oiso puraaepa, “O ita, vearopai ra voa raga virare raiva purape, ra voare avavio eisi Finiks-ia.” Oa iava anka kae pieiva avasa uvuoa-ia vo Krit rogara vatuaro-ia.

14 ✧ Oire uva ikauvira purepavira vo toko iava vararoepa vo voa igeire riro varivarivira rutu.

15 Uva voava igeiva vo uvuo peoreva riro goruvira rutu, ovusa osa auepaiepa ra rera sirova oira tovoio, ovusa viapau oiso uvuipaiepa ra rera gaeive. Oapa voea peo ragapaoro igeiva va topapareva va pupipaoro.

16 Oire vosa voava gaegaerepaoro otokovu reoaro igeiva puteva virivari visivi va-ia uru-raopaoro. Oa iava igeiva gaegaerepaoro ava-

paepa. Uva vo toko vaisiario-a vao-ia oa-ia igeiva va-ia putereva, Koda Toko. Uva vo toko-ia vao putepaoro dingiva takauiepa rutu oira kae pieoro, o iria ivupaoro vokapaeva selpa uvuo.

¹⁷ Uva vo osa pege roruorupaoro va rutu tuukeiva uvuoa kovuaro oirovu-ia riro goru iro oiso, teapi kiuvu oira kaekae pieparevora, pegeo viro igeiva. Osa-a oiso osa iava uriripaaepa oiso, teapi vigeiva uvuoa vera piereve raaka-ia vao Aprika-ia ruvara-ia tou raaka. Oa iava va iava selara sigiiova oiso va puraoro ra igeiva gaegaerevira raga avape.

¹⁸ Uva va vao isivaaro iava rirovira rutu torueva avakava. Oa iava voeao kovopa irara voava auero-ia kotokotoara rovoaepa vara-ia vikipaoro.

¹⁹ Uva ovokivu-ia vo pevapa voki igei rutu kopirovu vikiiepa.

²⁰ Uva riro vokiro rutu-a pupuru vokiro ovokiroa-ia viapau rutu oisoa ravireo kekepaio ora visurikoara, oara iava riroiroeva. Oa iava igei rutu oiso vovoupaiepa, Oiraopavira rutu igei rutu vao opesipaiei, uvare igeivi riroiro piere purepato kiuvu.

²¹ Uva riroara rutu vokiara igeire oisoa pute ragapaive aio asavira. Ovokiro-a evara isivaaro iava Pol toreroepa oiso purasa, “Ari ita, vosa ragai vo reoroarore uru piepasa ora tape piepataeri voviri vo osa Krit toko pute asavira toupaaero, oa iava viapau oiso vo tavakao vigei ouvori. Oa iava tapo varao kotokotoara viapau oiso riroirovira touvori vigei varaaro.

²² Uva visii tavipaa ra uririara eakata, uvare

viapau oiso irai vigei iava kopiivovere. Ari vao raga uvuoa rokovere vigei arova.

²³ ✧ Ari ita, vo vokiario uva purapurapato ensel urioroerao ro reraaro Pauto ira ragai-ia pitupareveira, ora oiso tapo irapa kovopaaveira.

²⁴ Uva ragai sirova toupaooro oiso puraroerao, Auoro Pol, teapi uriripau. Ari King Sisa osireiario-ia tourivere rara. Uva visii rutu-a vao ora voeao oearovu uvuoa-ia tou irara visiigoa rutu virivari-avere.

²⁵ Oire uva ora tape pieta. Teapi uriripata. Oa purarevere rara vigeipa oiso osa rera vo rearo toupaveira. Ari ita, oara rutu oirao piepaaveira ragai vao-ia.

²⁶ Ari ita, vao uvuoa oa vigeiva vera pirovere oavu-ia raaka vo oavu-ia tokoa.”

²⁷ Uva vao iava katai tau vo resurapa (14) rupa vao oa-ia igeiva uvuoa peopareva kiuvu vo avakao-ia vao oa vaisiario, Edria Si. Uva voa avapaoro vo uvuoa-ia aue sovopaiva oa iava oiso puraaepa, Easi tutuu piei rasia vai iare, voeao oea oisoa vo uvuo-ia kovopaive.

²⁸ Oa iava voeao vo rovu avaka rovu rokoaro uvuiiva oavu-ia iroiro. Oire uva aue-ia erao tau vuta (20 param) vo rovu rokoaro uvuiepa, uvare va uvuiiva vo iro-ia. Oa iava aue-ia ita uvuiepa katai tau vo vavae vuta (15 param).

²⁹ Uva voava oavu-ia uvuia kekeiva vo avapaoro raaka-ia osa tutuuva uvuoa. Oa iava urioro oiso puraaepa, “Vigei upopai raaka-ia”. Uva vo resura vikiiva anka vo uvuo taki rovosa varirisa, oiso ra avi rovope tapo uvare rupavira vokapaiva.

✧ 27:23: Ap 23:11, 5:19; Ro 1:9

³⁰ Uva voa-a vo uva kovopa irara rirovira uriri-paaepa. Oa iava oiso vovouaepa ra toriive vo uvuo arova. Uva iriavu dingi vo uvuo iava rere pieiva oiso ra torioro avaave. Uva oiso voea kea ragapaiva, “Oaravu ankara tovoio oiso va irapaua va vao uvua takioro rutu.”

³¹ Vo osa Pol oiso puraroepa auere ofisato ora voea viurupa irara, “Vosa kovopa irara viapau vo toupai ve uvua-ia, ra viapau oiso virivarita.”

³² Oa iava iroiroro tokoiva aue iava dingi, ra koyeo avaka rovu iare.

³³ Vo osa avia sikerepaiva osa Pol oiso riro goruvira rutu voea tavipareva, “Vearovira rutu aiopatavoi, uvare viapau oiso vo wikireo sovara-ia aiopataavorao oarea putevo.

³⁴ Uva eisi osa visii tavipaavoi oiso ra aioara vai aiota, ra vorevira gorua outa rara. Ari ita, viapau rutu oiso irai visii iava vuria vai ourevere.”

³⁵ Uva vo reo isivaaro iava Pol bret ouoro oiso puraroepa, “Vearovira rutu Pauto vao-ia.” Uva va puteoro voea rutu osireiario-ia va aioara.

³⁶ Uva va-a vao oa kekeoro rera-ia vorevira vovouisiro voea iava kavevira toupai oiso vovouoro, O asi vearovira toupai. Oa iava voea rutu aioara aioiva.

³⁷ Uva voea rutu uvuiaro-a voea oea oiso vo uvuo sovara-ia toupai, erao vovoto erao vatara tau katai vatara rutu (276).

³⁸ Uva aio opesiaiva, oaravu aioara wicara vikiiva avakava iare, auere oiso ra selpa uvuo varaatape.

Selpa Uvuo Oa Taki Piropa Raaka-ia

³⁹ ☆ Oire uva avieiva. Osa iava viapau oiso vao

tokoa vatuaro eveipaiva. Oa iava oavu kekeiva paitua. Uva oiso puraaepa, “Easi uvuipai vai ra vao iare uvuoa viru piepe rogararore tutuu pieoro.”

⁴⁰ Oire uva va iava voare va viru piesa auero rutu vatatopopaoro ankava iroiro tokoiva. Oa iava avaka rovu iare koveroepa. Ora vo uvuo torevokopa perova tapo iroiro iava vagoiva, ora sel tapo iria ipa pieiva. Oa iava vo uvuo topa-paiva, oisore ra rogaraua iare viruve.

⁴¹ ✧ Oire uva ora vaseiepa oiso ra rogaraua iare viruve. Osa raaka-ia irapauava paiva, ovusa rirova toruva vo uvuo vituaro pegeeva.

⁴² ✧ Oa iava ofisato arepaiva viurupa irara voeare tuukepa irara, oiso ra voea kopii pieive vo raga auepa, teapi aataoro toriive vorarore vegoaro.

⁴³ Uva oiso vovouparoepa ro-ia ofisato ra Pol raga virivarireve voea arova. Oa iava voea rutupa vaseoro oiso puraroepa, “Vosa uvuipata aatasa, oire vearopai avakava-ia ora vikioro voa aatapaoro verata viro rogara arore. Ari ita, vosa viapau uvuipata aatasa, oire vo peroro-ia pitupaoro verata viro.”

⁴⁴ Uva voa oearovu voea iava aatapaoro verapaa viropa, ovusa oearovu oaravu-ia plank peroro ora operorovivu-ia vo uvuo iava oara-ia verapaa viropa. Uva oisi raga-a eisi osa verau viroiepa igei rutu rogara arore virivarioro.

28

Pol Toureva Molta Toko-ia

¹ Oire vo osa igei rutu vo toko-ia vao toupaooro vo toko vaisiario-ia taraiiepa vao-ia, Molta Toko.

² Uva voeao oea oisoa vo toko-ia toupaiue oea igei-ia vearo vovou rutu puraiva igeipa eto kasiro. Uvare rirova-ia uteova uteoiepa, oa iava kasiraoiepa.

³ Uva voa-a vo uva Pol erako kouara kakavupareva va tovoa eto kasi-ia, osa oira kopii piepava rakoru rera vavaearo avusa vusieva.

⁴ ✧ Oa iava voeao vo toko-ia oea oisoa toupaiue oira kekeoro oiso puraaepa ora voeare osa rera vavaearo avupaoro kotovira tupaeva, “Akoea oira upopatoa vai-a ro ira vo toko iare virivarivira urioroi. Uva vo vuria vao oa-ia torevokovira ora rera-ia viroi. Uva kopiipa o iava rakoru iria rera avuevoi.”

⁵ Ari ita, vo osa Pol oira sisiputareva tuitui kasi iare. Oire uva viapau oiso upiarioepa vova uvava rera avueva.

⁶ Osa iava voea rutu rerava tuepaoro oiso vovoupaaepa, Easi tuvuparoi ra kopiio va iava ikauvira. Uva oisa-a eisi osa rugorugooapaoro rerava riro kaekaevira tue ragapaaepa oiso ra va iava kopiio. Vo osa viapau vuria vai oureva vo va-ia vao oavua puraeva rera-ia. Uva va-a vao oa-ia soporeaepa. Oa iava oiso puraaepa, “Avoeao, easi pauto-a ro.”

⁷ Uva reitoa ro-ia vo toko iava, Pablias ira vo rasiaro ruvara-ia verau viroiepa, ira vearo vovoutoa rutu. Ira vo peva-ia voki igei oisoa aio vatepareve osa voa tupaiova.

8 ✧ Uva vo vokiro-a varao oara-ia oisoa Pablias aitearo upiaparo urua raga ivara-ia. Oire uva oisoa rera iava kukue tapo upiapao kasiraovira, ora kovuto ira tapo oisoa rera upopareve. Oa iava Pol rera iare koataroepa rerapa varirisa. Uva rera varaaro-ia vavaea oaro tovooro, rera vorevira porete piereva.

9 Uva va isivaaro iava oearovu rutu upiapa irara urioaepa rera iare. Oa iava voea rutu vorevira porete piereva.

10 Osa iava igeipa riroara vatevateara vateiva. Ora vo tapo osa voava topa uvirosa auepaaepa, osa igeipa oaravu ita vate ragaiva vatevateara auere raiva vearosa igeipa.

Pol Rom-ia Pouro Viroepa Molta Iava Urioro

11 ✧ Uva-a vo uva vao uvuoa vuriaro isivaaro iava igeire vo peva kekira voa raga vo puteva. Oa iava oavu raga-ia Aleksandria iava vo uvuo selpa avaiepa. Vo uvuo vaisiaro-a vao-ia oiso-ia, Tavaratoarei Pauto Araorei. Uva vo uvuoa voa toupaooro koke taki ateate piepaeva, oa iava voava avaiepa.

12 Oire uva aue-ia pou viroiepa Sairakyus vo peva-ia voki voa tousa.

13 Oa iava voava avaiepa aue iare ita Risiam. Uva ovokivu-ia vearoto kiuvu urioroepa. Oa iava rera-ia avaiepa aue iare Pyutiolai-ia.

14 Uva voa-a eva uva touoro oearovu kekeiova oirao pie vovou irara oea oiso igeire puraaepa, “E

uvuipatai ra igei tapo tou rovota katai wik sovara-ia?” Osa iava vo wik eva putevoiva, Rom iare topa viroiepa.

¹⁵ Uva voeao Rom-ia tou irara oirao pie vovou irara igei iava uvuoro varaaepa Aivaropa Tapire Apias voaaro. Uva ouruivu-ia va vaisiaro, Vo Peva Stua kovuaro oearovu veraoro puteiva ora voea iava vo ruture puteoro. Oa iava Pautoa-ia Pol vuurapa vaisi puraoro oiso puraroepa, “Vearovira rutu Pauto aue-ia voka.”

¹⁶ ✧ Vo osa voa pou viroiepa Rom-ia, oa iava ro ofisato Pol-re oiso puraroepa, “Vearopai ra kepa oara-ia torevokovira touri, vo osa irai uutupatoa vai vii tokipareve voa.”

Pol Vearo Siposipo Kosi Piereva Rom-ia Tupaoro

¹⁷ Oire uva voki peva isivaaro iava oira vasi irara Jiu iava gurureva Pol. Oa iava voeare oiso puraroepa, “Araoko irara oaa, evoea evoa Jerusalem-ia Jiu-pa irara oea ragai ouivora kortua iare, oiso ra Rom reraaropa gavman ragai vateive. Ari ita, viapau oiso vuria vai puraava voeao-ia vigei voeaaro oirara, ora varao-ia aao irara oavi vo pitupituroaro.

¹⁸ ✧ Uva Rom reraaro gavman ragai rovirieirevora vo va-ia. Uva viapau oiso vuria vai kekerevora ragai-ia. Oa iava oiso vovou ragaroera ra ragai karureve vorevira, uvare viapau oiso ragai-ia oavu avu vai touvora, oiso ra oai sirova ragai uporeve eisi osa rutu oisoa ruipapaave Jiu ragaire.

✧ **28:16:** Ap 24:23, 27:3 ✧ **28:18:** Ap 26:31-32

19 Uva oiso puraaera Jiu, Viapau oiso ro vo reoaro gavman torevokopai. Eva-a oa iava oiso puraraera, Vearopai ra Sisa iare avara, ra ragai vo reoaro rovirieireve. Ari ita, uva ragai viapau oiso voeao oirara oaa Jiu kortupaa.

20 ✧ Oa-a vao oa iava visii guruavoi oiso ra va-ia ora reovio. Ari ita, oiraopavira vo iro-ia ragai tuukepa iro oa vituaro toupavoi vao-ia, Kataia-a raga oare rugoopaoro rariparai oiso osa voea ita voeao Jiu raripaaveira rera-ia ro-ia Ropoto Pauto reraaro Kae Pieto ira taru urioroverea.”

21 Uva va-a vao oa iava rera vo reoaro pukooro oiso puraaepa, “Ari ita, viapau oiso reoa vai vuria vai vii oaiaro uvuiovora. Ora aue rigatoa vai tapo vo vii iava vo voea iava voeao oea oisoa uriopaave Judia Distrik iava.

22 Ari ita, oiso ruipapaiei rutu ra vo reo uvuio oreoa oirao piepariveira, uvare voraro rutuva voeoro iava uvupaioveira vii voeaaro oirao pie vovou irara oea-ia vuri reoro purapaiveira oearovu.”

23 Oa iava ovokivu reesiiva oiso, “Vo vokio-ia ora guruviovere vorevira ita.” Uva vo voki-a vao oa-ia riro irara rutu Pol vo kepaaro iare urioaepa, ovokia vokipakouaro rutu-ia voeapa siposipopaoro rovoroeapa vo putesa vokiarovi vo tugurasa vokiario Pauto vo Saraaro iava siposipopaoro. Ari ita, vao-ia Moses vaaro Reo Taisi ora profet irara vo rigatoroaro origatoroa rutu iava voea tavitavipaoro voeapa vara aviavi piepareva aue iava Jisas.

✧ **28:20:** Ap 26:6-7, 29; Ef 3:1; 2 Ti 1:16

24 Oa-a vao oa iava oearovu rera vo reoaro oirao pieiva, ovusa oearovu vo reo uvu ragaiva.

25 Uva oisi-a eisi osa iava viapau oiso katai vovou vai-ia ora reopaaepa. Vo osa Pol arova ora vaseaepa osa oavu goruvira reo vatereva voeapa oiso puraoro voeare, “Ari ita, ro-ia Tugoropato Uraurato ira oiraopavira rutu profet Aisaia gisi-paoro iava oisoa reoreoparo visii aao iraraarore ora visii vao oiso purapaoro,

26 ✧ ‘Avau ra voeao oirara taviri oiso, Visii vao-ia uvu ragatavere. Ari ita, oiraopavira vo reo gurukoaro uvupatavere, osa viapau oiso taraipatavere. Ora oiso tapo vare keke ragapatavere, ra ita viapau oiso vara-ia taraipata oiso osa toupai.

27 Aue iava uvare tarai asavira toupata. Kokiara oavisii tupapata ora visii iava, ora osireiara oavisii tapo ururupa piepata. Uvare reasipatai oaravu keke arapa, ora oiso tapo uvare reasipatai oaravu uvu arapa. Oa-ia vao ragai arova porepata viroveira, aue iava uvare oisi ragavira rutu visii iava sopaura oavisii ragaipa reasipapeira oiso, teapi visii virivaria.’

Eisi osa puraroepa Pauto.”

28 ✧ Uva Pol oiso puraroepa voeare ita, uvare tarairoepa voea vo vovouroaro-ia tarai asa vovouro, “Uvuta! Pauto vo raivaaro iava vao virivaripa ora poretepa raiva. Osa-a eisi osa iava vo reo vao avapaperea voeaopa ratau tou irara. Oa iava vo reo uvu iraoivere rara voea voeao sopaipa irara.”

²⁹ [Uva vo reo isivaaro iava ora vase ovoiaepa ora reopaoro voea raga. Uva vo reo-ia ora voeava kaureopaoro avapaaepa.]

³⁰ Pol vo ivarei sovara-ia toureva Rom-ia. Oa iava voa ora rerapa kepa vorireva. Uva vo kepa rataoaro oisoa karupareve oearovu rutupa voearo oearoa oisoa rera rugoopaoro rera iare uriopaave.

³¹ Uva oisoa vokiara rutu-ia voa toupaaoro Pauto vo Saraaro iava siposipopareve ora Turaro iava ro-ia Jisas Krais. Eera ira iavirava oisoa uriri asavira rutu siposipopareve, osa viapau oiso irai uvuiparo rerare korusa.

AIREPA VAE REO OVOI
The New Testament in the Rotokas Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Rotokas long Niugini
copyright © 1982 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Rotokas

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-09-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

1713bce3-5a15-5918-82c1-6b80c12df3bb